

Supplerende naturtypekartlegging i Molde kommune 2013

Notat

Miljøfaglig Utredning, notat 2014–05

Dato: 18. april 2014

Notat 2014-05

Utførende institusjon: Miljøfaglig Utredning AS www.mfu.no	Prosjektansvarlig: Geir Gaarder
	Prosjektmedarbeider(e): Ulrike Hanssen
Oppdragsgiver: Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Kontaktperson hos oppdragsgiver: Kjell Lyse
Referanse: Gaarder, G. & Hanssen, U. 2014. Supplerende naturtypekartlegging i Molde kommune 2013. Miljøfaglig Utredning notat 2014-5. 16 s. + vedlegg.	
Referat: <p>Miljøfaglig Utredning har i 2013 gjennomført supplerende naturtypekartlegging i Molde kommune, for Fylkesmannen i Møre og Romsdal og dels også Fylkesmannen i Nordland. Bakgrunn har både vært generell kunnskapsoppbygging, spesielle søk etter narreglye, og forundersøkelser for nytt regionsykehus er også inkludert.</p> <p>34 lokaliteter ble kartlagt og er presentert i denne rapporten. Dette inkluderer 6 tidligere kjente, reinventerte lokaliteter og 28 nye. Mange lokaliteter ligger mellom Lønset og Fursetfjellet, samt rundt Skåla. Det er mange skogslokaliteter, men også innslag av myr, kulturlandskap og havstrand. Innenfor lokalitetene ble det gjort nærmere 45 funn av i alt 16 ulike rødlistearter.</p> <p>Dekningsgrad, både geografisk og fordelt på hovednaturtyper, er diskutert i eget kapittel i rapporten. Faktaark med beskrivelse og kart for de 34 lokalitetene ligger som vedlegg.</p>	

FORORD

Miljøfaglig Utredning AS har i 2013 utført supplerende naturtypekartlegging i Molde kommune, Møre og Romsdal fylke. Hoveddelen av arbeidet er gjort på oppdrag fra Fylkesmannen i Møre og Romsdal som ledd i generell kunnskapsoppbygging om naturtyper i fylket. I tillegg inkluderer denne rapporten en del lokaliteter registrert i forbindelse med søk etter narreglye, en sterkt truet lavart som vurderes som prioritert art etter Naturmangfoldlova, på oppdrag for Fylkesmannen i Nordland. Også et par naturtypelokaliteter påvist i forbindelse med forundersøkelser for konsekvensutredning av alternative plassering av nytt regionsykehus er inkludert, utført på oppdrag fra Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Hovedansvarlig for prosjektet har vært Geir Gaarder i Miljøfaglig Utredning, mens Ulrike Hanssen fra samme firma har deltatt både under feltarbeid og ved rapportering. Kontaktperson hos Fylkesmannen i Møre og Romsdal har vært Kjell Lyse og for Fylkesmannen i Nordland Ingvild Gabrielsen.

John Bjarne Jordal skal ha takk for deltakelse på leiting etter narreglye og registrering av pyrenomyceter på spesielt alm og osp, og også Steinar Vatne skal ha takk for deltakelse på narreglyesøk. Kjell Lyse takkes for tips om aktuelle lokaliteter og generell veiledning for kartleggingen.

Tingvoll / Murnau , 18.04.2014

Miljøfaglig Utredning AS

Geir Gaarder

Ulrike Hanssen

Innhold

FORORD	3
1 SAMMENDRAG	5
2 METODIKK	8
3 REINVENTERTE NATURTYPELOKALITETER.....	9
4 NYE NATURTYPELOKALITETER.....	10
5 RØDLISTEDE OG ANDRE SPESIELLE ARTER	12
6 DEKNINGSGRAD FOR NATURTYPER I KOMMUNEN.....	15
7 KILDER	16
VEDLEGG, LOKALITETSBEKRIVELSER	17

1 Sammendrag

Miljøfaglig Utredning har i 2013 gjennomført supplerende naturtypekartlegging i Molde kommune, Møre og Romsdal. Dels er arbeidet gjort som ledd i generell kunnskapsoppbygging om naturtyper i kommunen, på oppdrag fra Fylkesmannen i Møre og Romsdal, men en del lokaliteter har også kommet til som følge av søk etter narreglye, som er aktuell som prioritert art etter naturmangfoldlova, på oppdrag for Fylkesmannen i Nordland. Et par lokaliteter som oppdaget i forbindelse med forundersøkelser for konsekvensutredning av alternative plassering av nytt regionsykehus er også inkludert, utført på oppdrag fra Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

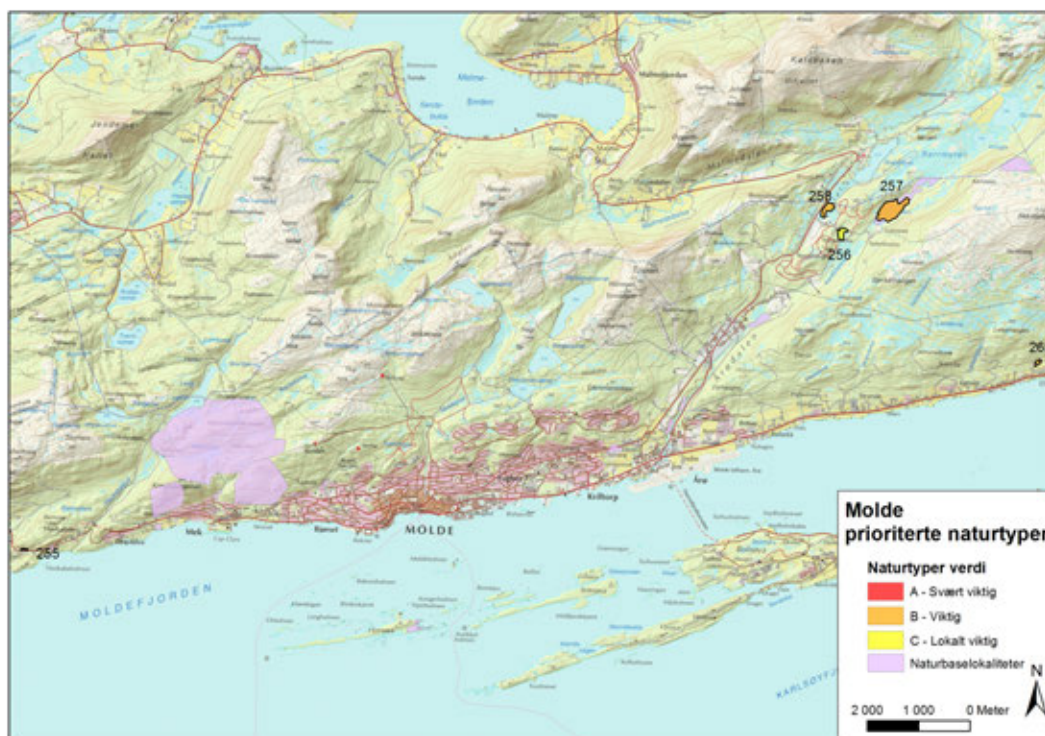
Av de 34 lokalitetene var det 6 tidligere kjente lokaliteter som ble reinventert, mens 28 er nye. Lokalitetene er konsentrert til ei sone langs E39 fra Lønset og opp mot kommunegrensa til Gjemnes på Fursetfjellet, samt skogslir rundt Skåla, både i Solemdalen og over mot Langfjorden. I tillegg kommer enkelte lokaliteter ved Haukebø vest for Molde, i Årødalen på grensa mot Fræna og langs Storelva i Osmarka. Årsaken til denne noe skjeve geografiske fordelingen er dels samkjøring med pågående utredninger for nytt regionsykehus og omlegging av E39 og dels søkene som ble gjort etter narreglye. Det var en målsetting å kartlegge litt mer i vestkant av Molde by, men en svak soppesong gjorde at dette ble nedprioritert.

Innenfor lokalitetene ble det samtidig gjort nærmere 45 funn av rødlistearter, fordelt på 16 ulike arter. Mest interessant art var narreglye (EN), som nå har i alt 5 kjente lokaliteter i kommunen, og dermed gir Molde et nasjonalt (og for så vidt internasjonalt) ansvar for bevaring av arten. For øvrig var enkelte av artene tidligere ikke kjent i kommunen, som blådoggnål (VU) og rustdoggnål (NT). Flere av rødlisteartene i kommunen er knyttet til osp som substrat, og dette treslaget sin naturverdi og betydning for bevaring av rødlistearter i Molde er nærmere omtalt.

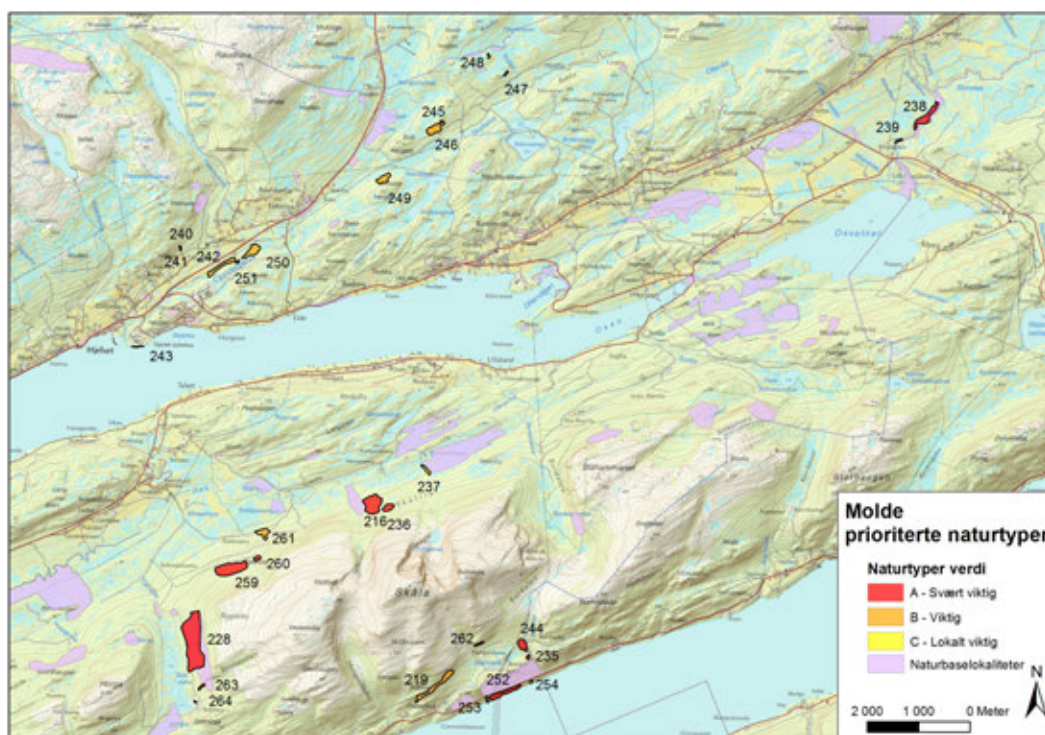
Til sist i rapporten er det gjort en enkel gjennomgang av dekningsgraden på naturtypekartleggingene. Når en ser bort fra fjellområdene og de marine områdene antas nå dekningsgraden å være middels god for det meste av kommunen, hvis en samtidig trekker med MiS-undersøkelsene i skog. For flere typer oversiktsplanlegging bør de derfor være til god hjelp og tilstrekkelige, men ved detaljplanlegging og i konsekvensutredninger vil det gjerne være nødvendig med mer detaljerte og grundige undersøkelser. Fordelt på hovednaturtyper så antas det fremdeles å kunne være mulig å finne verdifulle rikmyrer i Molde, en naturtype der kommunens regionale ansvar tidvis har vært undervurdert. Fjell og rasmark er lite undersøkt, men det meste er trolig fattig. Kunnskapen om ferskvann er litt usikker, men det kan virke som om den er ganske god i lavlandet og trolig vesentlig dårligere i høyereliggende områder. I kulturlandskapet kan det ennå gjenstå lokaliteter å finne, kanskje helst blant slåtteenger. Selv om mye er kartlagt i skog, er det likevel trolig her det er enklest å finne nye verdifulle lokaliteter. For havstrand antas det derimot å være bare få og små lokaliteter som gjenstår.

Tabell 1 Fordeling av lokalitetene på naturtyper og fastsatt verdi.

Hovednaturtype	Naturtype	A	B	C	Total
Myr og kilde					
	Rikmyr			1	1
	Kystmyr		2		2
Kulturlandskap					
	Slåttemark		1		1
	Naturbeitemark			1	1
	Erstatningsbiotop		1		1
Kyst og havstrand					
	Sand- og grusstrand			1	1
Skog					
	Rik edellauvskog	2	3	3	8
	Gråor-heggeskog	1	2	1	4
	Gammel boreal lauvskog	6	4	3	13
	Rik sump- og kildeskog		1		1
Geotoper					
	Leirskredgrop	1			1
Totalt		10	14	10	34

Figur 1 Oversiktskart over vestre deler av Molde kommune der alle tidligere undersøkte, ikke reinventerte lokaliteter er vist med svak fiolett farge, mens de nye og de reinventerte lokalitetene er vist med rød (A), oransje (B) eller gul (C) farge og med lokalitetsnummer plassert inntil.

Figur 2 Oversiktskart over østre deler av Molde kommune der alle tidligere undersøkte, ikke reinventerte lokaliteter er vist med svak fiolett farge, mens de nye og de reinventerte lokalitetene er vist med rød (A), oransje (B) eller gul (C) farge og med lokalitetsnummer plassert inntil.

2 Metodikk

Direktoratet for naturforvaltning (2007) sin håndbok for kartlegging av verdifulle naturtyper har vært styrende for valg av naturtyper og verdsetting. Samtidig er også krav til beskrivelser utarbeidet av direktoratet i samme periode benyttet. Når det gjelder verdsetting er derimot bare delvis faktaark og retningslinjer for verdsetting fra denne perioden blitt brukt. I stedet er naturtypeinndeling og faktaark (inkludert retningslinjer for verdsetting) slik disse forelå i revisjonsprosessen for håndboka i 2012 og 2013 brukt.

Naturtypene har blitt lagt inn i databasen Natur2000, versjon 4.2. Med grunnlag i denne er det foretatt en automatisk eksport av excel-filer derfra for nye og reviderte lokaliteter fra 2013, tilpasset direkte innlegging i Naturbase. Denne er deretter oversendt oppdragsgiver. I tillegg kommer digitale kart utarbeidet i shape-format.

Når det gjelder utvalg av undersøkelsesområder så må disse deles i tre grupper, etter ulike typer ønsker og oppdrag;

1. Kvalitetssikring og supplement av naturtyper i Molde, på oppdrag fra Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Basert på dette var det særlig utvalgte eller potensielt utvalgte naturtyper som skulle kartlegges, samt vekt på kvalitetssikring av A- og B-lokaliteter. I tillegg kom det konkrete ønsker fra Fylkesmannen om bl.a. å undersøke bedre skogsmiljøene vest for Molde, skogsmiljøer nedenfor Brensefjellet på grensa mot Nettet, samt ei slåtteeng ved Løset.
2. Forundersøkelser tilknyttet planer om nytt regionsjukehus, på oppdrag fra Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Et par konkrete delområder rundt Hjelset var der valgt ut for nærmere studier, og resultatene er også allerede rapportert separat (Gaarder & Hanssen 2013), men naturtypedata gjentas her for oversiktens skyld.
3. Søk etter nye lokaliteter for narreglye i Norge, på oppdrag fra Fylkesmannen i Nordland. I godkjent tilbud var det der lagt opp til å bruke et par dagsverk på søk etter arten i Molde kommune.

Målsettingene med arbeidet ble i grove trekk oppfylt i felt, men et lite budsjett gav i praksis betydelig valgfrihet i prioritering av områder (med unntak av sjukehus-tomtene). Det ble utført noe søk etter viktige skogsmiljøer vest for Molde, men i mindre grad enn planlagt som følge av lite fruktifiserende sopp på undersøkelsestidspunktene. Narreglyekartlegginga medførte et fokus på osperike miljøer rundt Skåla, både i Solemdalen i nordvest, Rislia i vest og ved Horsgård i sør. Både narreglyesøk, tips om mulige interessante miljøer og sjukehusprosjektet medførte en del kartlegging i området rundt Hjelset og nordøstover på begge sider av E39 opp til kommunegrensa mot Gjemnes på Fursetfjellet. I tillegg kommer mindre turer i Årødalen og langs Storelva i Osmarka, bl.a. for å kvalitetssikre gamle naturtypelokaliteter.

3 Reinventerte naturtypelokaliteter

I alt 6 gamle naturtypelokaliteter har blitt reinventert dette året, se tabell 2 under.

Tabell 2 Reinventerte naturtypelokaliteter i Mode kommune 2013.

NaturbaseID	Natur2000ID	Navn	Naturtype	Verdi
150210216	216	Skållia: Gamle Mausestetra	Gammel boreal lauvskog	A
BN00020755	239	Storelva ovenfor Gussiås	Gråor-heggeskog	A
BN00020768	257	Kordalen (Skaret)	Kystmyr	B
BN00061893	228	Rislia (Skålvatna øst)	Gammel boreal lauvskog	A
BN00061895	219	Botnaåsen ved Horsgård	Rik edellauvskog	B
BN00085048	235	Hoådalen vest	Gammel boreal lauvskog	A

Fire av disse lokalitetene ble reinventert som ledd i søket etter nye lokaliteter for narreglye i regionen (for Hoådalen vest sin del var det mest snakk om en oppgradering av tidligere data, da narreglye alt var påvist der). I så måte var undersøkelsene ingen umiddelbar suksess, da arten ikke ble påvist i noen av lokalitetene, men tilknyttet undersøkelsen ved Gamle Mausestetra ble arten funnet i en ny naturtypelokalitet like ved. Storelva ovenfor Gussiås ble oppsøkt både fordi det kunne være potensial for narreglye der, det innebar kvalitetssikring og revisjon av gammel lokalitet av høy naturverdi, men det ble samtidig også lett noe mer generelt etter verdifulle naturtyper, særlig rikmyr (da godt utviklede rikmyrer ble påvist i nærområdet av Jordal 2012). Kordalen ved Skaret var en gammel og nokså grovt avgrenset myrlokalitet med behov for mer presise og oppdaterte data.

For alle lokaliteter medførte kartleggingen med presise avgrensninger og oppdaterte beskrivelser, mens naturverdi og naturtype i hovedsak ble beholdt (men for bl.a. Botnaåsen ved Horsgård så ble det gjort endringer i fordelingen innenfor denne mosaikklokaliteten).

4 Nye naturtypelokaliteter

I alt 28 nye naturtypelokaliteter ble funnet under de supplerende naturtypekartleggingene i Molde i 2013, se tabell 3 under.

Tabell 3 Nye naturtypelokaliteter i Molde kommune 2013, fordelt på naturtype og verdi.

Natur2000ID	Navn	Naturtype	Verdi
275	Viddalselva øvre	Bekkekløft og bergvegg	B
252	Skjevlingen aust	Rik edellauvskog	C
236	Mausetsætra sør	Gammel boreal lauvskog	A
237	Tjørhjellhaugen	Gråor-heggeskog	C
238	Storelva ovenfor brua	Rik sump- og kildeskog	B
240	Furulund nord 1	Rik edellauvskog	C
241	Furulund nord 2	Naturbeitemark	C
242	Furulund sør - ved Oppdølselva	Gråor-heggeskog	B
243	Oppdøl sjukehus	Sand- og grusstrand	C
244	Buviksætra vest	Gammel boreal lauvskog	A
245	Bådalslia, ospeholt	Gammel boreal lauvskog	C
246	Bådalslia sør	Gammel boreal lauvskog	B
247	Smålimyrane sørøst	Gammel boreal lauvskog	C
248	Smålimyrane nord	Gammel boreal lauvskog	C
249	Midtseterhaugen nord	Gammel boreal lauvskog	B
250	Roaldset sørøst	Gråor-heggeskog	B
251	Roaldset sør	Annen viktig forekomst	A
252	Brensefjellet sør	Rik edellauvskog	A
253	Brensefjellet sørvest	Rik edellauvskog	B
254	Brensefjellet sørøst	Rik edellauvskog	C

Natur2000ID	Navn	Naturtype	Verdi
255	Haukebø vest	Rik edellauvskog	C
256	Årøsætra øst	Rikmyr	C
258	Skaret sør	Kystmyr	B
259	Seilhola vest	Gammel boreal lauvskog	B
260	Seilhola	Gammel boreal lauvskog	A
261	Bakkesætra øst	Gammel boreal lauvskog	B
262	Horsgårdsætra nord	Rik edellauvskog	B
263	Skålsætra nord	Rik edellauvskog	A
264	Skålsætra	Erstatningsbiotoper	B
265	Lønset: Ekra	Slåttemark	B

Av de 28 lokalitetene er hele 10 gamle boreale lauvskoger, alle hovedsakelig med utforming gammel ospeskog, samt ytterligere 7 er rike dellauvskoger. I tillegg kommer tre gråor-heggeskoger og en rik kildeskog. Skogsmiljøer, og da lauvdominerte skogsmiljøer, dominerer med andre ord sterkt i datasettet. Det bør samtidig trekkes fram av tre av de boreale lauvskogene og to rike edellauvskoger har fått verdien svært viktig – A. Årsaken til den høye mengden boreale lauvskoger skyldes hovedsakelig søket etter narreglye, og de tre A-lokalitetene kom da også som en mer eller mindre direkte følge av at arten ble påvist der. Også de rike edellauvskogene ble delvis funnet gjennom de samme søkene, men der kommer også kartlegginger i forbindelse med regionsykehuset samt føringer på undersøkelsesområder gitt av Fylkesmannen i Møre og Romsdal inn. A-verdiene for de rike edellauvskogene skyldes samtidig dels andre artsfunn og dels generelle kvaliteter. Gråor-heggeskogene og den rike kildeskogen ble dels påvist gjennom sykehuskartleggingen og dels mer tilfeldig funnet.

De resterende lokalitetene ble funnet av ulike årsaker, dels føringer/tips om lokaliteter gitt av Fylkesmannen i Møre og Romsdal (slåttemark), tilfeldig ved reinventering av gamle, dårlig stedfestede lokaliteter (kystmyr og rikmyr), sykehusundersøkelser (stein- og grusstrand) og tilfeldig ved narreglyesøk (erstatningsbiotop, leirskredgrop). Av disse oppnådde bare leirskredgropa A-verdi, men der er det nok grunn til å tro at revidert verdisettingssystem i framtiden vil redusere denne verdiklassifiseringen.

5 Rødlistede og andre spesielle arter

Noen full gjennomgang av rødlistearter for Molde kommune foretas ikke her, men det kan være verdt å kommentere enkelte av de nye funnene som ble gjort i 2013.

Tabell 4 Rødlistefunn gjort innenfor naturtypelokaliteter i Molde kommune 2013.

Norsk navn	Latinsk navn	Status	Lokalitet	Økologi
Sopp				
Hasselkjuke	Dichomitus campestris	NT	253-Brensefjellet sørvest	Hassel
Almekull-sopp	Hypoxylon vogesiacum	NT	262-Horsgårdsætra nord, 263-Skålsætra nord	Alm
Narrepigg-sopp	Kavinia himantia	NT	219-Botnaåsen, 228-Risliå, 262-Horsgårdsætra nord, 263-Skålsætra nord	Alm
-	Phlebia serialis	NT	219-Botnaåsen,	Furulæger
Lav				
Gubbeskjegg	Alectoria sarmentosa	NT	246-Bådalslia sør, 249-Midtseterhaugen nord, 259-Seilhola vest	Furu
Hvithodenål	Chaenotheca gracilentia	NT	228-Risliå	Gamle lauv-trær
Langnål	Chaenotheca gracillima	NT	239-Storelva ovenfor Gussiås, 242-Furulund sør, 249-Midtseterhaugen nor	Lauvtregadd
Gråsobeger	Cyphelium inquinans	NT	264-Skålsætra	Furutømmer på seterhus
Skorpefiltlav	Fuscopannaria ignobilis	NT	219-Botnaåsen, 228-Risliå, 235-Hoådalen vest, 236-Mausetsætra sør, 244-Buviksætra vest, 261-Bakkesætra øst, 259-Seilhola vest	Osp
Rustdoggnål	Sclerophora coniophaea	NT	228-Risliå	Gammel bjørk
Blådoggnål	Sclerophora farinacea	VU	263-Skålsætra nord	Gammel alm
Kystdoggnål	Sclerophora peronella	NT	228-Risliå, 244-Buviksætra vest	Gammel bjørk
Hasselrurlav	Thelotrema suecicum	NT	219-Botnaåsen, 238-Storelva ovenfor brua	Hassel
Narreglye	Steurolemma omphaloroides	EN	235-Hoådalen vest, 236-Mausetsætra sør, 244-Buviksætra vest, 259-Seilhola vest, 260-Seilhola	Osp
Karplanter				
Ask	Fraxinus excelsior	NT	252-Brensefjellet sør, 253-Brensefjellet sørvest	Edellauvskog

Norsk navn	Latinsk navn	Status	Lokalitet	Økologi
Alm	<i>Ulmus glabra</i>	NT	219-Botnaåsen, 228-Rislia, 239-Storelva ovenfor Gussiås, 240-Furulund 1, 252-Brensefjellet sør, 253-Brensefjellet sørvest, 255-Haukebø vest, 262-Horsgårdsætra nord, 263-Skålsætra nord	Edellauvskog
Sum: 16 arter				

Kommentarer:

Flertallet av artene er påvist i kommunen tidligere og normalt med flere funn, men det er også noen som er nye. Dette gjelder både hasselkjuke (NT), almekullsopp (NT), *Phlebia serialis* (NT), rustdoggnål (NT) og blådoggnål (VU). Arter som almekullsopp og hasselkjuke er det nok litt tilfeldig ikke er observert tidligere, mens blådoggnål må sies å være litt mer uventet.

Av de 16 artene så er alle mer eller mindre knyttet til skogsmiljøer, men da både furuskog, boreal lauvskog og varmekjær edellauvskog. Det er snakk om to ganske utbredte treslag, samt lav og sopp som er mer eller mindre substratspesifikke på furu (tre arter – to lav og en sopp), alm (tre arter – en lav og to sopp), osp (to lavarter), bjørk (tre lavarter), hassel (en lav og en sopp) og gråor (en lav).

Selv om substratvalg og miljøer spriker noe kan det være grunn til å framheve osp som miljø for rødlistede arter i Molde kommune. Rundt et ti-talls rødlistearter og andre kravfulle arter er kjent fra osp i kommunen, og sett i en regional og dels nasjonal sammenheng har trolig Molde et viktig forvaltningsansvar for oseaniske arter på osp. Narreglya (EN) er utvilsomt det fremste eksemplet på dette, med en viktig andel av nasjonale funn i kommunen. Bare Brønnøy-Bindal-området på Helgelandskysten kan vise til en lignende konsentrasjon og mengde av funn av denne arten i Norge. Også den aktuelle rødlistekandidaten *Caliciopsis calicioides* har ut fra nåværende kunnskap sitt klare nasjonale tyngdepunkt i Molde kommune. Nå må en regne med at denne blir funnet flere andre steder i framtiden hvis oppmerksomheten omkring arten øker, men Molde ser uansett ut til å være en viktig kommune. En tredje rødlistet lavart som lever på stammen av levende ospetrær er skorpefiltlav (NT), som har en ganske vid utbredelse langs kysten. Det er likevel svært få kommuner som har så mange lokaliteter og ikke minst rike forekomster som Molde. I tillegg er disse osperike skogene viktige leveområder og hekkeplasser flere ikke rødlistede hakkespetter, ikke minst hvitryggspett.

Død osp er også et viktig substrat for flere kravfulle og rødlistede arter. I Molde er i det minste kystdoggnål (NT) funnet på ospegadd og fra andre steder er flere kravfulle og dels rødlistede insektarter kjent fra døde, stående ospetrær. På ospelæger vokser flere vedboende sopp og i Molde er hittil skorpepiggsopp (NT), vedalgekølle (NT) og ospehvitkjuke (NT) funnet, men også andre arter bør kunne påtreffes.

*Figur 3 God bestand av skorpefiltlav *Fuscopannaria ignobilis* (NT) ved basis av grov osp øst for Bakkesætra i Solemdalen. Det er trolig ikke mange kommuner i Norge som har bedre bestander av denne arten enn Molde. Foto: Geir Gaarder*

*Figur 3 Gammel høyløe på Skålsætra der taket nylig er restaurert, mens det gamle furutømmeret i veggene heldigvis er beholdt som før. På den skjermede nordøstsiden som vises er i fronten vokser nemlig gammelskogsarten gråsotbeger *Cyphelium inquinans* (NT) sparsomt på noen av stukkene. Foto: Geir Gaarder*

6 Dekningsgrad for naturtyper i kommunen

Kartleggingen i 2013 har ikke endret kunnskapsgrunnlaget omkring fordeling av verdifulle naturtyper i Molde på noen vesentlig måte. Geografisk sett har det blitt noe bedre dekning i Solemdalen og ikke minst i området fra Lønset mot Fursetfjellet og kommunegrensa til Gjemnes. Førstnevnte skyldes søkene etter narreglye, mens konsekvensutredninger for både ny E39 og nytt regionsykehus er årsaken til sistnevnte forbedring. Når en i tillegg trekker inn MiS-kartleggingene i skog i kommunen begynner nok Molde generelt sett å nærme seg en middels god dekning på naturtypekartleggingen, i det minste hvis en ser bort fra fjellområdene som gjennomgående er mer tilfeldig og dårlig undersøkt. Datagrunnlaget bør med andre ord være godt egnet for mye grov oversiktsplanlegging, mens det vanligvis vil være behov for litt mer detaljerte og grundige undersøkelser når en kommer ned på detaljplaner og konsekvensutredninger.

Vinkler en det i stedet på naturtypenivå så er våre vurderinger slik:

Myr: Både våre supplement i 2013 og de siste undersøkelsene til John Bjarne Jordal (2012) indikerer tydelig at myr har vært noe mangelfullt kartlagt i Molde tidligere. Kommunen har egentlig relativt store naturverdier knyttet til myr, særlig rikmyr, men dette har antagelig ikke noe undervurdert tidligere. Selv om naturtypekartleggingene de seinere årene har bedret kunnskapen noe, bør en likevel fremdeles være på vakt ovenfor vesentlige hull her, særlig i forhold til rikmyr.

Fjell og rasmark: Lite har blitt gjort på disse naturtypene i nyere tid, bortsett fra John Bjarne Jordal sine søk etter tornevebladmose i grensefjella mot Gjemnes og Eide. Det meste er nok fattig og med begrenset biologisk verdi, men det er viktig å være klar over det ganske dårlige kunnskapsnivået.

Ferskvann: Bl.a. gjennom søk etter elvemusling og vurderinger av varig vernede vassdrag (Osvelva) antas de viktigste naturverdiene knyttet til rennende vatn å være kjent. Molde har samtidig få innsjøer i lavlandet, unntatt Osvatnet, og dermed begrenset med potensial der. For det som finnes av ferskvann i høyereliggende områder er derimot trolig lite kjent.

Kulturlandskap: Det kan ikke sies å ha vært gjort svært systematiske søk etter verdifulle naturtyper i kulturlandskapet i kommunen, men noe leiting har det vært. Litt spesielt er at det særlig er innenfor slåtteeinger verdier er påvist, mens det vanlige i de fleste andre kommuner er at naturbeitemark dominerer. Generelt lite beitedyr og ikke minst lite sau, er nok en viktig årsak. Det er fare for at det vesle som har vært igjen av naturbeitemark i kommunen nå enten alt er funnet eller har grodd så mye igjen at restverdiene begynner å bli små. Fortsatt er det nok derimot likevel mulig å finne verdifulle slåtteeinger flere steder i Molde.

Skog: Det har vært kartlagt en del skog i kommunen i nyere tid og kunnskapen om de biologiske verdiene kan virke ganske god, både som følge av naturtypekartlegging og MiS-kartlegging. Likevel viser bl.a. undersøkelsene i 2013 at det fremdeles er mulig å finne nye lokaliteter av høy verdi. Skogsmiljøer, dels det som måtte være av ospeholt, men også gammel furuskog i høyereliggende strøk, oreskoger og rike hasselkratt, bør derfor fortsatt ha ganske høy prioritet ved nye supplerende undersøkelser.

Havstrand: Det er såpass lite strandområder uten brå overgang mellom sjø og landjorda i Molde at potensialet for verdifulle havstrender alltid har vært begrenset. Samtidig har det vært gjort spredte registreringer av slike miljøer opp gjennom årene. En skal fremdeles ikke utelukke at verdifulle lokaliteter ennå ikke er funnet, men disse er sannsynligvis både få og små.

7 Kilder

Connor, A. 2004. Kartlegging og verdsetting av viktige naturtyper for biologisk mangfold i Molde kommune. Mastergradsoppgave ved NLH. 206 s. + vedlegg.

Direktoratet for naturforvaltning 2007. Kartlegging av naturtyper. Verdsetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13-1999, revidert i 2007.

Flynn, K. M., Gaarder, G., Hanssen, U., Holien, H. & Holtan, D. 2011. Kartlegging av narreglye *Stuurolemma omphalarioides* i 2010 og 2011 - Sluttrapport. Miljøfaglig Utredning rapport 2011-64, 81 s. + vedlegg.

Gaarder, G. 2010. Biologisk mangfold i Molde kommune. Supplerende naturtypekartlegging. Miljøfaglig Utredning Rapport 2010:17: 1-19 + vedlegg.

Gaarder, G. & Hanssen, U. 2013. Akuttsjukehus for Nordmøre og Romsdal. Grunnlagskartlegging av naturmangfold. Miljøfaglig Utredning notat 2013:39. 21 s. + vedlegg.

Gaarder, G., Hanssen, U. & Holien, H. 2014. Kartlegging av narreglye *Stuurolemma omphalarioides* i 2013. Miljøfaglig Utredning Rapport 2014-3: 1-26

Jordal, J. B. & Gaarder, G. 1995. Biologisk mangfold i Molde. Del 1. Hovedrapport. Molde kommune. 164s. + vedlegg. Del II. Flora og Fauna. Molde kommune. 101s.

Jordal, J. B. 2003. Molde kommune. Tema naturtyper. Oppsummering og oppdatering i forhold til DN-håndbok-13. Rapportmanus. 43s. + vedlegg.

Jordal, J. B. 2012. Supplerende kartlegging av naturtyper i Molde kommune i 2011. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga, rapport 2012:01. 48 s. + kart

Jordal, J. B., Nordén, B. & Gaarder, G. i trykk. *Caliciopsis calicioides*, a bark-living ascomycete on *Populus* new to Norway. Agarica.

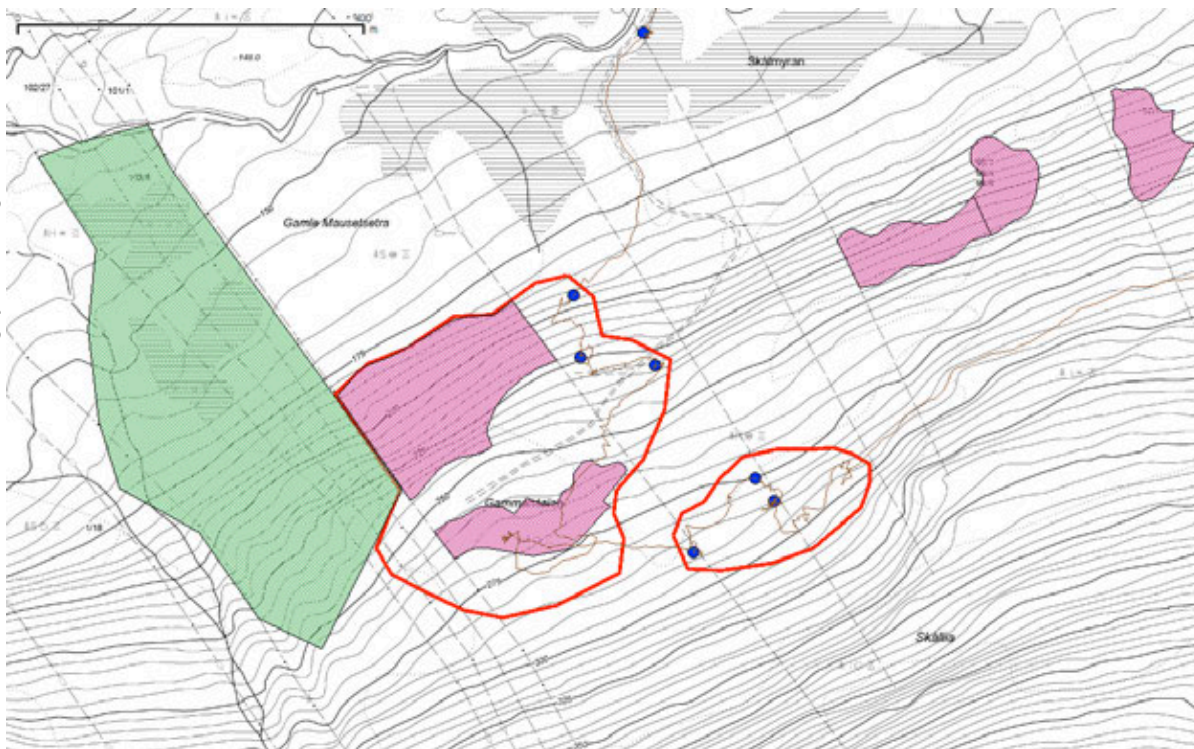
Melby, M.W. & Gaarder, G., 2001: Vassdragsrapport 105/1 Osvassdraget, Møre og Romsdal fylke. Miljøfaglig Utredning rapport 2001:6. 44s + Vedlegg.

Moen, A. 1984. Myrundersøkelser i Møre og Romsdal i forbindelse med den norske myrreservatplanen. Kgl. norske vidensk. selsk. Mus. Rapp. Bot ser. 1984-5.

Vedlegg, lokalitetsbeskrivelser

På de neste sidene følger faktaark for de undersøkte naturtypelokalitetene. Faktaarkene er basert på informasjonen som er lagt inn i databasen Natur2000, men har omtrent samme innhold som faktaarkene som kommer ut på Naturbase (der mangler riktignok lokalitetsbilder).

Lokalitetskart Omtalt lokalitet er grønn figur (gamle grense) og rød strek inntil, mens rød strek i sørøst viser annen lokalitet og lyserøde figurer er MTS-lokaliteter.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gammel boreal lauvskog

Utforming: Gammel ospeskog

Mosaikk: Totalt 3 naturtype(r) registrert: Gammel lauvskog F07 - Gammelt ospesholt F0701 (30%), Gammel barskog F08 - Gammel furuskog F0802 (40%), Gammel lauvskog F07 - Gammel bjørkesuksesjon F0702 (20%).

Feltsjekk: 12.05.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er basert på eget (G. Gaarder) feltarbeid 12.04.2009 med supplement 12.05.2013. Lokaliteten ligger i øvre deler av nedbørfeltet til Røaelva, noe sørøst for Solemdalen. Naturtypekartleggingene ble ved begge tilfeller gjort som supplerende undersøkelser på oppdrag for Fylkesmannen i Møre og Romsdal, men med kobling mot supplerende narreglyeundersøkelser på oppdrag for Fylkesmannen i Nordland i 2013.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved foten av ei stor li og omfatter dels nedre deler av lia og dels det slakere partiet nedenfor. Det er bare små bergvegger innenfor lokaliteten, mens den dels grenser til og dels inkluderer et par bekker. I tillegg innslag av fuktsig og myr på de slakere partiene. Den er ganske skarpt avgrenset mot bekk i nord, stort sett skarpt avgrenset mot tidligere hogstflate (nå lauvrik, men ikke særlig gammel skog) i nordøst, diffust avgrenset mot

fattigere og mer fjellnær skog i sør, litt diffust mot fattigere fururik skog og dels myrkant i sørøst og også noe diffust avgrenset mot fattigere og mindre lauvrik skog i vest (i nordvest mot lite plantefelt). Sørøstre del omfatter to overlappende MiS-figurer (nr 168464 og 168465). Der er den nedre er angitt med bl.a. grov bjørk, mens den øvre har rogn og gråor med bl.a. en del lungeneverarter. Blå prikker i øst viser funn av skorpefyllav på grove gamle ospetrær, noe som begrunner utvidelse i forhold til MiS i den retningen, mens det grønne arealet har generelt god forekomst av grove og gamle ospetrær mv.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Det er mye blåbærskog i området, men stedvis i lia (i sørøst) også noe antatt småbregneskog. I tillegg små areal med flommarkspreget skog nær bekken i nord, samt partier med fattig eller intermedier myr. Etter NiN er det i sørøstre del en del høgstaudekog (T23-9, ca 15%), mest blåbærskog og blåbærfuktskog (T23-1/T23-6, ca 50%), litt fattig myr og myrkantmark (V6/V7, 15%) og noe småbregneskog (T23-2/T23-7, kanskje ca 20%).

Artsmangfold: Furu er dominerende treslag. Nær bekken i nord er det derimot hovedsaklig lauvskog med mest bjørk og innslag av gråor, rogn og osp. Tilknyttet et bekkesig i sørøst er det også dominans av gråor og rogn, med innslag av noe bjørk. I lia, særlig sørøst i lokaliteten er det også mye lauvskog, dels osp og rogn, men også der mest bjørk. Karplantefloraen i feltsjiktet virker overveinde triviell, men litt høgstaude i sørøst med bl.a. en del skogstjerneblom. Lungeneversamfunnet er ganske godt utviklet på lauvtrærne (osp og rogn) og omfatter også en del skorpefyllav (NT), samt sparsomt med sølvnever og puteglye. På gamle lauvtrær (særlig ospogadd) finnes enkelte knappenålslav som hvithodenål (NT) og dverggullnål. I tillegg skorpelav som gammelgranlav, kattefotlav og dels vinflekklav på gamle lauvtrær. På ei død grensefuru ble rotnål (NT) funnet. På læger forekommer rødmuslingmose, men ellers dårlig med interessante råtevedmoser. Også gubbeskjegg (NT) er funnet spredt, samt furustokk-kjuke på ei furu. I 2013 ble tydelig engstelig kvitryggspett sett i sørøst og arten hekker sikkert her. Narreglye (EN) ble ikke påvist her, men kan opptre på enkelte ospetrær, siden den vokser i et nærliggende ospebestand.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er ganske gammel og det er innslag av gamle og grove furutrær på antagelig over 300 år her. I tillegg er det en del til dels meget grov osp, inkludert en del høgstubber og gadd, samt noe grove og dels morkne ospelæger. Av furu er det mer sparsomt med dødt trevirke (litt gadd finnes, men sjeldent særlig grov) og da ganske ferskt til noe nedbrutt. En gjengroende traktorveg går inn i sørøstre del av området, uten at det er hogd særlig mye langs den.

Fremmede arter: Gran er plantet i nærområdet.

Vegetasjon: Blåbærskog (A4)

Småbregneskog (A5)

Fattig fastmattemyr (K3)

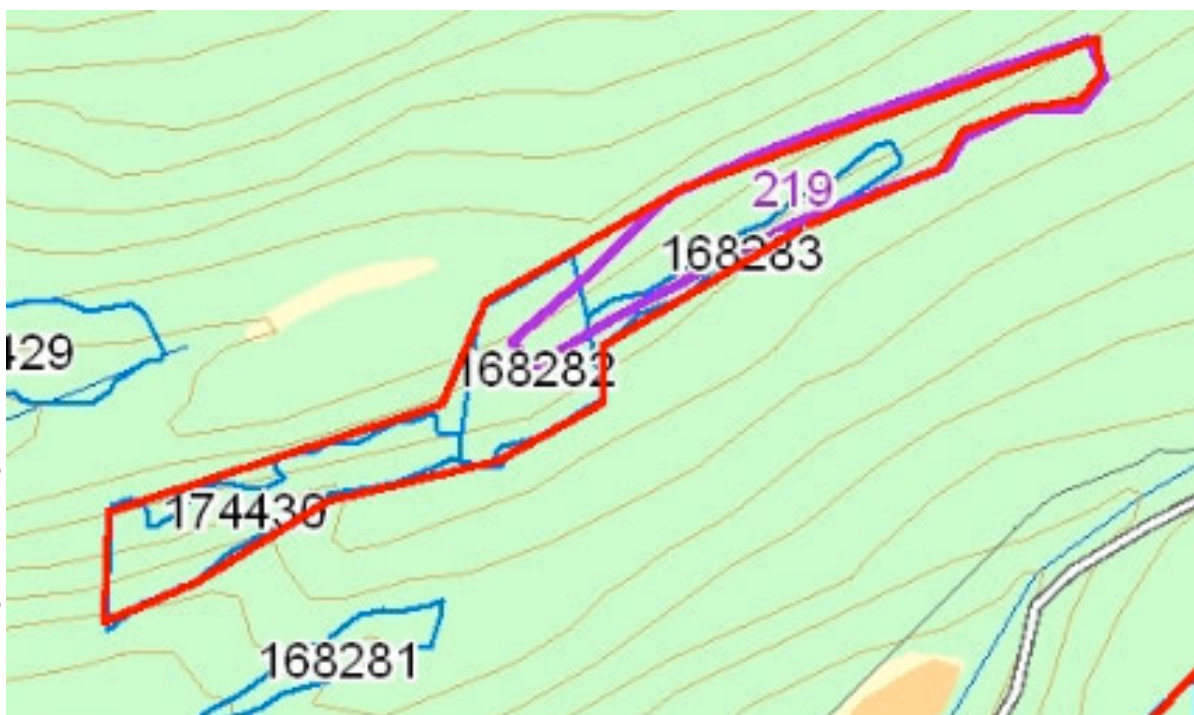
Verdivurdering: Lokaliteten får en grei verdi som svært viktig (A). Dette fordi lokaliteten er ganske stor (trolig rundt 200 daa), det er forekomst av flere rødlistearter her, inkludert god bestand av en kravfull art (og potensial for en sterkt truet art), samt ikke minst uvanlig god forekomst av grove gadd/høgstubber og læger av osp. Med grunnlag i faktaark for 2013 skårer den med andre ord høy vekt på størrelse, middels til høy på rødlistearter, høy på sjeldenhet, høy på habitatkvalitet og påvirkning. Det største verdiene er knyttet til søndre to tredjedeler av lokaliteten, mens verdiene er mindre rundt og nedenfor myrpartiene (der bare svak B- til god C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det beste for natuverdiene vil stort sett være å la skogen få stå i fred. Naturverdiene er knyttet til flere treslag og de fleste typer hogst vil være klart skadelig.

Artsliste for lokaliteten

Totalt 13 art(er) påvist: furustokkjuke, puteglye, vanlig blåfyllav, skorpefyllav (VU), sølvnever, lungenever, skrubbenever, grynfillav, kystfyllav, dverggullnål, hvithodenål (NT), rotnål (NT), raudmuslingmose.

Endelig forslag til avgrensning er vist med rød farge, mens fiolett viser opprinnelig naturtypelokalitet og blått MiS-figur.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Rik edellauvskog

Utforming: Gråor-almeskog

Mosaikk: Totalt 3 naturtype(r) registrert: Rik edellauvskog F01 - Gråor-almeskog F0106 (30%), Gammel lauvskog F07 - Gammelt ospenholt F0701 (50%), Rik edellauvskog F01 - Lågurt-hasselkratt F0103 (20%).

Feltsjekk: 13.04.2009 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet av Geir Gaarder i Miljøfaglig Utredning 20.3.2014, primært basert på eget feltarbeid den 04.01.2014, sammen med John Bjarne Jordal. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Molde, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal. Lokaliteten er også undersøkt tidligere og lagt inn i Naturbase (ID BN00061895) basert på eget (G. Gaarder) feltarbeid 13.04.2009, sammen med Alexander Connor (Gaarder 2010). Lokaliteten ligger i lia nordvest for Horsgård. Den er til dels skarpt avgrenset mot granplantefelt og hogstflater i sør, ganske skarpt mot fattigere skog i øst, nord og vest. Det ligger flere MiS-figurer i denne lia, der nr 168282, 168283 og 174430 som alle havner innenfor naturtypelokaliteten. Blant annet funn av rødlistearter begrunner utvidelser sammenlignet med MiS-figurene. Lokaliteten er samtidig utvidet litt etter feltarbeidet i 2014 sammenlignet med

grenser for 2009 i både øst og vest, dels som følge av grundigere undersøkelser i disse kantsonene og dels som følge av kombinert bruk av sporing og flyfoto ved det siste besøket (i tillegg er litt av den sterke tilplantede almeskogen med gran i hjørnet i øst tatt ut).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i den sørvendte fjordlia til Langfjorden, ovenfor Horsgård og i lisida under Skåla. Det er litt berghamre og rasmark her, men for det meste ei bratt li, der avgrenset lokalitet ligger i brattheng med slakere terreng i nedkant og dels også på oversiden (egentlig er det dels snakk om bratte lisider i overkant av to skrånende, litt smale hyller, der lokaliteten veksler fra øvre hylle i øst og går over til nedre hylle i vest). I sørvest er det også små innslag av rasmark. Lia er noe fuktig, særlig i østre deler, klart tørrere preg i sørvest. Berggrunnen virker ganske fattig.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er nærmest to-dels, der det er et smalt belte med gråor-almeskog under en liten berghammer, mens det er gammel ospeskog og dels noe hasselkratt på oversiden (noe høgstaudepreget vegetasjon, men også en del lågurtmark). Vestre deler har en del lågurtskog i form av rike hasselkratt.

Artsmangfold: Foruten spredt med alm (NT) under berghammeren (5-10 trær i østre del, ett sett i vest), er det litt hassel i området, noe osp (særlig i midtre deler), samt en del bjørk og innslag av rogn og gråor. Feltsjiktet er ikke spesielt rikt, men omfatter noe myske, litt sanikel samt lokalt i øst også lerkespore og i vest noe jordnøtt og lunggrønnaks. Ellers mer vanlige høgstaudearter. Lungenever-samfunnet er middels godt utviklet og foruten noe sølvnever også noe skorpefiltlav (NT) på osp. Lokalt finnes også blyhinnelav. For øvrig arter som lungenever, kystvrenge, vanlig blåfiltlav, grynfiltilav, kystfiltlav, puteglye og brun blæreglye. I sørvest forekommer hasselrurlav (NT) på hassel flere steder. På almetrær i øst ble narrepiggsopp (NT) funnet. Usikkert funn av *Phlebia serialis* (NT) på furulåg i vest. Ellers ble en gråspett (NT) hann sett og hørt ropende i 2009. I vestre/midtre deler er det mer furu, men også der noe hassel og ulike boreale lauvtrær.

Bruk, tilstand og påvirkning: Dels er det hogd litt i kantsoner i nedre deler i nyere tid, men det meste er å betrakte som eldre lauvskog med innslag av ganske gamle trær, men med lite dødt trevirke. For MiS-figur 168283 er det framhevet forekomsten av storvokst osp. For MiS-figur 174430 er det angitt at det er forekomst av stående død bjørk.

Fremmede arter: Deler av gråor-almeskogen er tidligere tilplantet med gran, som er i ferd med å skygge ut det som der står igjen av almetrær (med tilhørende arts mangfold). Frøspredt gran ble funnet flere steder innenfor lokaliteten. Lia nordøst for Horsgård har gjennomgått et relativt omfattende treslagsskifte til gran, og som tidligere nevnt har det også rammet deler av denne lokaliteten.

Vegetasjon: Gråor-almeskog (D5)
Høystaudebjørkeskog og -granskog (C2)

Verdivurdering: Lokaliteten fikk tidligere verdi viktig - B. Det noe varierte miljøet, med kvaliteter knyttet til både almeskog, rike hasselkratt og gammel ospeskog gjør det ikke helt enkelt å foreta en samlet verdivurdering. For alle tre typer er trolig kravene til verdi viktig - B oppnådd, som følge av bl.a. størrelse, habitatkvaliteter og dels rødlistearter. Under tvil er det her valgt ikke å sette verdien opp til svært viktig - A, men det kan nok være at mer helhetlige og grundige vurderinger kunne forsvart dette.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for natuverdiene vil stort sett være å la skogen få stå i fred. Fremmede arter som gran bør derimot aktivt bekjempes, både innenfor lokaliteten og i nærområdet. Dette bør skje i nær framtid, for å unngå forringelse av natuverdiene.

Artsliste for lokaliteten

Totalt 16 art(er) påvist: gråspett (NT), alm (NT), hvitsoleie, lerkespore, jordnøtt, sanikel, myske, narrepiggsopp (NT), vanlig blåfiltlav, skorpefiltlav (VU), sølvnever, lungenever, skrubbenever, grynfiltilav, kystfiltlav, storfløyelslav.

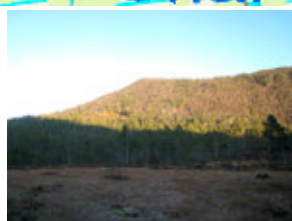
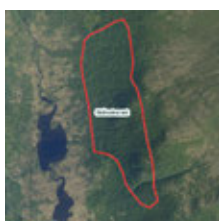
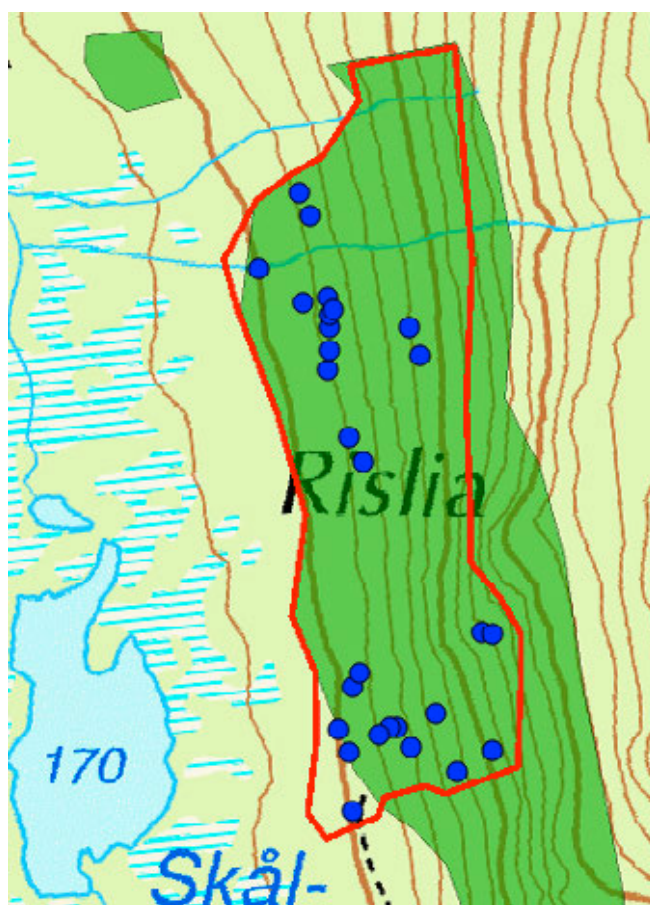
Litteratur

Gaarder, G. 2010. Biologisk mangfold i Molde kommune. Supplerende naturtypekartleg-ging.

Lok. nr. 219 Botnaåsen ved Horsgård forts.

Miljøfaglig Utredning Rapport 2010:17: 1-19 + vedlegg.

Rød strek viser revidert lokalitet etter feltarbeidet i 2014, grønn farge tidligere grense og blå prikker hovedsakelig funn av rødlistearter i 2014.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gammel boreal lauvskog

Utforming: Gammel ospeskog

Mosaikk: Totalt 4 naturtype(r) registrert: Gammel boreal lauvskog F07 - Gammel bjørkeskog F0701 (45%), Gammel boreal lauvskog F07 - Gammel ospeskog F0701 (25%), Gammel furuskog F19 - Gammel kystfuruskog F1903 (25%), Rik edellauskog F01 - (5%).

Feltsjekk: 05.01.2014 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet av Geir Gaarder i Miljøfaglig Utredning 20.3.2014, primært basert på eget feltarbeid den 05.01.2014, sammen med John Bjarne Jordal. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Molde, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal. Lokaliteten er også undersøkt tidligere og lagt inn i Naturbase (ID BN00061893) basert på flere eldre undersøkelser, særlig av Geir Gaarder (se Connor 2004, Gaarder 2010, Jordal & Gaarder 1995). Det ligger 5 MiS-figurer i samme område, og sammenlignet med dem er det en del større areal i sørøst, sannsynligvis som følge av at dette blir over produktiv skoggrens, samt litt utretting av grensa mot vest, da MiS her har ei stedvis svært ujevn grense, og litt utvidelser helt i sørvest som følge av en del rødlistefunn og andre kvaliteter funnet der. Sammenlignet med grensene hos Gaarder (2010) er det særlig

gjort en del innskrenkinger i sørøst som følge av grundigere undersøkelser i de partiene, noe som også medfører bedre samsvar med MiS-figurene (til gjengjeld er en helt ny, liten lokalitet skilt ut lengst sør, se egen beskrivelse).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger øst og nordøst for Skålvatna på Nesjestranda, inn mot Skåla. Dette er en ganske stor og litt uoversiktlig lokalitet. Den grenser dels skarpt mot eldre hogstflater og hardt gjennomhogd skog i nord, diffust mot biologisk mindre interessant fjellskog i øst, dels skarpt mot ungskog og granplantefelt i sørvest, dels litt mer diffust mot fattigere furuskog og myrskog i nordvest, samt mot mer påvirket skog i sørøst. Lokaliteten ligger i ei til dels bratt vestvendt lise. Flere fuktsig og i nordre del en mindre bekk kommer ned gjennom lia. Det er stedvis litt bergvegger i øvre deler i midtre og søndre del av lokaliteten, ellers er det nokså jevnt med løsmasser av litt varierende størrelse (men lite store steinblokker). Lia er ellers nokså jevnt formet. Berggrunnen virker gjennomgående ganske fattig.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Det er mye småbregneskog trolig i lia i midtre og dels nedre deler. I øvre deler er det litt mer blåbærskog, men også her finnes rikere partier. Partier i midtre deler av lia har også lågurtpreg med noe myske og f.eks. markjordbær, mens det er høgstaudepreg lokalt langs bekkesig. Mye av lokaliteten i midtre og dels nedre deler av lisa har karakter av gammel lauvskog, med mest osp i nordre og søndre del og lite i midtre deler. I øvre deler av lia og i partier i nord er det en del gammel furuskog, mens hasselkratt er vanligst i sørlige deler av lia.

Artsmangfold: Vanligste treslag er bjørk. Ellers er det mye furu, samt stedvis noe osp. I tillegg hist og her gråor, selje og rogn. Hassel finnes det også noe av, samt at det forekommer noen spredte almetrær (NT). Feltsjiktet kan være frodig, men er sjeldent særlig artsrikt. Av interesse er jevnlig forekomst av myske en del steder, samt et par mindre forekomster av skogsvingel og sanikkel (bare ett funn fra 2014). Mosefloraen virker middels godt utviklet på morkne og fuktige læger av ulike treslag, med bl.a. en del larvemose, noe rød muslingmose og lokalt råteflak. Det er potensial for flere noe kravfulle råtevedmoser i området. Dronningmose forekommer i fuktige partier på marka. Lungenever-samfunnet er middels godt utviklet på ulike lauvtrær. Vanligst er arter som lungenever, skrubbenever, vanlig blåfyllav, grynfillav, kystfyllav, brun blæreglye, kystårenever og ulike vrenger. I tillegg noe filthinnelav, ulike glyer og stedvis en del skorpefyllav (VU). Sølvnever ble funnet på flere trær, men er litt sparsom, litt puteglye fra området. Også litt *Megalaria grossa*. Det er potensial for kravfulle skorpelav i området, og det ble i 2014 gjort flere funn av slike, både hvithodenål (NT), rustdoggnål (NT - sjelden i regionen og dette er viktigste kjente forekomst på Romsdalshalvøya), kystdoggnål (NT - også påvist tidligere) og dverggullnål. Disse vokser primært i hulrom og på død ved av gammel bjørk. I 2014 ble også sekkesporesoppen *Caliciopsis calicioides* funnet på flere ospetrær her, som en av få hittil kjente lokaliteter for arten i Norge (det er først helt nylig en ble klar over at arten finnes i Norge, se Jordal et al. i trykk). Også denne er en sannsynlig rødlistekandidat. Av marklevende sopp ble det funnet gul trompetsopp. Av vedboende sopp er det potensial for kravfulle og dels rødlistede arter både på osp og furu. På osp ble det gjort enkeltfunn av skorpepiggsopp (NT) og ospekjuke i 2009. På furulæger er det samlet inn enkelte potensielt interessante arter på gamle læger, inkludert den uvanlige arten stor hengepigg *Mucronella bresadolae* (DD). På alm er narrepiggsopp (NT) funnet. For øvrig ble det under besøket høsten 2009 registrert fuglearter som spettmeis, trekryper og stjertmeis, samt en kvitryggspett (også påvist i 2014) på næringssøk. Lokaliteten bør være et viktig leveområde for denne arten. Connor (2004) nevner i tillegg hekkfunn av haukugle og sannsynlig hekkende bøksanger innenfor lokaliteten, samt at den østlige, regionalt sjeldne arten gluttsnipe er hørt her.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det er gjennomgående skog i aldersfase innenfor lokaliteten, men lokalt oppløsningsfase (dels som følge av stormfelling). Enkelte steder er det grove levende trær, ikke minst av osp i partier både i sør og nord (dbh trolig over 70 cm på det meste), men også bra dimensjoner av flere andre treslag (både bjørk, hassel, gråor og furu). Til dels ganske grov sprekkebark på osp. Det er forekomst av stedvis en god del læger, mest ferske til middels

nedbrutte, men også med innslag av morkne og gamle læger, enkelte steder også grove (primært av furu, men også av osp noen steder). I tillegg noe gadd og høgstubber, både av furu og osp. Brannspor ble for øvrig funnet i øvre deler av lia i nord.

Fremmede arter: Det ble funnet spredte eksemplarer av selvsådd gran i ulike aldre innenfor lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Lisidene rundt Skåla har noen av de største og mest verdifulle forekomstene av gammel oseanisk ospeskog som er kjent i regionen, og Rislia er en av de viktigste delområdene her for dette elementet.

Vegetasjon: Småbregneskog (A5)

Lavurtskog (B1)

Høystaudebjørkeskog og -granskog (C2)

Verdivurdering: Ut fra faktaark for gammel boreal lauvskog i 2013 oppnår lokaliteten en klar høy vekt på størrelse (319 daa), middels vekt på rødlistearter, til dels høy vekt på habitatkvaliteter, sjeldenhet og påvirkning. Samlet sett er det en klar verdi som svært viktig - A, noe som også er i samsvar med tidligere vurderinger. Verdiene er størst i sørlige og nordlige del av lokaliteten, og svakere i midtpartiet, noe som dels bør komme fram av både beskrivelsen og MiS-undersøkelsene.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiene er å la skogen få ligge urørt for ikke minst alle former for skogsdrift. Unntaket er fjerning av all gran i og inntil lokaliteten. Connor (2004) viser til Jordal & Gaarder (1995) som antar at forsiktig uttak av enkelttrær av furu ikke vil redusere kvalitetene i området. Med den nye kunnskapen om vedboende sopp knyttet til furu i regionen, også innenfor den aktuelle lokaliteten, så ansees nå selv forsiktige uttak av furuvirke å være klart negativt.

Artsliste for lokaliteten

Totalt 20 art(er) påvist: gluttsnipe, haukugle, hvitryggspett (NT), bøksanger (NT), hassel, alm (NT), myske, skogsvingel, ospekjuke, skorpepiggsopp (NT), stor hengepigge, vanlig blåfyllav, skorpefyllav (VU), sølvnever, lungenever, skrubbenever, grynfyllav, kystfyllav, kystdoggnål (NT), røteflak.

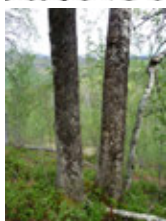
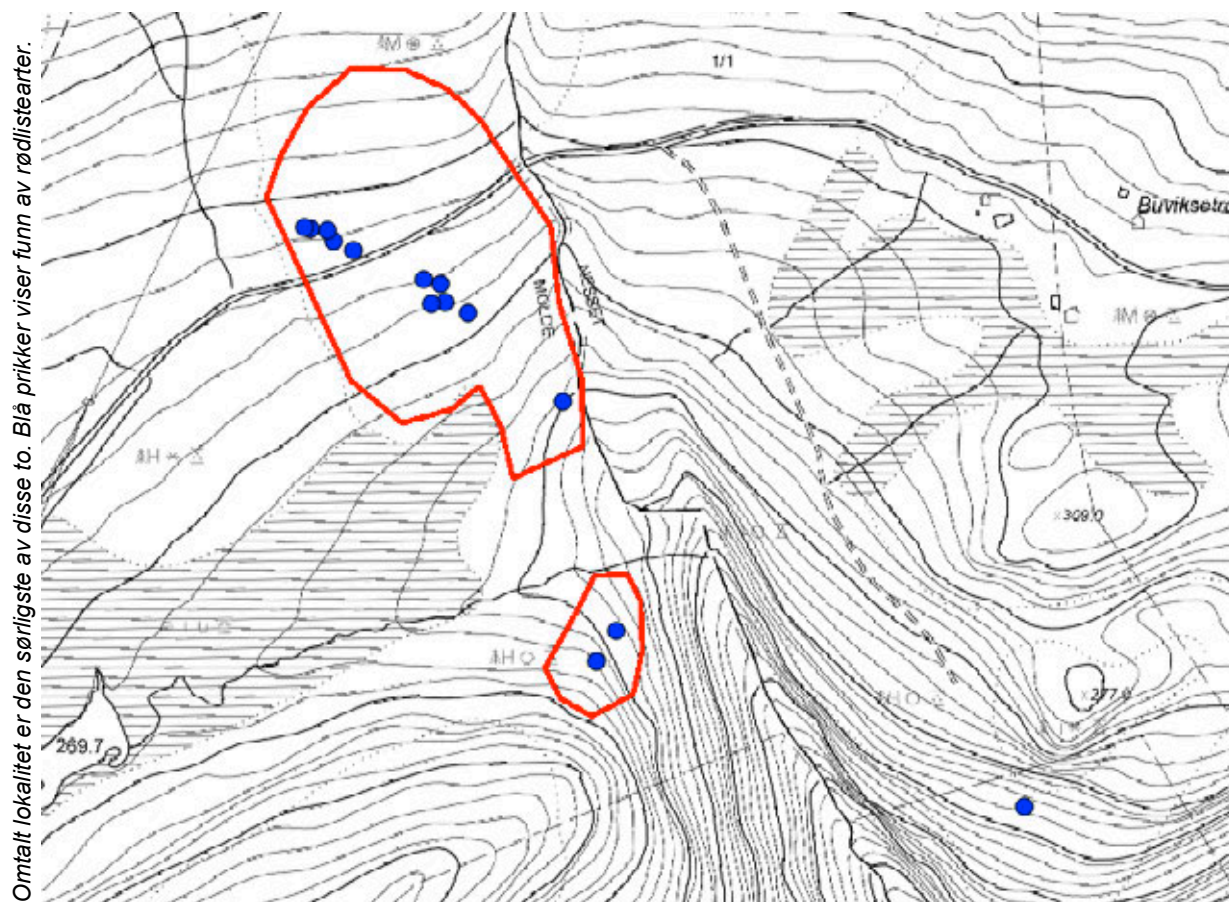
Litteratur

Connor, A. 2004. Kartlegging og verdsetting av viktige naturtyper for biologisk mangfold i Molde kommune. Mastergradsoppgave ved NLH. 206 s. + vedlegg.

Gaarder, G. 2010. Biologisk mangfold i Molde kommune. Supplerende naturtypekartlegging. Miljøfaglig Utredning Rapport 2010:17: 1-19 + vedlegg.

Jordal, J. B. & Gaarder, G. 1995. 1995 Biologisk mangfold i Molde. Del 1. Hovedrapport. Molde kommune. 164s. + vedlegg. Del II. Flora og Fauna. Molde kommune. 101s.

Jordal, J. B., Nordén, B. & Gaarder, G. i trykk. Caliciopsis calicioides, a bark-living ascomycete on Populus new to Norway. Agarica.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gammel boreal lauvskog

Utforming: Gammel ospeskog

Mosaikk:

Feltsjekk: 15.05.2011 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Lokaliteten ble kartlagt 15.05.2011 av Geir Gaarder i tilfeldig sammenheng, og er senere inkludert i rapportering av narreglye i Norge (Flynn et al. 2011). Øvre deler av den ble reinventert 04.01.2014 som del av supplerende narreglyekartlegging (Gaarder et al. 2014) og da skilt ut som egen lokalitet (Buvika vest - loknr 244 i denne basen). Lokaliteten ligger inne i Naturbase (BN00085048), men omtalen er her oppdatert i samsvar med arealreduksjonen. Lokaliteten ble for øvrig også oppsøkt 30.04.2012 av Geir Gaarder, John Bjarne Jordal og Perry Larsen i fritiden (for å studere narreglye), uten at det ble gjort spesielle nyfunn da.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på nordøstsiden av Brensleffjellet/Horsgårdkollen, lengst sørøst i Molde kommune, rett på vestsiden av øvre deler av Hoådalen. Den omfatter et litt småkupert landskap, der lokaliteten heller mest mot øst og dels nordøst, ned mot en liten bekkedal. Det har stedvis vært hogd noe i nærområdet tidligere, og lokaliteten avgrenses for en stor del av forekomst av høyvokst, gammel osp, mens det rundt er

skog i varierende alder (og litt myr mot nordvest), men da uten særlig grov osp.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Det er en del småbregneskog med dominans av bjørk og osp i tresjiktet.

Artsmangfold: Det ble ikke observert spesielt sjeldne eller interessante karplanter her. Derimot har de gamle ospetrærne en brukbart utviklet lavflora, særlig av lungenever-samfunnet. Spesiell interesse knytter ser til forekomsten av den nasjonalt sjeldne arten narreglye (EN), som her har sin hittil sørligste kjente lokalitet i landet. Arten ble både i 2011 og 2012 funnet på fire av ospetrærne, til dels tallrik og høyt oppe på trestammene. I tillegg forekommer skorpefiltlav (NT) noe mer sparsomt på enkelte ospetrær. Andre arter i samfunnet som ble påvist var kystfiltlav, vanlig blåfiltlav, stiftfiltlav, filthinnelav, lungenever, lodnevrenge og brun blæreglye.

Bruk, tilstand og påvirkning: Ospetrærne og en del av bjørka er ganske grov og gammel og i aldersfase, mens det er sparsomt med dødt trevirke. De største ospetrærne har en diameter på rundt 60 cm.

Fremmede arter: Ingen observert i eller umiddelbart inntil lokaliteten, men gran er plantet litt unna.

Del av helhetlig landskap: Stedvis langs nordsiden av Langfjorden finnes det en del biologisk verdifull, gammel ospeskog (både øst og vest for denne lokaliteten), og avgrenset lokalitet utgjør en del av dette elementet, der særlig forekomsten av narreglye gjør lokaliteten interessant.

Verdivurdering: Lokaliteten har med grunnlag i faktaark for 2013 lav verdi ut fra størrelse (3,6 da), men høy ut fra arts mangfold, lav på habitatkvaliteter, middels på sjeldenhet og høy på påvirkning. Ut fra arts mangfold alene, dvs landets sørligste kjente forekomst av narreglye (EN), får lokaliteten verdi svært viktig - A.

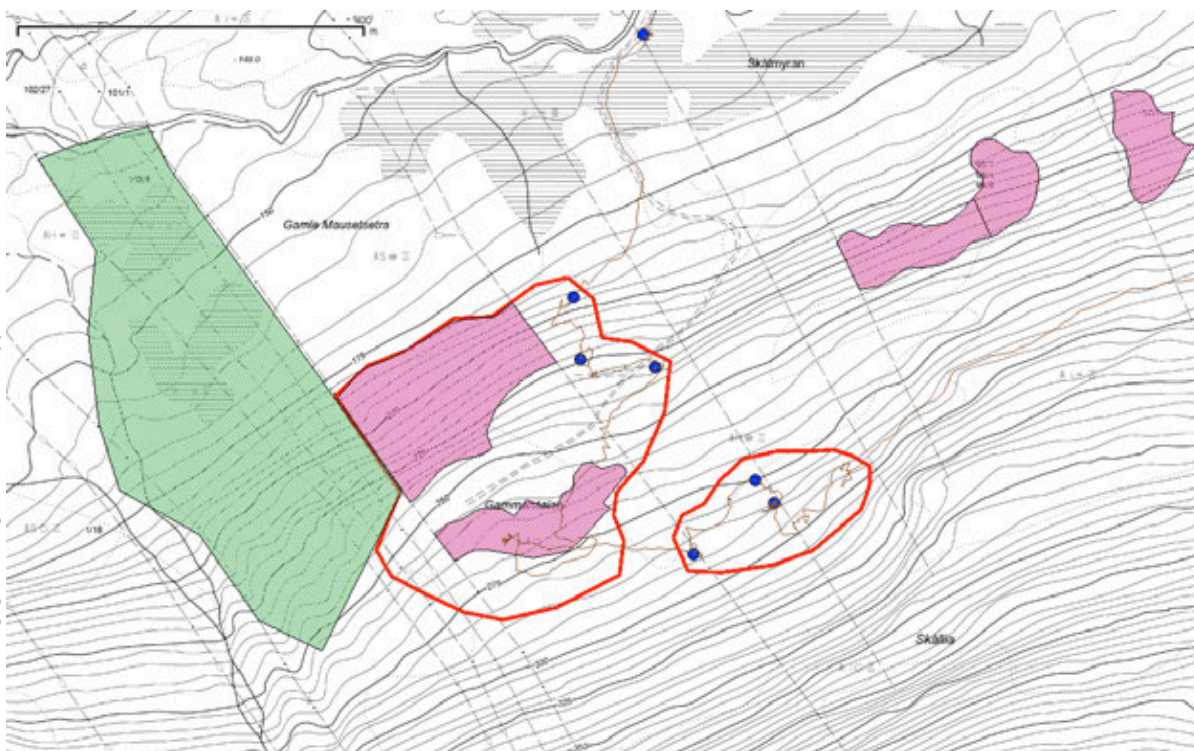
Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiene er i all hovedsak å la lokaliteten få ligge i fred for inngrep, inkludert alle typer hogst. Det er viktig å fjerne selvsådd gran hvis den skulle dukke opp. Det bør utarbeides egen forvaltningsplan for forekomsten av narreglye, og det kan da ikke utelukkes noe justeringer i forvaltningsrådene, ikke minst siden denne arten er relativt lyskrevende (noe som kan tilsi behov for å rydde vekk bjørk i og inntil søndre del av lokaliteten).

Litteratur

Flynn, K. M., Gaarder, G., Hanssen, U., Holien, H. & Holtan, D. 2011. Kartlegging av narreglye *Stauralemma omphalarioides* i 2010 og 2011 - Sluttrapport. Miljøfaglig Utredning rapport 2011 -64, 81 s. + vedlegg.

Gaarder, G., Hanssen, U. & Holien, H. 2014. Kartlegging av narreglye *Stauralemma omphalarioides* i 2013. Miljøfaglig Utredning Rapport 2014-3: 1-26

Lokalitetskart Omtalt lokalitet er vist med rød strek i sørøst mens lysrøde figurer er MiS-lokaliteter og grønn figur annen naturtypelokalitet.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gammel boreal lauvskog
Utforming: Gammel ospeskog
Mosaikk:
Feltsjekk: 12.05.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er lagt inn av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning 13.05.2013, basert på eget feltarbeid 12.05.2013. Naturtypekartleggingen er gjort som supplerende undersøkelser på oppdrag for Fylkesmannen i Møre og Romsdal, men med kobling mot supplerende narreglyeundersøkelser på oppdrag for Fylkesmannen i Nordland i 2013.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger oppe i ei stor li på nordsiden av Skåla. Den ligger i ei svak gryte og avgrenses mot fattig myrkantskog i nord og dels vest, fattig furuskog på fastmark i øst og mer småvokst fjellbjørkeskog i sør.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Kvalitetene er knyttet til gamle ospetrær, noe som har vært bestemmende for naturtype. Etter NiN er det her trolig mest blåbærfuktskog (T23-6), en del blåbærskog (T23-1) og litt overganger/innslag av intermediær myrkantskog.

Artsmangfold: Bjørk er sannsynligvis dominerende treslag, men det er også noe rogn og osp, samt litt furu. Feltsjiktet virker å ha triviell flora. Derimot er det et ganske rikt lavsamfunn på trærne, der

ikke minst narreglye (EN) er av interesse. Arten ble med sikkerhet funnet på ei osp, men ut fra observasjoner med kikkert forekommer den trolig på ytterligere et par trær. Innenfor lungenever-samfunnet er det ellers en del skorpefiltlav (NT) på flere ospetrær, samt arter som lungenever, skrubbenever, vanlig blåfiltlav, kystfiltlav, grynfiltlav, kystårenever, vrenger og glyer (helst brun blæreglye) på trærne.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er i aldersfase, men noe glissen og oppbrutt som følge av miljøforhold og vindfall. Det er innslag av enkelte ospegadd, inkludert minst en svært grov, samt også et par furugadd. I tillegg spredt med læger av bl.a. osp og furu men da for det meste ganske ferske.

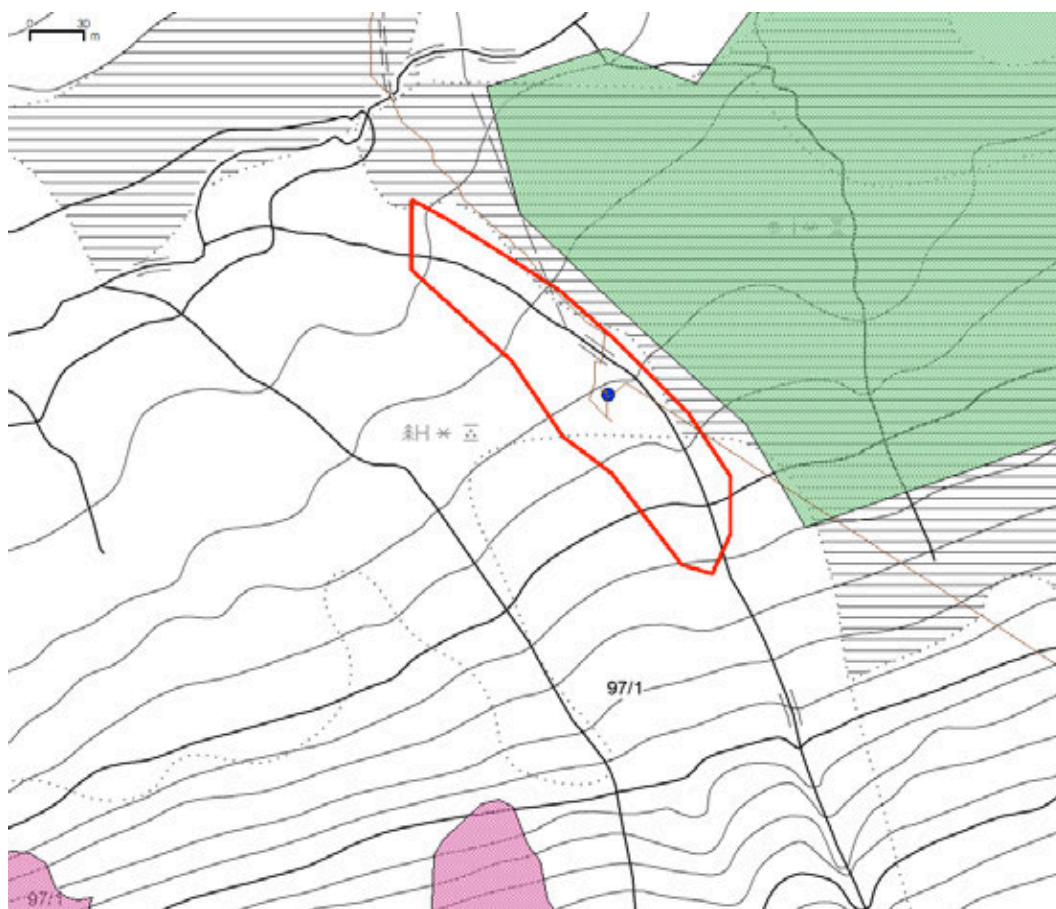
Fremmede arter: Ingen observert.

Del av helhetlig landskap: En større lokalitet med lignende kvaliteter ligger tett ved. Det er også spredte innslag av lignende skog videre vestover i lia.

Verdivurdering: Lokaliteten får med grunnlag i faktaark for 2013 høy vekt på størrelse (22 daa), rødlistearter, middels til høy på habitat, sjeldenhet og påvirkning. Samlet sett gir dette en klar verdi som svært viktig - A.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for natuverdiene vil stort sett være å la skogen få stå i fred. Naturverdiene er knyttet til flere treslag og de fleste typer hogst vil være klart skadelig.

Lokalitetskart Omtalt lokalitet er vist med rød strek i sørøst mens lysrøde figurer er MiS-lokaliteter og grønn figur annen naturtypelokalitet.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gråor-heggeskog
Utforming: Flommarksskog
Mosaikk:
Feltsjekk: 12.05.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er lagt inn av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning 13.05.2013, basert på eget feltarbeid 12.05.2013. Naturtypekartleggingen er gjort som supplerende undersøkelser på oppdrag for Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger langs nedre deler av elva som kommer ned fra Trollvatnet på nordsiden av Skåla. Særlig i overgangen mot flatere partier er det dannet en del lauvrik, mer eller mindre flompåvirket skog som tydelig skiller seg noe ut fra omliggende og mer fattige miljøer. Lokaliteten grenser dels skarpt mot fattigere skog i øst og vest, mens overgangene mot slik skog oppover og nedover langs elva er vesentlig mer diffus og disktablet.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Dette er nokså tydelig en noe flompåvirket skog, men da på nokså grove løsmasser. Etter NiN er det antagelig med storbregneskog (T23-8) her.

Artsmangfold: Det er kanskje mest rogn her, men også mye bjørk og gråor, samt innslag av furu. Lavfloraen på trærne er ikke særlig rik, men omfatter sparsom forekomst av både skrubbenever og

Lok. nr. 237 Tjørhjellhaugen forts.

lungenever, samt vrengearter. På en furulåg ble råteflak funnet.

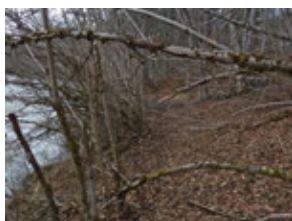
Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er stort sett i optimalfase, men med innslag av enkelte eldre trær og spredte gadd og læger. En sti går rett på østkant av lokaliteten og et lite hus (vanninntak?) ligger også i østkant av lokaliteten.

Fremmede arter: Ingen observert.

Del av helhetlig landskap: Det finnes innslag av noe flompåvirkede oreskoger i området, men ikke mange.

Verdivurdering: Lokaliteten er bare gitt verdi lokalt viktig - C, siden ingen spesielt kravfulle arter er påvist og potensialet for slike er begrenset (men bedre muligheter på sikt, som restaureringslokalitet) og skogen samtidig gjennomgående ikke er særlig gammel.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiene er å la miljøet få ligge helt i fred. Ved eventuell hogst er det særlig viktig å spare mye middelaldrende til eldre trær av rogn og gråor.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Rik sump- og kildeskog
Utforming: Varmekjær kildelauvskog
Mosaikk:
Feltsjekk: 12.05.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er lagt inn av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning 13.05.2013, basert på eget feltarbeid 12.05.2013. Naturtypekartleggingen er gjort som supplerende undersøkelser på oppdrag for Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på nordsiden av Storelva ikke langt ovenfor brua. Her er det løsmasseskråninger med til dels noe finkornede masser. Det kommer antagelig ut noe sigevann nederst i lia som der gir litt fuktig preg. Lokaliteten avgrenses skarpt mot elva i nedkant og kanten i nord, mens det er mer diffuse grenser mot øst og vest.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Ut fra artsmangfoldet er det antagelig snakk om en kildeskog her, i overgang mellom varmekjær og boreal utforming. Miljøet virker litt kalkrikt (V3-2).

Artsmangfold: Viktige treslag er hassel (noe overraskende at det er så mye av den her) og gråor, men også innslag av bjørk og furu. På hasselstammer ble det gjort enkelte funn av hasselrurlav

Lok. nr. 238 Storelva ovenfor brua forts.

(NT), mens det i feltsjiktet vokser noe skavgras og firblad.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er stort sett i optimalfase, men med innslag av enkelte eldre trær.

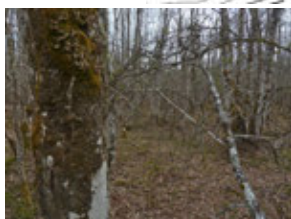
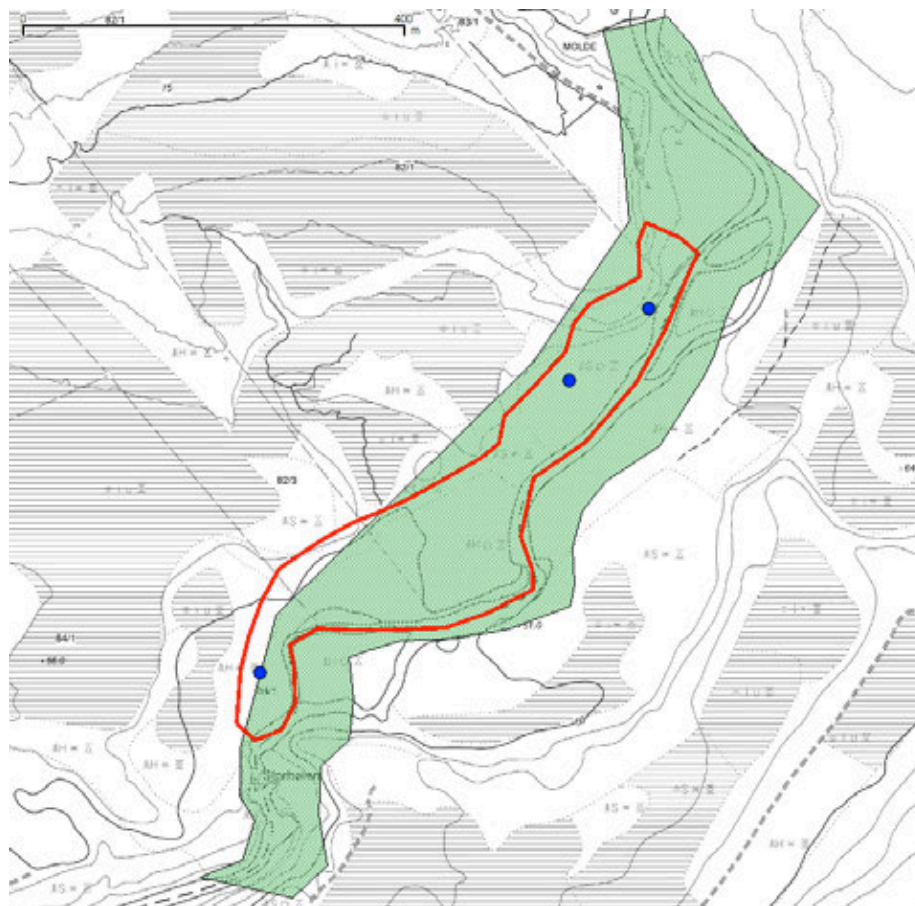
Fremmede arter: Ingen observert.

Del av helhetlig landskap: Det er noe hasselskog langs elva i dette området, mens det ellers ser ut til å være begrenset med kildeskogsmiljøer.

Verdivurdering: Med grunnlag i faktaark for 2013 får lokaliteten middels vekt på størrelse (4 da), middels på rødlistearter og spesielle naturtyper, lav på habitatkvalitet og høy på påvirkning. Samlet gir dette verdi viktig - B.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiene er å la miljøet få ligge helt i fred, inkludert alle former for skogsdrift.

Lokalitetskart Omtalt lokalitet er vist med rød strek mens grønn figur viser tidligere avgrensning.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gråor-heggeskog

Utforming: Flommarksskog

Mosaikk: Totalt 3 naturtype(r) registrert: Gråor-heggeskog F05 - Flommarksskog F0501 (80%), Rik edellauvskog F01 - Gråor-almeskog F0106 (5%), Gammel lauvskog F07 - Gammelt ospeholt F0701 (15%).

Feltsjekk: 12.05.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er lagt inn av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning 13.05.2013, primært basert på eget feltarbeid 12.05.2013, men også ut fra eget feltarbeid 14.05.1994.

Naturtypekartleggingen i 2013 er gjort som supplerende undersøkelser på oppdrag for Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Lokaliteten ble tidligere beskrevet bl.a. av Jordal & Gaarder (1995) og Melby & Gaarder (2001) (NaturbaseID BN00020755). Beskrivelsen er her revidert basert på nytt feltarbeid og oppdatert i henhold til nye krav til omtale.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten er en smal stripe med frodig løvskog langs Storelva nesten fra kommunegrensa mot Nesset og Gjemnes og 6-700 meter nedover elva. Etter Melby & Gaarder (2001): "Elva renner her gjennom løsmasser og forgreiner seg litt, samtidig som det er frodig løvskog på terrassekantene. Flommarksskogen er noe av den mest intakte og frodigste som er kjent i regionen og trolig langt på veg unik for Romsdalshalvøya."

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Gråor og bjørk dominerer i skogen, men det er også innslag av hegg, rogn og selje og så vidt alm. På terrassekantene vokser litt stor og grovvokst osp, og i nordre del av området er det også en liten almebestand. Innenfor terrassekanten er det furuskog og myr. Mye av skogen innenfor lokaliteten er ut fra NiN flomskogsmark (T17), men i skråningene er det en del svak lågurtskog (T23-3) og lokalt høgstaudeskog (T23-9) i almeskogen.

Artsmangfold: Gaarder & Jordal 2001): Av planter som er gode indikatorarter på rik, fuktig og gammel løvskog med høge naturverdier forekommer i tillegg alm, olivenlav, puteglye og flokestry. Det er observert hekkeindikasjon på hvitryggspett i området (Viltbasen). Under feltarbeidet i 2013 ble det gjort et par funn av langnål (NT) på død gråor her. I tillegg vanlige arter i lungeneversamfunnet som lungenever, skrubbenever, vrenger og vanlig blåfiltlav. Det er opplagt potensial for kravfulle skorpelav knyttet til flommarkskog.

Bruk, tilstand og påvirkning: Mye av skogen virket lite påvirket av hogst i nyere tid, bl.a. med ganske store dimensjoner og stort innslag av døde trær. Et almetre har små hulrom, men ingen av dem har grov sprekkebark.

Fremmede arter: Ingen observert innenfor lokaliteten, men gran er plantet rett på nordsiden.

Del av helhetlig landskap: Det er også innslag av flommarkskog på Nettet-siden av elva, samt langs elva nedenfor brua.

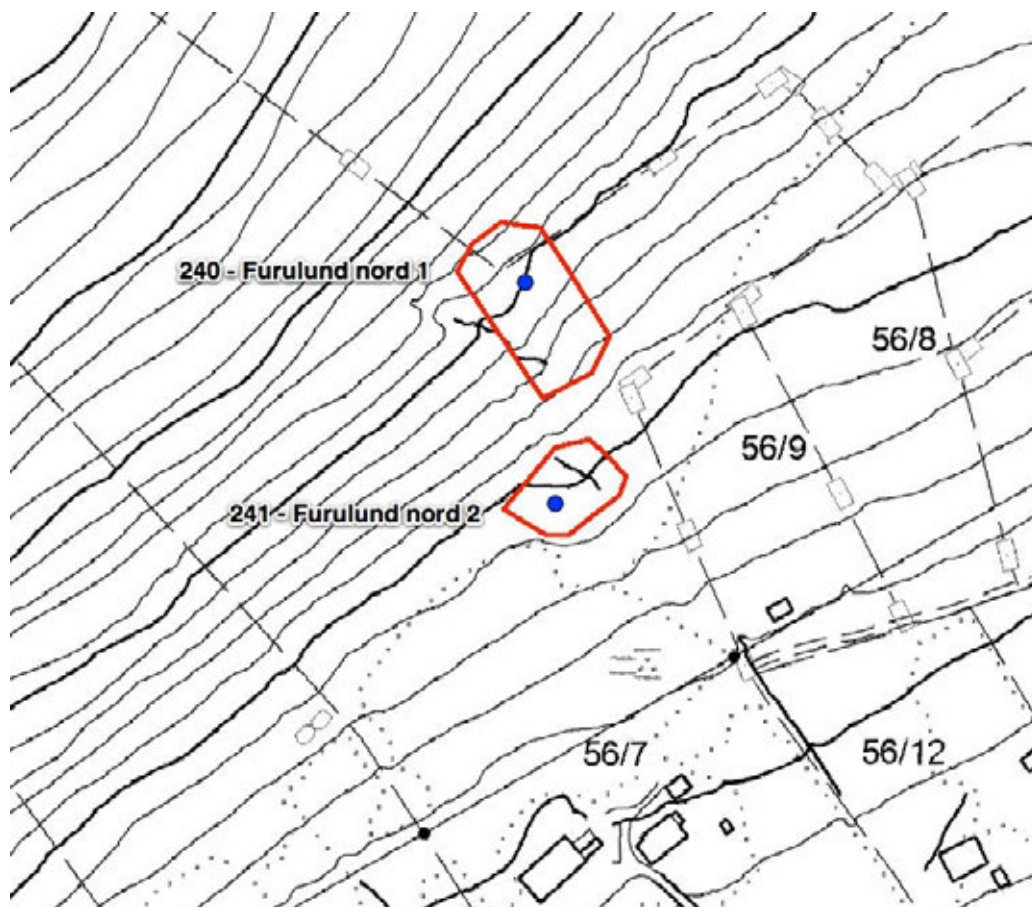
Verdivurdering: Tidligere vurdering var: Siden dette er en av de fineste flommarksskogene i regionen, samt at lokaliteten er yngleområde for en rødlisteart i høyere truetkategorikategori, hvitryggspett (V), blir lokaliteten gitt verdi A (svært viktig). Verdivurderingen opprettholdes i 2013 som følge av en stor, intakt lokalitet med forekomst av flere kravfulle og dels rødlistede arter.

Skjøtsel og hensyn: Jordal (2003a) og Gaarder & Stenberg (2002) anbefaler følgende tiltak: ”Det beste for naturverdiene vil være å la skogen og miljøet få stå i fred for inngrep. Det bør etableres en bred (min. 20-30 m) kantsone i furuskogen utenfor løvskogsbeltet langs elva der det ikke blir treslagsskiftet eller flatehogd. Sjeldne og truede arter i området vil særlig være knyttet til grove og gamle løvtrær og dødt trevirke (både liggende og stående). I tillegg er det mulig at det på marka kan forekomme sjeldne og truede moser og insekter som er knyttet til flommarkskog. Et generelt trekk ved mange av de interessante artene er at de krever høy luftfuktighet. Sparsomme uttak av enkelte furuer og bjørker, samtidig som alm, osp, rogn og gråor blir spart, vil neppe redusere områdets naturkvaliteter”

Litteratur

- Jordal, J. B. & Gaarder, G. 1995. 1995 Biologisk mangfold i Molde. Del 1. Hovedrapport. Molde kommune. 164s. + vedlegg. Del II. Flora og Fauna. Molde kommune. 101s.
- Melby, M.W. & Gaarder, G., 2001: Vassdragsrapport 105/1 Osvassdraget, Møre og Romsdal fylke. Miljøfaglig Utredning rapport 2001:6. 44s + Vedlegg.

Omtalt lokalitet er den nordligste av disse to.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Rik edellauvskog
Utforming: Gråor-almeskog
Mosaikk:
Feltsjekk: 18.06.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er lagt inn av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning 25.09.2013, basert på eget feltarbeid 18.06.2013. Naturtypekartleggingen er gjort på oppdrag for Fylkesmannen i Møre og Romsdal i forbindelse med utredning av nytt akuttsjukehus for Nordmøre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger litt oppe i lia nordøst for Hjelset og Oppdøl, på oversiden av lokalvegen til Roaldset. Det er snakk om ei sørvendt li med noe løsmasser på trolig nokså kalkfattig mark der avgrenset lokalitet utgjør et mindre skogbestand av mer varmekjær karakter avgrenset nokså skarpt mot ungskog i vest, dels granplanting mot sør og ellers mot fattigere og mer boreal skog (samt en liten bekk i øst).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Feltsjiktet er av svak lågurt- til svak høgstaude type (T23-3/T23-9), samtidig som innslaget av enkelte edellauvtrær tilsier at den kan betegnes som en svakt utviklet gråor-almeskog.

Artsmangfold: En håndfull almetrær (NT) vokser her, samt noe hasselkratt. I tillegg er det mest

boreale treslag som bjørk og rogn. Feltsjiktet er ganske fattig, uten varmekjære arter, med bare litt høgstauder som skogsvinerot. Det ble også lett litt etter lav på trærne, og innenfor lungenever-samfunnet ble lungenever funnet på enkelte trær.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er i en tidlig aldersfase, uten særlig grove trær og med lite dødt trevirke. Det er dels kraftige hasselkratt og litt storvokst, men ikke særlig gamle almetrær.

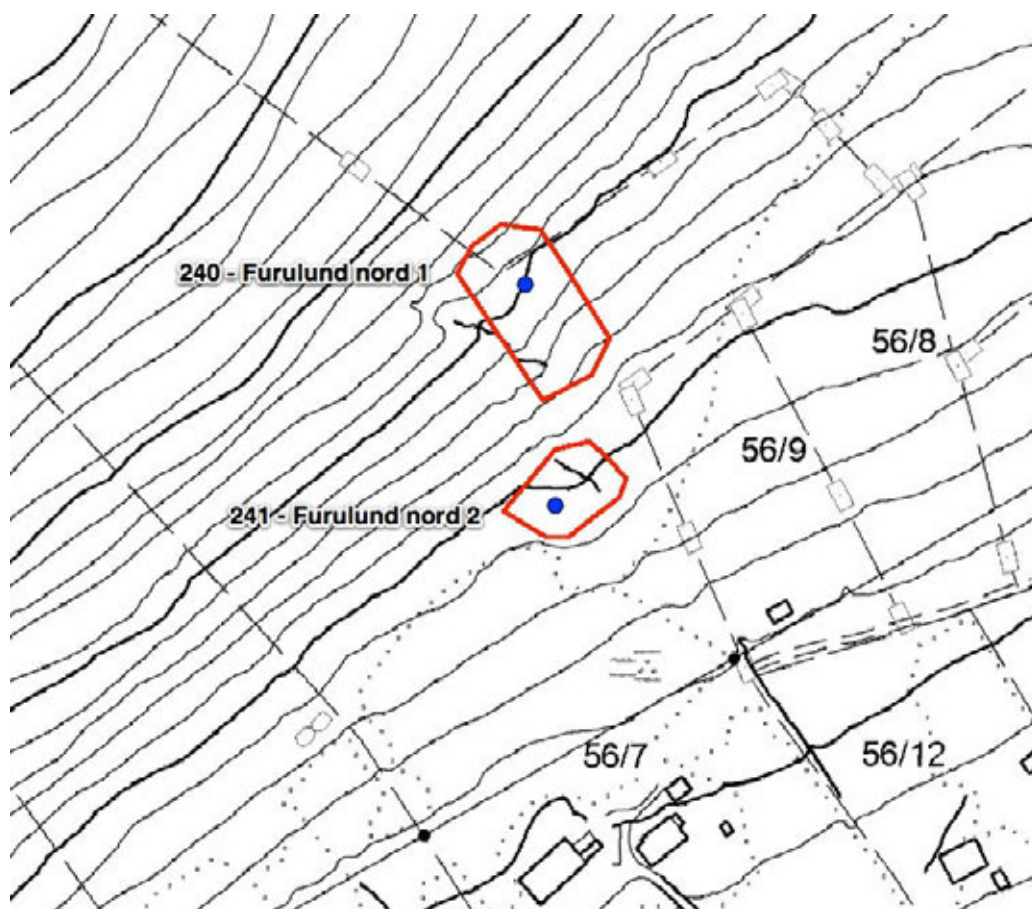
Fremmede arter: Det står flere eldre grantrær i nedkant og dels innenfor nedre deler av lokaliteten. Gran har også begynt å spre seg inn i lokaliteten. Det ble ikke funnet gnageskader av hjort på trærne her.

Del av helhetlig landskap: Varmekjær edellauvskog av gråor-almeskogstypen finnes hist og her i området, med litt større bestand noen hundre meter lenger nordøst samt langs Oppdøselva.

Verdivurdering: Med grunnlag i faktaark for 2013 får lokaliteten så vidt middels vekt på størrelse (1,4 daa), lav på artsmangfold, sjeldne naturtyper, habitatkvalitet og påvirkning. Samlet sett gir dette verdien lokalt viktig - C.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiene er stort sett å la skogen få stå helt i fred for inngrep, bortsett fra at all gran bør fjernes så snart som råd (og eventuelt andre fremmede arter som platanlønn hvis den skulle komme inn).

Omtalt lokalitet er den sørligste av disse to.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Naturbeitemark
Utforming: Frisk fattigeng beitet
Mosaikk:
Feltsjekk: 18.06.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er lagt inn av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning 26.09.2013, basert på eget feltarbeid 18.06.2013. Naturtypekartleggingen er gjort på oppdrag for Fylkesmannen i Møre og Romsdal i forbindelse med utredning av nytt akuttsjukehus for Nordmøre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger litt oppe i lia nordøst for Hjelset og Oppdøl, på oversiden av lokalvegen til Roaldset. Den ligger i øvre hjørne av et engområde der tilkomsten tydeligvis har vært såpass tungvint at det er bevart som kulturmark. Avgrensningen mot skog er skarp i nord og øst og dels sør, mens det er mer utydelig grense mot kunstmark i vest.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Feltsjiktet er av svak lågurtkarakter (T4-6), dels fukteng dels litt mer veldrenert. Et lite bekkesig går gjennom.

Artsmangfold: Floraen virker ikke spesielt rik, men flere typiske naturengplanter forekommer, som smalkjempe, tepperot, gulaks, blåknapp, engfrytle, legeveronika, blåklokke og bråtestarr. Det er litt potensial for beitemarksopp her, kanskje også rødlistearter.

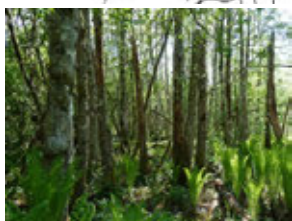
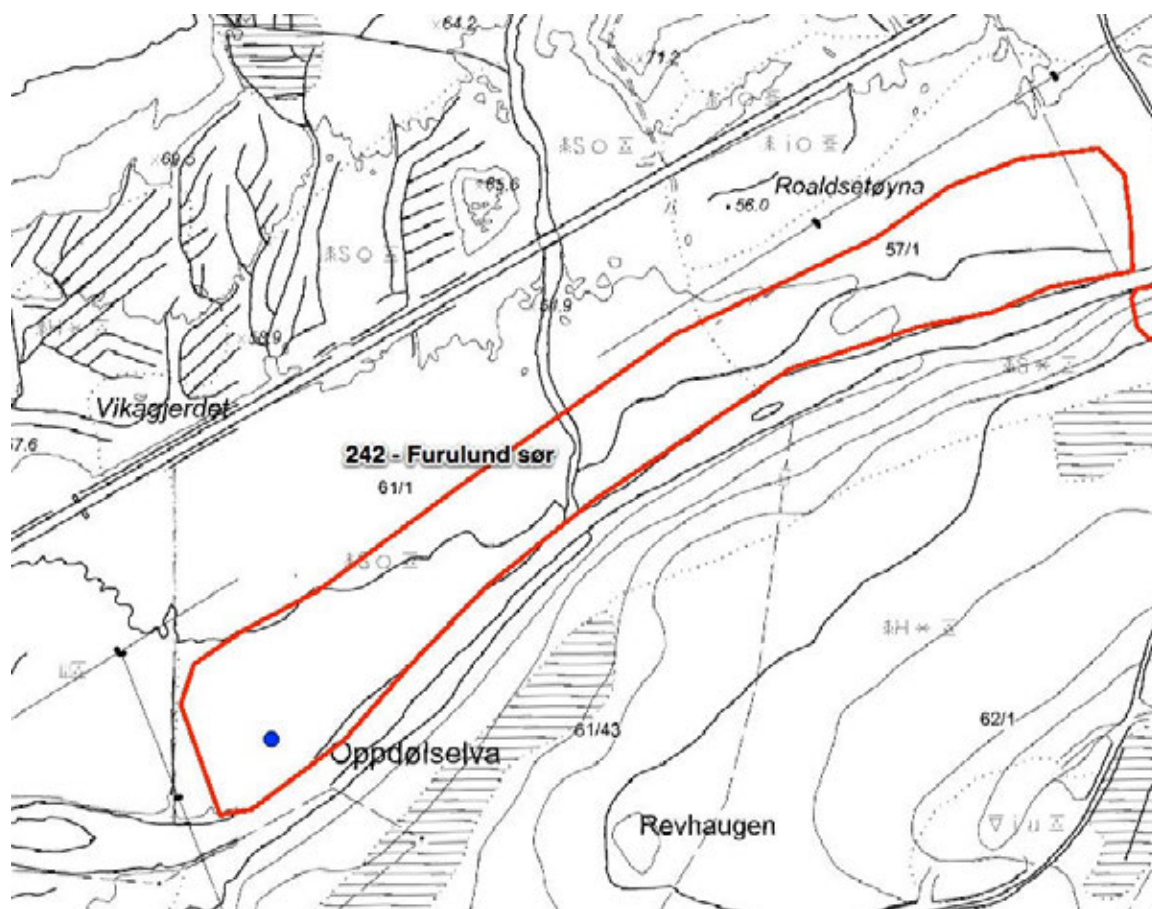
Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten brukes som hestebeite, noe som medfører litt ujevnt beitetrykk og litt stier som hestene bruker.

Fremmede arter: Ingen observert på enga, mens det er plantet gran nær inntil.

Del av helhetlig landskap: Kulturmarksenger finnes ennå hist og her i dette området, i form av slåtteenger ved Roaldset og naturbeitemarker ovenfor Hjelset. Ingen andre lokaliteter er likevel så langt kjent i nærområdet til denne.

Verdivurdering: Med grunnlag i faktaark for 2013 får lokaliteten lav verdi på rødlistearter, størrelse (0,7 daa) og habitatspesialister, middels til høy på hevd og tilstand. Samlet sett får lokaliteten verdien lokalt viktig - C.

Skjøtsel og hensyn: Naturverdiene er avhengig av at enga beites godt ned, samtidig som en unngår for mye tråkkskader, dvs beitetrykket kunne med fordel vært jevnere enn dagens situasjon. I tillegg vil det være behov for rydding av trær og busker i kantsoner av og til, gjerne med fjerning av gran i et belte på noen meter inntil enga, samt rydding av lauvkratt i sørkant.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gråor-heggeskog
Utforming: Flommarksskog
Mosaikk:
Feltsjekk: 18.06.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er lagt inn av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning 26.09.2013, basert på eget feltarbeid 18.06.2013 samt feltarbeid av Ulrike Hanssen 30.05.2013.

Naturtypekartleggingen er gjort på oppdrag for Fylkesmannen i Møre og Romsdal i forbindelse med utredning av nytt akuttsjuehus for Nordmøre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger inntil nordsiden av Oppdølselva og omfatter et belte langs denne på begge sider av stedet der Roaldselva renner ut i den. Lokaliteten grenser nokså skarpt mot gammel og gjengroende beitemark i vest og ei kraftlinjegate i nord, mens det er mer hogstpåvirket mark i øst. Det meste av arealet ligger omtrent nede ved elva og har innslag av gamle flomløp mv, men det er også litt skog som står på en lav terrasse (1-3 meter høyere) innenfor.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrenset lokalitet gråor-heggeskog (F05) av utformingen flommarksskog. Etter NiN-systemet er det her mest høgstaudeskog (T23-9) og

storbregneskog (T23-8), selv om partier oppe på terrassen også blir litt fattigere.

Artsmangfold: Viktigste treslag er gråor, men det finnes også litt bjørk, rogn, vierarter og hegg her. I feltsjiktet er strutseving og skogstjerneblom typiske arter. Spesielt i vestre del er det områder med tette bestand av strutseving. I tillegg finnes bl.a. mjødur, vendelrot, skogstorkenebb, blåtopp, hvitveis, bekkeblom, firblad, rød jonsokblom, teiebær, engsoleie og engsyre. Det ble lett litt etter lav på lauvtrærne. Blant lungeneversamfunnet forekommer stiftfiltlav og glattvrenge, som begge ble observert på gråor. I tillegg ble langnål (NT) funnet på minst en gråorgadd i vestre del.

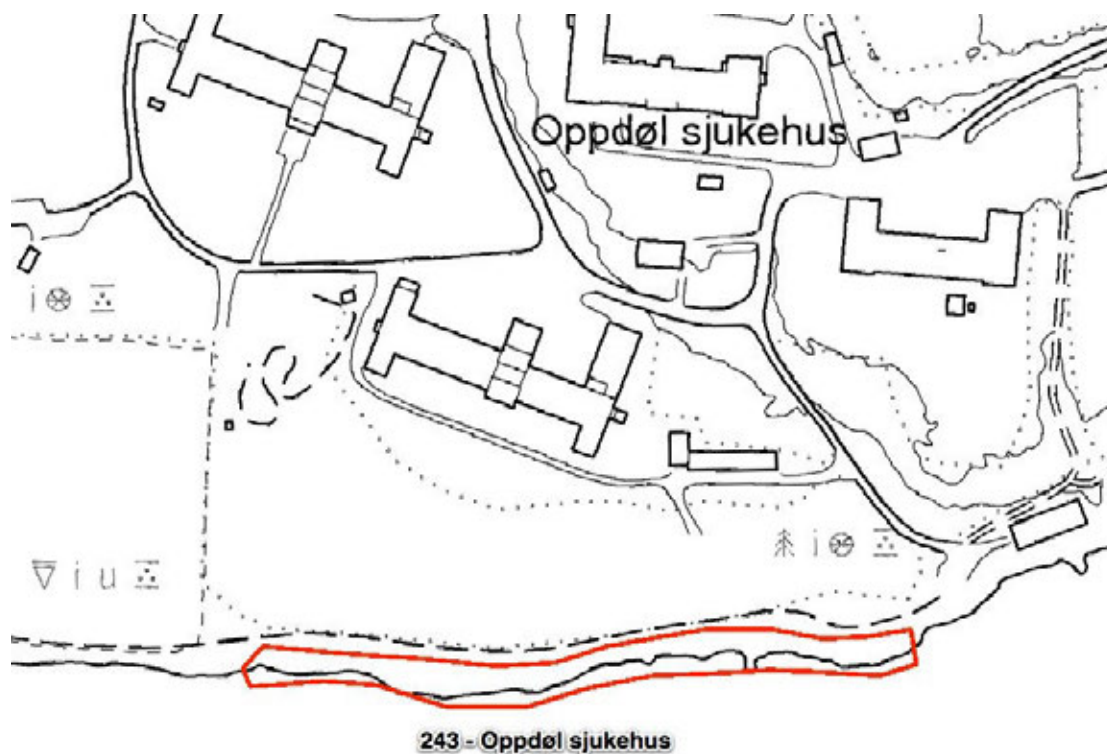
Bruk, tilstand og påvirkning: Mye av skogen er i aldersfase med en del dødt trevirke, både gadd og læger. Det gjelder særlig vestre deler. Det er en eldre grøft med brunt bunnslam i nordvest som tyder på kraftig jernutfelling eller annen form for forurensning.

Fremmede arter: Ingen observert på lokaliteten, men der er noen få plantete grantrær som grenser til lokaliteten i nordvest.

Del av helhetlig landskap: Både langs Oppdøselva og nedre deler av Roaldselva finnes det flere partier med flommarkspregget gråor-heggeskog, men der dette trolig er den største gjenværende restforekomsten.

Verdivurdering: Lokaliteten må som en flommarkskog betegnes som middels stor. Deler har en god del dødt trevirke, mens andre deler er noe mer påvirket. En rødlisteart er påvist. Samlet sett virker det mest korrekt å gi den verdien viktig - B.

Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiene er å la skogen få stå helt i fred for inngrep, inkludert alle former for hogst og fysisk påvirkning. Hvis (når) eventuelle fremmede arter som kjempespringfrø, spansk kjærvel eller platanlønn kommer inn i lokaliteten eller i nærområdet er det viktig at disse fjernes så snart som mulig, slik at de ikke får fotfeste her. Det er samtidig viktig å unngå regulering av elva, slik at den kan fortsette å flomme inn over skogen med visse mellomrom.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Sand- og grusstrand
Utforming: Grus- og steinstrand med spesiell flora
Mosaikk:
Feltsjekk: 13.07.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er lagt inn av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning 26.09.2013, basert på eget feltarbeid 13.07.2013. Naturtypekartleggingen er gjort på oppdrag for Fylkesmannen i Møre og Romsdal i forbindelse med utredning av nytt akuttjukehus for Nordmøre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på stranda nedenfor hovedbygningene på Oppdøl sjukehus og omfatter et smalt belte med dels usammenhengende vegetasjon mellom en enkel sti (strandpromenade) og tangbeltet i sjøen. Det grenser mot opphør av vegetasjon som følge av utfylling (idrettsbane) i vest og mer gradvis mot avsmalende vegetasjonsbelte mot øst.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Dels er det her grusforstrand (nok mest S6-4) og dels svakt utviklet driftvoll (helst lågurtdriftvoll S3-3).

Artsmangfold: Mest uvanlige art var saftmelde, som ble funnet sparsomt. Arten er generelt uvanlig til nokså sjelden langs kysten av fylket og har få andre funn inne i fjordsystemene. Ellers forekom en del typiske havstrandarter som strandkryp, strandkjempe, strandstjerne, strandrug,

Lok. nr. 243 Oppdøl sjukehus forts.

åkerdylle, klengemaure, hestehavre, antatt taresaltgras, rødsvingel og strandsmelle, samt mer engtilknyttede arter som rødknapp, tiriltunge og gjeldkarve (i kantsoner).

Bruk, tilstand og påvirkning: Stien har medført litt utfylling i øvre deler av driftvollsona. Ellers få synlige fysiske inngrep.

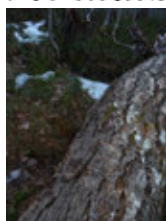
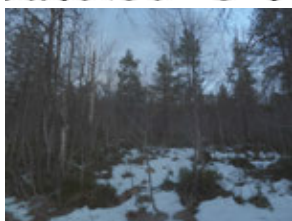
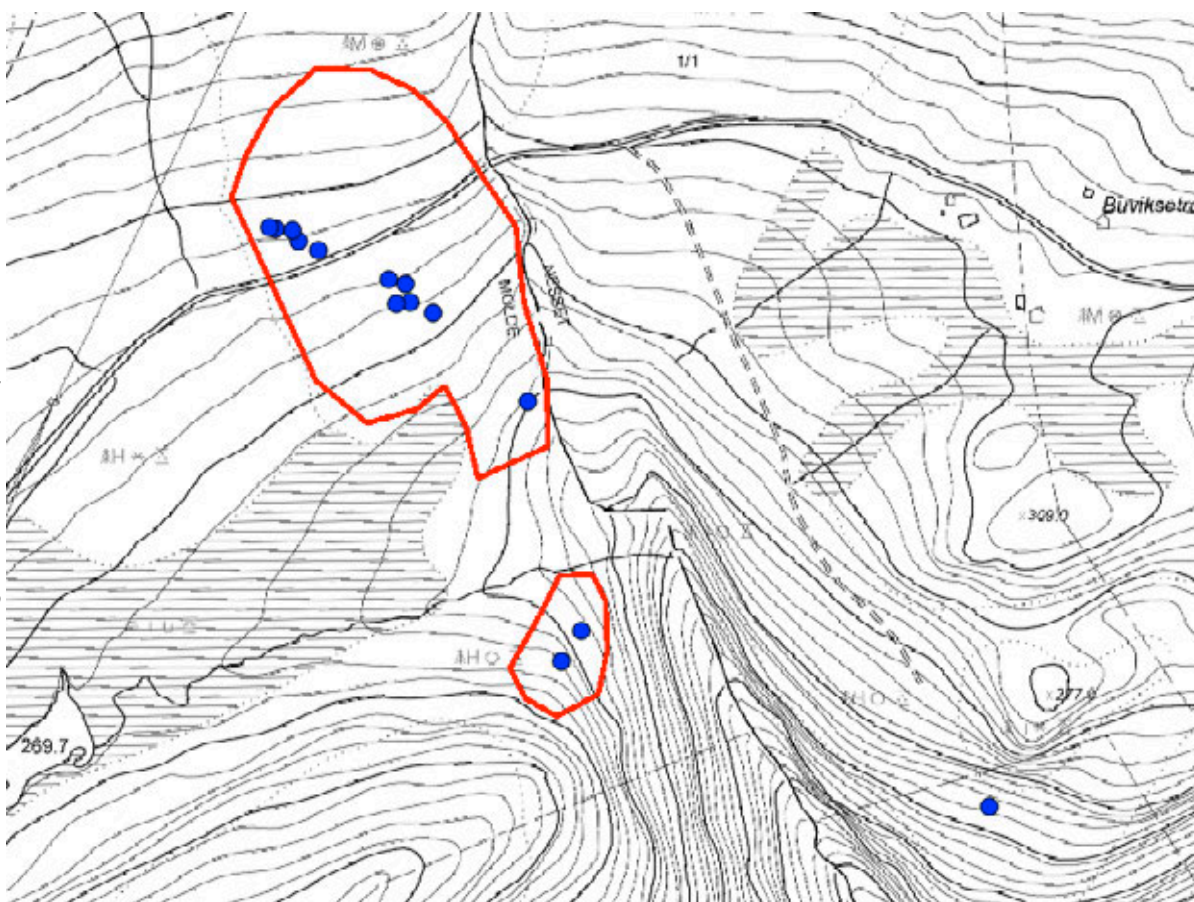
Fremmede arter: Rynkerose ble funnet sparsomt.

Del av helhetlig landskap: Smale og usammenhengende soner med steinrik forstrand er trolig utbredt langs Fannefjorden, men få steder så brede som her.

Verdivurdering: Lokaliteten er liten og ikke spesielt artsrik uten funn av rødlistearter. Verdien settes derfor bare til lokalt viktig - C.

Skjøtsel og hensyn: Det viktigste hensynet er å unngå fysiske inngrep som utfyllinger og masseuttak. Det er en fordel om det er åpne engsamfunn også på innsiden (for å bevare et solrikt miljø av hensyn til blomsterplanter og insekter).

Omtalt lokalitet er den nordligste av disse to. Blå prikker viser funn av rødlistearter.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gammel boreal lauvskog

Utforming: Gammel ospeskog

Mosaikk:

Feltsjekk: 04.01.2014 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Sørligste hjørne ble kartlagt allerede 15.05.2011 av Geir Gaarder i tilfeldig sammenheng, og deretter inkludert i rapportering av narreglye i Norge (Flynn et al. 2011). Øvre deler av den ble reinventert 04.01.2014 som del av supplerende narreglyekartlegging (Gaarder et al. 2014) og da skilt ut som ny lokalitet. Lokaliteten ble for øvrig også oppsøkt 30.04.2012 av Geir Gaarder, John Bjarne Jordal og Perry Larsen i fritiden (for å studere narreglye), og også data fra denne turen er inkludert her.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på nordøstsiden av Brenslefjellet/Horsgårdkollen, lengst sørøst i Molde kommune, rett nordvest for øvre deler av Hoådalen. Den ligger i ei sørvendt li ned mot en bekkedal. Lokaliteten grenser delvis mot kraftlinjetrasé

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Det er en del småbregneskog med dominans av bjørk og osp i tresjiktet.

Artsmangfold: Det ble ikke observert spesielt sjeldne eller interessante karplanter her. Derimot har de gamle ospetrærne en brukbart utviklet lavflora, særlig av lungenever-samfunnet. Spesiell interesse knytter ser til forekomsten av den nasjonalt sjeldne arten narreglye (EN), som her har sin hittil sørligste kjente lokalitet i landet. Arten ble både i 2011 og 2012 funnet på fire av ospetrærne, til dels tallrik og høyt oppe på trestammene. I tillegg forekommer skorpefiltlav (NT) noe mer sparsomt på enkelte ospetrær. Andre arter i samfunnet som ble påvist var kystfiltlav, vanlig blåfiltlav, stiftfiltlav, filthinnelav, lungenever, lodnevrenge og brun blæreglye.

Bruk, tilstand og påvirkning: Ospetrærne og en del av bjørka er ganske grov og gammel og i aldersfase, mens det er sparsomt med dødt trevirke. De største ospetrærne har en diameter på rundt 60 cm.

Fremmede arter: Ingen observert i eller umiddelbart inntil lokaliteten, men gran er plantet litt unna.

Del av helhetlig landskap: Stedvis langs nordsiden av Langfjorden finnes det en del biologisk verdifull, gammel ospeskog (både øst og vest for denne lokaliteten), og avgrenset lokalitet utgjør en del av dette elementet, der særlig forekomsten av narreglye gjør lokaliteten interessant.

Verdivurdering: Med grunnlag i faktaark for 2013 får lokaliteten middels vekt på størrelse (30 daa), høy vekt på rødlistearter, middels på habitatkvaliteter, høy på sjeldenhet og ganske høy på påvirkning. Samlet tilsier dette verdien svært viktig - A.

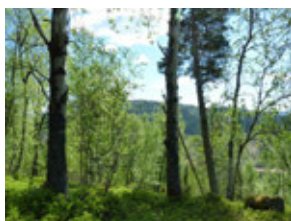
Skjøtsel og hensyn: Det beste for naturverdiene er trolig å la lokaliteten få stå mest mulig i fred, bortsett fra at eventuell gran bør fjernes så snart dette måtte dukke opp. Det er særlig alle former for hogst av osp som er skadelig, men også hogst av gammel bjørk og rogn er negativt for naturverdiene. Uttak av furu har derimot trolig mindre å si, så sant det ikke medfører skade på annen vegetasjon.

Litteratur

Flynn, K. M., Gaarder, G., Hanssen, U., Holien, H. & Holtan, D. 2011. Kartlegging av narreglye *Staurolemma omphalarioides* i 2010 og 2011 - Sluttrapport. Miljøfaglig Utredning rapport 2011-64, 81 s. + vedlegg.

Gaarder, G., Hanssen, U. & Holien, H. 2014. Kartlegging av narreglye *Staurolemma omphalarioides* i 2013. Miljøfaglig Utredning Rapport 2014-3: 1-26

Bådalslia, ospeholt Omtalt lokalitet er den øvre av disse to figurene.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gammel boreal lauvskog

Utforming: Gammel ospeskog

Mosaikk:

Feltsjekk: 29.05.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er lagt inn av Ulrike Hanssen i Miljøfaglig Utredning 18.3.2014, basert på eget feltarbeid den 29.05.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Molde, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sør for Stangarvatnet i ei sørøst-vendt li. I sør grenser den til naturtypelokalitet Bådalslia sør, mosaikk av gammel løvskog og rik edellauvskog, som ble registrert ved samme anledning. Øst for lokaliteten er det lauvsuksesjon med dominans av hassel og et granplantefelt bak. Ellers går lokaliteten gradvis over i lysåpen fattig furuskog. I vest grenser lokaliteten til en traktorveg. Grunnen er veldrenert, og der finnes noen spredte steinblokker. Berggrunnen består av diorittisk til granittisk gneis (migmatitt), noe som gir grunnlag for artsfattig vegetasjon.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrenset lokalitet er gammel boreal løvskog av utformingen gammel ospeskog. Etter NiN-systemet er det for det meste snakk om blåbærskog (T23

-1), småbregneskog (T23-2) og svak lågurtskog (T23-3) (4:2:4)

Artsmangfold: En god del av feltsjiktet er dekket med blåbær. I tillegg ble det registrert intermediære til litt krevende arter som gulaks, tepperot, teiebær, liljekonvall, maiblom, hvitveis, firkantperikum og jonsokkoll. Det forekommer også småbregnearter som fugletelg og hengeving, samt nøysomme arter som hårfrytle og tyttebær. På trærne ble det observert en del lavararter knyttet til lungeneversamfunnet, herunder lungenever, stiftfiltlav, skrubbenever, glattvrenge, brun blæreglye, ospeblæreglye og skjellglye. I tillegg ble det funnet stiftvortelav og vinflekklav (på bjørk). På osp ble det observert ospeildkjuke. Treslagene omfatter en del gamle ospetrær, men også rogn, bjørk, furu, hassel og innslag av selje. Det er spor etter hakkespetter på gamle ospetrær.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen kan sies å være i aldersfase. Det finnes en god del død ved, herunder både gadd og læger i ulike nedbrytningsstadier. Lægerne er til dels sterk nedbrutt. Det er spor av hogst og hjortegneg.

Fremmede arter: Det forekommer innslag av den svartelistede arten platanlønn.

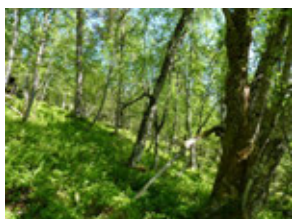
Del av helhetlig landskap: Det forekommer spredt med gammel løvskog i området og lokaliteten kan derfor sies å være del av et helhetlig landskap. Landskapet er her ellers preget av skog og myr.

Verdivurdering: Med grunnlag i faktaark for 2013 får lokaliteten lokal verdi på størrelse, lokal verdi på rødlistearter/ generell artsmanngfold og middels verdi på habitatkvalitet. I tillegg har den middels verdi på sjeldenhet og særpreg, og middels verdi på påvirkning. Ut fra dette har lokaliteten samlet verdi C – lokalt viktig.

Skjøtsel og hensyn: Miljøet og artsmanngfoldet er avhengig av fri utvikling uten tekniske inngrep og hogst. Platanlønn bør fjernes.

Bådalslia sør Omtalt lokalitet er den store figuren.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gammel boreal lauvskog

Utforming: Gammel bjørkeskog

Mosaikk: Totalt 2 naturtype(r) registrert: Gammel boreal lauvskog F07 - Gammel bjørkeskog F0702 (80%), Rik edellauvskog F01 - Lågurt-hasselkratt F0103 (20%).

Feltsjekk: 29.05.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er lagt inn av Ulrike Hanssen i Miljøfaglig Utredning 18.3.2014, basert på eget feltarbeid den 29.05.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Molde, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sør for Stangarvatnet i ei sørøst-vendt li. I nordøst grenser den til naturtypelokalitet Bådalslia ospeholt, gammel boreal løvskog, som ble registrert ved samme anledning. Øst for lokaliteten er det lauvsuksesjon og granplantefelt. I nord går den gradvis over i fattigere skog dominert av gammel bjørk og furu. I vest og sør er skogen noe yngre og fattigere, og i sør finnes noen spredte små myrområder. Jordsmonnet er veldrenert i østre del og blir gradvis fuktigere mot vest. I sørvest er det innslag av bekkesig. Berggrunnen består av diorittisk til granittisk gneis (migmatitt), noe som gir grunnlag for artsfattig vegetasjon.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrenset lokalitet er en mosaikk av naturtypene

gammel boreal løvskog av utformingen gammel løvblandingsskog (80%) og rik edelløvskog av utformingen lågurt-hasselkratt (20%). Etter NiN-systemet er det for det meste snakk om blåbærskog (T23-1), småbregneskog (T23-2), svak lågurtskog (T23-3) og lågurtskog (T23-4) (3:3:3:1).

Artsmangfold: Her forekommer intermediære arter som maiblom, hengeaks, liljekonvall, tveskjeggveronika og hvitveis. I tillegg finnes her nøysomme arter som hårfrytle, linnea, tyttebær og en del blåbær. Det forekommer også småbregnearter som fugletelg og hengeving, samt høystaudeartene skogstorkenebb og firblad og fuktskogarten skogsnelle. Mot sør/ sørvest blir det gradvis rikere og her ble det også registrert de noe næringskrevende artene markjordbær, teiebær og skogfiol, samt en del varmekjær myske. På trærne ble det observert en del lavararter knyttet til lungeneversamfunnet, herunder til dels mye lungenever på gamle seljetrær. Ellers forekommer skrubbenever (på selje), stiftfiltlav og lodnevrenge (på rogn). Det ble også registrert vinflekklav og gulnål (på bjørk). På furu ble det funnet den rødlistede arten gubbeskjegg (NT), og det ble observert labyrinthkjuke på bjørkelåg. Treslaget består av hassel, bjørk, furu, rogn, selje og innslag av hegg.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er i aldersfase. Det finnes en god del død ved, herunder både gadd og læger i ulike nedbrytningsstadier. Det er spor av hjortegnag.

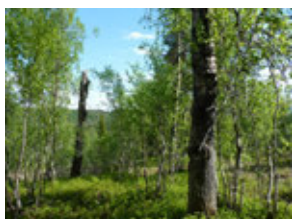
Fremmede arter: Det forekommer innslag av den svartelistede arten platanlønn.

Del av helhetlig landskap: Det forekommer spredt med gammel boreal løvskog i området, mens forekomster av rik edelløvskog er noe sjeldnere. Lokaliteten kan likevel sies å være del av et helhetlig landskap. Landskapet er her for det meste preget av skog og myr.

Verdivurdering: Når det gjelder naturtypeverdien til gammel boreal løvskog, oppnår lokaliteten middels verdi på størrelse, lokal verdi på rødlistearter/ generell arts mangfold og høy verdi på habitatkvalitet. I tillegg har den middels verdi på sjeldenhet og særpreg, og høy verdi på påvirkning. Ut fra dette har lokaliteten samlet verdi B – viktig.

Skjøtsel og hensyn: Miljøet og arts mangfoldet er avhengig av fri utvikling uten tekniske inngrep og hogst. Platanlønn bør fjernes

Smålimyrane sørøst Lokaliteten er avgrenset med rød linje.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gammel boreal lauvskog
Utforming: Gammel ospeskog
Mosaikk:
Feltsjekk: 29.05.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er lagt inn av Ulrike Hanssen i Miljøfaglig Utredning 18.3.2014, basert på eget feltarbeid den 29.05.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Molde, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sør for Stangarvatnet i ei sørøst-vendt li. Den grenser i nordøst til en bekk. Sør og nordvest for lokaliteten er det intermediær myr. Ellers går den gradvis over til boreal blandingsskog med mindre innslag av osp. Det er spredt med skogkledt blokkmark. Jordsmonnet er friskt-fuktig. Berggrunnen består av diorittisk til granittisk gneis (migmatitt), noe som gir grunnlag for artsfattig vegetasjon.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrenset lokalitet er gammel boreal løvskog av utformingen gammel ospeskog. Etter NiN-systemet er det for det meste snakk om blåbærskog (T23-1), småbregneskog (T23-2) og lyngfuktskog (T23-16) (6:3:1).

Artsmangfold: Feltsjiktet er for det meste dekket med blåbær. I tillegg ble det registrert

nøysomme og intermediære arter som røsslyng, hårfrytle, blokkebær, mjuk kråkefot, maiblom, hvitveis og innslag av teiebær. Det forekommer også en del bjønnekam. På ospetrærne ble det registrert filthinnelav, antatt fløyelsglye, antatt ospeblæreglye og skjelliglye. Lungeneversamfunnet er relativt sparsomt med forekomst også av stiftfiltlav, lodnevrenge og vanlig blåfiltlav. Treslagene består av osp, bjørk, furu, gråor, rogn og innslag av hassel.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen kan sies å være i aldersfase og omfatter flere gamle og grove ospetrær, herunder også innslag av gadd. Det ble registrert en osp med tydelig hulrom. Det er spor etter hakkespetter på osp. Lokaliteten blir streifbeitet av sau.

Fremmede arter: Ingen registrert.

Del av helhetlig landskap: Det forekommer spredt med gammel løvskog i området og lokaliteten kan derfor sies å være del av et helhetlig landskap. Landskapet er her ellers preget av skog og myr.

Verdivurdering: Lokaliteten oppnår lokal verdi på størrelse, lokal verdi på rødlistearter/ generell artsmangfold og middels verdi på habitatkvalitet. I tillegg har den middels verdi på sjeldenhet og særpreg, og høy verdi på påvirkning. Ut fra dette har lokaliteten samlet verdi C – lokalt viktig.

Skjøtsel og hensyn: Miljøet og artsmangfoldet er avhengig av fri utvikling uten tekniske inngrep og hogst.

Smålimyrane nord Lokaliteten er avgrenset med rød linje.

Naturtyperegistreringer

Naturtype:	Gammel boreal lauvskog
Utforming:	Gammel ospeskog
Mosaikk:	
Feltsjekk:	29.05.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er lagt inn av Ulrike Hanssen i Miljøfaglig Utredning 18.3.2014, basert på eget feltarbeid den 29.05.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Molde, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sør for Stangarvatnet i ei sørøst-vendt li. Den grenser i sør og sørøst til et granplantefelt. Ellers går lokaliteten gradvis over i skogkledt myr og fattig furuskog i nord, og i yngre boreal blandingsskog i øst. Jordsmonnet er friskt-fuktig. Det er innslag av skogkledt blokkmark. Berggrunnen består av diorittisk til granittisk gneis (migmatitt), noe som gir grunnlag for artsfattig vegetasjon.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrenset lokalitet er gammel boreal løvskog av utformingen gammel ospeskog. Etter NiN-systemet er det for det meste snakk om blåbærskog (T23-1) og småbregneskog (T23-2) (8:2).

Artsmangfold: Feltsjiktet er for det meste dekket med blåbær. I tillegg ble det registrert

nøysomme og intermediære arter som blokkebær, maiblom, hvitveis og bjønnekam. Lungeneversamfunnet er sparsomt utviklet, med funn av stiftfiltlav, filthinnelav, kystfiltlav og glattvrenge. Treslagene består av osp, bjørk, furu, og rogn.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er i ung aldersfase, men omfatter flere relativt grove osper som er ringbarket og som står igjen som gadd. De fleste av de levende ospetrærne på lokaliteten er i sen optimalfase. Det er en grøft i sør langs grensen til granplantefeltet. Det ble registrert hjortegnag.

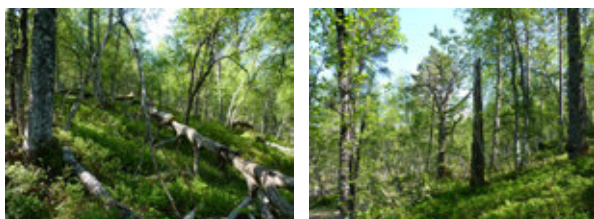
Fremmede arter: Ingen registrert.

Del av helhetlig landskap: Det forekommer spredt med gammel løvskog i området og lokaliteten kan derfor sies å være del av et helhetlig landskap. Landskapet er her ellers preget av skog og myr.

Verdivurdering: Lokaliteten oppnår lokal verdi på størrelse, lokal verdi på rødlistearter/ generell artsmangfold og lokal verdi på habitatkvalitet. I tillegg har den middels verdi på sjeldenhet og særpreg, og lokal verdi på påvirkning. Ut fra dette har lokaliteten samlet verdi C – lokalt viktig.

Skjøtsel og hensyn: Miljøet og artsmangfoldet er avhengig av fri utvikling uten tekniske inngrep og hogst.

Midtseterhaugen nord Lokalteten er avgrenset med rød linje.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gammel boreal lauvskog

Utforming: Gammel ospeskog

Mosaikk:

Feltsjekk: 30.05.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er lagt inn av Ulrike Hanssen i Miljøfaglig Utredning 18.3.2014, basert på eget feltarbeid den 30.05.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Molde, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokalteten ligger sør for Stangarvatnet i ei nordvendt li. Den grenser til eldre bjørkedominert skog i sørøst og sør, og til lysåpen furuskog i overgang til myrkant i sørvest, vest og nordvest. I nord går lokaliteten gradvis over til skogkledt myrkant med yngre trær og intermediær myr bak. Jordsmonnet veksler mellom fuktigere og friske områder. Berggrunnen består av diorittisk til granittisk gneis (migmatitt), noe som gir grunnlag for artsfattig vegetasjon.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrenset lokalitet er en mosaikk av gammel furuskog av utformingen gammel høyereliggende furuskog (40%) og gammel boreal løvskog av utformingen gammel ospeskog (40%). De resterende 20 % kan betegnes som boreal løvskog. Etter NiN-systemet er det for det meste snakk om blåbærfuktskog (T23-6) og småbregnefuktskog (T23

-7) (7:3).

Artsmangfold: Feltsjiktet er for det meste dekket med blåbær. I tillegg ble det registrert nøysomme og intermediære arter som hvitveis, bjønnekam, hårfrytle og innslag storfrytle. Det ble også registrert innslag av de noe mer næringskrevende artene teiebær og høystauden skogstorkenebb. Det forekommer småbregnearter som hengeving og fugletelg. Her finnes en del lavararter knyttet til lungeneversamfunnet, herunder stiftfiltlav, filthinnelav, glattvrenge, skrubbenever (på bjørk og rogn), og innslag av lungenever (på rogn). I tillegg ble det observert vinflekklav på bjørk, og spredte forekomster av rødlistearten gubbeskjegg (NT) på furu. Også rødlistearten langnål (NT) ble funnet, samt dverggullnål og gulnål. På ospetrærne ble det funnet stiftglye, fløyelsglye, skjelliglye, antatt brun blæreglye og antatt ospeblæreglye, og puteglye. Treslagene består av furu, osp, bjørk, gråor og rogn.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er til dels i aldersfase, og omfatter flere gamle og grove osper, samt en god del ospegadd og -læger. I tillegg er det spredt med furugadd og grove furutrær. Det ble funnet en hul furulåg i sørvest. Det forekommer også bjørketrær med hulrom. Ellers finnes her spor etter hakkespetter på osp. Det ble registrert hjortegnag. I nordre del er det spredte spor av hogst og rett nord for lokaliteten er det kjørespor etter traktor.

Fremmede arter: Ingen registrert.

Del av helhetlig landskap: Det forekommer spredt med gammel løvskog i området, mens gammel furuskog er noe sjeldnere. Lokaliteten kan derfor i begrenset grad sies å være del av et helhetlig landskap. Landskapet er her ellers preget av skog og myr

Verdivurdering: Når det gjelder gammel ospeskog oppnår lokaliteten middels verdi på størrelse, lokal verdi på rødlistearter/ generell arts mangfold (det ble funnet to rødlistearter) og middels verdi på habitatkvalitet. I tillegg har den middels verdi på sjeldenhet og særpreg, og høy verdi på påvirkning. Ut fra dette har lokaliteten samlet verdi B – viktig.

Skjøtsel og hensyn: Miljøet og arts mangfoldet er avhengig av fri utvikling uten tekniske inngrep og hogst.

Roaldset sørøst Lokaliteten er avgrenset med rød linje.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gråor-heggeskog
Utføring: Flommarksskog
Mosaikk:
Feltsjekk: 30.05.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er lagt inn av Ulrike Hanssen i Miljøfaglig Utredning 18.3.2014, basert på eget feltarbeid den 30.05.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Molde, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger langs Oppdøselva, sør for E39 ved Roaldset. Lokaliteten strekker seg for det meste langs sørsiden av elva. I nordøst grenser den til myr og i vest til blandingsskog og en høyspentlinje. Øst for lokaliteten er det bjørke- og furuskog, mens skogen går gradvis over til fattig blandingsskog i sør. I nord går et bekkeløp med kun periodevis vannføring, slik at et lite område med skog fremstår som en slags øy. En annen bekk går i søndre del fra nordøst til sørvest. Jordsmonnet er friskt. Litt lenger sørvest ligger naturtypelokalitet Furulund sør (gråor-heggeskog) og Roaldset sør (ravine), registrert ved samme anledning. Berggrunnen består for det meste av næringsrik amfibolitt og glimmerskifer, men området inneholder også de næringsfattige bergartene diorittisk til granittisk gneis (migmatitt). Løsmassene

består av elveavsetninger og innslag av breelvavsetninger i sør.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrenset lokalitet er gråor-heggeskog (F05) av høystaude-strutseving-utforming. Etter NiN-systemet er det for det meste snakk om høystaudeskog (T23-9), storbregneskog (T23-9), svak lågurtskog (T23-9) og småbregnefuktskog (T23-9) (5:3:1:1).

Artsmangfold: I tillegg til områder som er dominert av strutseving, finnes her høystauder som vendelrot, antatt skogkarse, kratthumleblom, mjødukt, bringebær og skogstorkenebb. I fuktig miljø vokser bekkeblom. Videre ble det funnet vårkål og myrfiol, og intermediære til noe krevende arter som liljekonvall, maiblom, teiebær og firblad. Også den heller nøysomme arten skogstjerne og den trivielle grasarten sølvbunke ble registrert. Blant småbregner forekommer fugletelg og hengeving. Det finnes lavarter knyttet til lungeneversamfunnet, herunder innslag av lungenever og skubbenever (på rogn) og glattvrenge. På osp ble det registrert stiftfiltlav, vanlig blåfiltlav og brun blæreglye. På furugadd forekommer fiolkjuke. Av trær og busker forekommer gråor, hegg, vier, bjørk, rogn, innslag av selje, furu og osp.

Bruk, tilstand og påvirkning: Området er periodevis flompåvirket, noe som også sår på barken til trestammene vitner om, påført av flomtransportert stein eller isgang i elva. Det er bra med død ved, både i form av læger og gadd. Denne finnes ulike nedbrytningsstadier.

Fremmede arter: Det ble registrert svartelistearten platanlønn.

Del av helhetlig landskap: En annen gråor-heggeskog ligger nokså tett ved, men ellers forekommer denne naturtypen heller sjeldent i området. Landskapet er her ellers preget av skog, kulturlandskap, noe myr og spredt bebyggelse.

Verdivurdering: Lokaliteten er middels stor. Gråor-heggeskogen har en del død ved som tyder på noe kontinuitet i tresjktet, og den er fortsatt flompåvirket. Ut fra dette har lokaliteten verdi B – viktig.

Skjøtsel og hensyn: Miljøet og arts mangfoldet er avhengig av intakt hydrologi og uregulert vassdrag med et vannregime som kan påvirke skogsmiljøet fritt.

Roaldset sør Lokaliteten er avgrenset med rød linje.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Annen viktig forekomst

Utforming:

Mosaikk:

Feltsjekk: 30.05.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er lagt inn av Ulrike Hanssen i Miljøfaglig Utredning 18.3.2014, basert på eget feltarbeid den 30.05.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Molde, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på sørsiden av Oppdøselva, sør for E39 ved Roaldset på en ca. 10 meter høy kant ned mot elva. Lokaliteten heller bratt mot nordvest og er en stor leirgrop med spredte steiner. Den grenser til blåbærskog i sør, til intermediær blandingsskog i nord og vest, og til Oppdøselva i nord. Jordsmonnet er fuktig. Løsmassene består av ikke spesielt næringsrike breelavsetninger, som her er dominert av leire. Det er kildesig sør for lokaliteten. Litt lenger sørvest ligger naturtypelokalitet Furulund sør (gråor-heggeskog) og nordøst for lokaliteten ligger naturtypelokalitet Roaldset sør (ravine), registrert ved samme anledning.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrenset lokalitet kartlegges her som en leirskredgrop, men skal etter faktaark for 2014 betegnes som en elvebrink. Etter NiN-systemet er

det snakk om nakent leirskred (T18-1) og nakent jordskred (T18-3) (3:7).

Artsmangfold: Det finnes spredt med markjordbær, hårfrytle, hestehov, maiblom, hvitveis, antatt skogsnelle og firblad. Det ble registrert en god del krokodillemose. Av trær og busker forekommer gråor, bjørk, hegg, furu, einer og innslag av både vier, rogn, og selje.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten består av nokså ferske leirutglidninger. Disse omfatter også spredte trær som ble nylig vindfelt og bidrar til utvidelse av utrasingsområdet. Skogen i området er i optimalfase.

Fremmede arter: Ingen observert.

Del av helhetlig landskap: Elvebrinker (her betegnet som leirskredgroper) forekommer sjeldent i området og derfor kan lokaliteten ikke sies å være del av et helhetlig landskap. Lokalt sett er landskapet her preget av skog, elva og et skytefelt.

Verdivurdering: Med ca. 2,4 daa er lokaliteten er en forholdsvis stor leirskredgrop med aktive utglidningsprosesser. Lokaliteten er lite påvirket. Artsmangfoldet er heller liten (noe som skyldes de ferske utglidningene) og de ble ikke registrert rødlistearter. Dette resulterer i at lokaliteten oppnår høy verdi på størrelse, høy verdi på utforming, lokal verdi på rødlistearter, og lokal verdi på del av verdifullt landskap. Ut fra dette har lokaliteten verdi A – svært viktig. Faktaark med verdsetting av elvebrinker er ennå ikke utarbeidet og verdien i så måte er derfor mer usikker.

Skjøtsel og hensyn: Miljøet og artsomangfoldet er avhengig av fri utvikling og intakt hydrologi. Den vil være særlig sårbart ovenfor fysiske terrenginngrep.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Rik edellauvskog

Utforming: Lågurt-hasselkratt

Mosaikk: Totalt 3 naturtype(r) registrert: Rik edellauvskog F01 - Lågurt-hasselkratt F0103 (45%), Rik edellauvskog F01 - Or-askehog F0103 (10%), Gammel boreal lauvskog F07 - Gammel bjørkeskog F0103 (35%).

Feltsjekk: 13.08.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er lagt inn av Ulrike Hanssen i Miljøfaglig Utredning 18.3.2014, basert på eget feltarbeid den 13.08.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Molde, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på nordsida til Osenfjorden, øst for Horsgård, sør for Fv 195. Vestre del overlapper med et område som i skogbruksplanen ble registrert som MiS-figur rik bakkevegetasjon, og østre del overlapper med et område registrert som rikbarkstrær. Nokså tett ved, på oversida av FV195 ligger naturtypelokalitet BN00061909 Horsgårdskollen, rik edellauvskog, verdi A. Litt lenger vest for lokaliteten ligger naturtypelokalitet Brensefjellet sørvest, rik edelløvsskog, verdi B, som ble registrert ved samme anledning. Lokaliteten grenser til FV195 i nord, og ellers til fattigere blandingskog. Sør for lokaliteten er det bare et smalt bånd

med fattigere skog ned mot fjorden. Terrenget på lokaliteten heller nokså bratt mot sør og det er spredt med lave bergvegger. Jordsmonnet er for det meste veldrenert, men det er også spredte fuktigere områder innimellom. Berggrunnen består av diorittisk til granittisk gneis (migmatitt), noe som i utgangspunktet gir grunnlag for artsfattig vegetasjon. Her har likevel akkumulert humus stedvis dannet et næringsrikt miljø med brunjord. Løsmassene består av skredmateriale og innslag av bart fjell.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrenset lokalitet er mosaikk av naturtypene rik edellauvskog av utformingene lågurt-hasselkratt (45%) og or-askeskog (10%), og gammel boreal løvskog av utformingen gammel løvblandingsskog (35%). Resten er blandingsskog med spredte furuer. Etter NiN-systemet er det for det meste snakk om svak lågurtskog (T23-9), lågurtskog (T23-4), lågurt-lyngskog (T23-12) og høystaudeskog (T23-9) (4:2:3:1).

Artsmangfold: Det ble registrert en del varmekjære edelløvskogsarter, herunder myske, sanikkel, skogstarr, svarterteknapp, skogsvinerot, skogfaks og brunrot. I tillegg forekommer næringskrevende og svakt næringskrevende lågurtarter som liljekonvall, teiebær, vårerteknapp, kranskonvall, skogvikke, myskegras, fingerstarr og innslag av fin nattfiol. I øst ble det også funnet innslag av kalkkrevende taggbregne. Det ble også observert en del intermediære til lågurtarter som markjordbær, gulflatbelg, gulaks, hengeaks og jonsokkoll. Blant høystauder vokser her hvitbladtistel, sløke, bringebær, skogstorkenebb og skogsalat. Det ble registrert innslag av småbregner som svartburkne og fugletelg. Det finnes også noe mer trivielle arter som gjerdevikke, geitrams og den nøysomme arten einstape. Storfrytle finnes det til dels mye av. Blant lavartene ble det registrert lungenever, kystårenever, blyhinnelav på berg, sølvnever på osp og på berg, grynfiltlav og stiftfiltlav. Også fløyelsglye på osp ble observert. Det finnes noen få spredte almer (NT) og unge asketrær (NT). Andre trær som forekommer her er hassel, osp, furu, rogn, selje, bjørk, gran og hegg. Blant busker forekommer krossved, einer og roser.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er i aldersfase og viser preg av kontinuitet med en god del død ved i alle nedbrytningsstadier. Det finnes en del gamle seljer og bjørk. Lokaliteten krysses av en høyspentlinje. Nord for lokaliteten er det gjengroende rester av en gammel veg, og litt lenger nord går FV195.

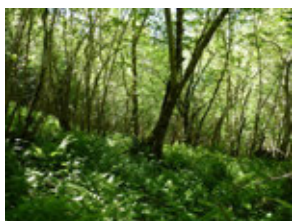
Fremmede arter: Ingen observert.

Del av helhetlig landskap: Det forekommer spredt med rik edelløvskog i området, og lokaliteten kan derfor sies å være del av et helhetlig landskap. Landskapet er her ellers preget av noe fattigere skog, innslag av rasmarek og fjord.

Verdivurdering: Når det gjelder kvalitetene til rik edelløvskog, så oppnår lokaliteten høy verdi på størrelse, middels verdi på arts mangfold, høy verdi på sjeldne eller truede naturtyper (rødlistede treslag), middels verdi på habitatkvalitet, og middels verdi på påvirkning. Ut fra dette har lokaliteten verdi svak A – svært viktig.

Skjøtsel og hensyn: Miljøet og arts mangfoldet er avhengig av å bli minst mulig påvirket gjennom inngrep som hogst eller ulike former av terrenginngrep. Skogen burde helst stå i fred.

Brensleffjellet sørvest Omtalt lokalitet er den venstre figuren.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Rik edellauvskog

Utforming: Lågurt-hasselkratt

Mosaikk: Totalt 2 naturtype(r) registrert: Rik edellauvskog F01 - Lågurt-hasselkratt F0103 (65%), Rik edellauvskog F01 - Or-askehog F0103 (35%).

Feltsjekk: 13.08.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er lagt inn av Ulrike Hanssen i Miljøfaglig Utredning 18.3.2014, basert på eget feltarbeid den 13.08.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Molde, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på nordsida til Osenfjorden, øst for Horsgård, sør for Fv 195. Området rundt ble i skogbruksplanen registrert som rik bakkevegetasjon. Nokså tett ved, på øversida av FV195 ligger naturtypelokalitet BN00061909 Horsgårdskollen, rik edellauvskog, verdi A. Litt lenger øst for lokaliteten ligger naturtypelokalitet Brensleffjellet sør, rik edelløvskog, verdi A, som ble registrert ved samme anledning. Lokaliteten grenser til FV195 i nord, til et granplantefelt i vest, til fjord i sør og til fattigere skog dominert av furu i øst. Terrenget heller nokså bratt mot sør og det er innslag av mosekledd blokkmark. Jordsmonnet er til dels friskt, men det er også en god del fuktigere områder. Disse finnes spesielt langs bekkesiget i vest, men

også på kildesig i nordre del og lenger nede. Berggrunnen består av diorittisk til granittisk gneis (migmatitt), noe som i utgangspunktet gir grunnlag til artsfattig vegetasjon. Her har likevel akkumulert humus stedvis dannet et næringsrikt miljø med brunjord. Løsmassene i området består av skredmateriale og innslag av bart fjell.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrenset lokalitet er rik edellauskog av utformingene lågurt-hasselkratt (65%) og or-askeskog (35%). Etter NiN-systemet er det for det meste snakk om høystaudeskog (T23-9), storbregneskog (T23-8), svak lågurtskog (T23-9) og småbregne-fuktskog (T23-7) (4:3:2:1).

Artsmangfold: Det ble registrert en del varmekjære edelløvsogarter, herunder myske, sanikkel, ramsløk og skogstarr. I tillegg forekommer næringskrevende og svakt næringskrevende lågurtarter som fingerstarr, teiebær, liljekonvall, kranskonvall, hundekveke, skogsvinerot, firblad, fingerstarr og myskegras. Det opptrer også en noe kalkkrevende art som kammose. Intermediær blåknapp, og de nøysomme artene storfrytle og blåbær ble også observert. Blant høystaudearter vokser her hvitbladtistel, maiblom, skogkarse, skogstorkenebb, sumphaukskjegg, kratthumleblom, mjødukt og skogsalat. Det ble registrert innslag av småbregner som hengeving og fugletelg. Blant lavartene ble det registrert glattvrenge, kystårenever, lungenever, stiftfiltlav (på ask), brun blæreglye (på hassel) og vanlig blåfiltlav (på rogn). Det ble gjort funn av antatt hasselkjuke (NT) og en ubestemt broddsopp-art på hassel, og av antatt lønnekjuke innerst i hul alm. Det finnes noen få spredte almer (NT) herunder et hult almetre, og flere eldre og unge asketrær (NT). Andre trær som forekommer her er hassel, furu, rogn, gråor, gran og hegg. Blant busker forekommer krossved og einer.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er i aldersfase og viser preg av kontinuitet med en god del død ved i ulike nedbrytningsstadier.

Fremmede arter: Enkelte grantrær har spredt seg fra granplantefeltet som grenser til lokaliteten i vest.

Del av helhetlig landskap: Det forekommer spredt med rik edelløvsog i området, og lokaliteten kan derfor sies å være del av et helhetlig landskap. Landskapet er her ellers preget av noe fattigere skog, innslag av rasmarek og fjorden.

Verdivurdering: Lokaliteten oppnår middels verdi på størrelse, middels verdi på arts mangfold, høy verdi på sjeldne eller truete naturtyper (rødlistede treslag), middels verdi på habitatkvalitet, og middels verdi på påvirkning. Ut fra dette har lokaliteten verdi B – viktig.

Skjøtsel og hensyn: Miljøet og arts mangfoldet er avhengig av å bli minst mulig påvirket av inngrep som hogst eller ulike former av terrenginngrep. Skogen burde helst stå i fred. Fremmede arter som gran burde helst fjernes.

Brenslefjellet sørøst Lokaliteten er avgrenset med rød linje.

Naturtyperegistreringer

Naturtype:	Rik edellauvskog
Utforming:	Lågurt-hasselkratt
Mosaikk:	
Feltsjekk:	13.08.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er lagt inn av Ulrike Hanssen i Miljøfaglig Utredning 18.3.2014, basert på eget feltarbeid den 13.08.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Molde, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på nordsida til Osenfjorden, øst for Horsgård, sør for Fv 195. Den ligger innenfor et område som etter skogbruksplanen ble registrert som rik bakkevegetasjon. Nokså tett ved, på oversida av FV195, ligger naturtypelokalitet BN00061909 Horsgårdskollen, rik edellauvskog, verdi A. Litt lenger vest for lokaliteten ligger naturtypelokalitet Brenslefjellet sør, rik edelløvskog, verdi A, som ble registrert ved samme anledning. Lokaliteten grenser til fattigere blandingskog i alle retninger. Terrenget heller svært bratt mot sør. Det er innslag av lave bergvegger og blokkmark. Jordsmonnet er veldrenert. Berggrunnen består av diorittisk til granittisk gneis (migmatitt), noe som i utgangspunktet gir grunnlag for artsfattig vegetasjon, men her har akkumulert humus stedvis dannet et næringsrikt miljø med brunjord.

Løsmassene i området består av skredmateriale og innslag av bart fjell.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrenset lokalitet er rik edellauskog av utformingen lågurt-hasselkratt. Etter NiN-systemet er det for det meste snakk om svak lågurtskog (T23-9), lågurt-lyngskog (T23-12), småbregneskog (T23-2) og innslag av lågurtskog (T23-4) (4:4:1:1).

Artsmangfold: Det ble registrert sparsomme forekomster av varmekjære edelløvsogarter som myske og vårerteknapp, og den næringskrevende høystaudearten myskegras. Videre ble det observert en del nøysomme arter som einstape, linnea, blåbær og storfrytle, men også intermediære arter som liljekonvall, teiebær og tepperot. Småbregner som fugletelg finnes også her. Blant lavartene ble det registrert kystårenever, stiftfyllav og lungenever. Av trær vokser her en god del hassel, men også bjørk, furu, osp, rogn, selje og innslag av gran og krossved.

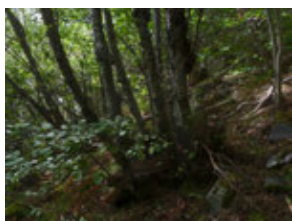
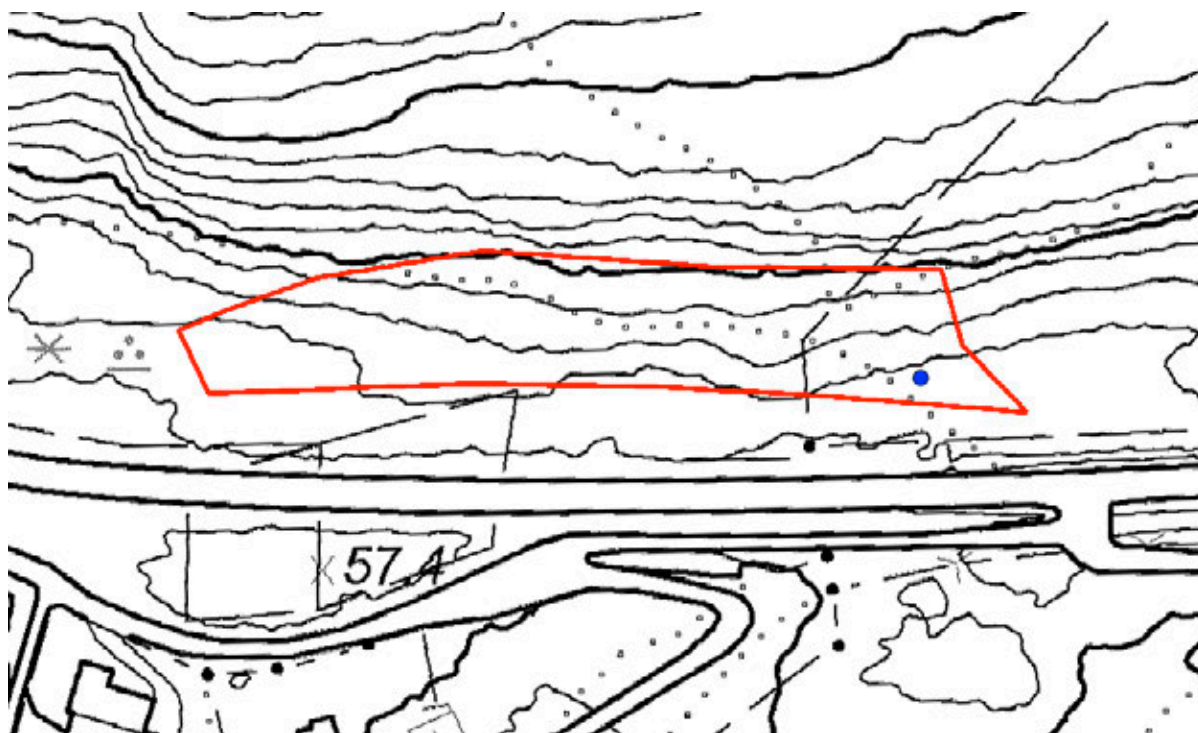
Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen viser preg av kontinuitet med en god del død ved. Det er noe blokkmark i nordre del som skyldes fyllinger fra veganlegget høyere oppe i lia.

Fremmede arter: Ingen registrert.

Del av helhetlig landskap: Det forekommer spredt med rike edelløvsogarter i området, og lokaliteten kan derfor sies å være del av et helhetlig landskap. Landskapet er her ellers preget av noe fattigere skog, innslag av rasmark og fjorden.

Verdivurdering: Lokaliteten oppnår middels verdi på størrelse, lav verdi på arts mangfold, lav verdi på sjeldne eller truede naturtyper, lav verdi på habitatkvalitet, og middels verdi på påvirkning. Ut fra dette har lokaliteten verdi C – lokalt viktig.

Skjøtsel og hensyn: Miljøet og arts mangfoldet er avhengig av å bli minst mulig påvirket gjennom inngrep som hogst eller ulike former av terrenginngrep. Skogen burde helst stå i fred.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Rik edellaauvskog
Utforming: Lågurt-hasselkratt
Mosaikk:
Feltsjekk: 28.08.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet av Geir Gaarder i Miljøfaglig Utredning 19.3.2014, basert på eget feltarbeid den 28.08.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Molde, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger rett på oversiden av riksvegen like vest for Haukebø, like før en kjører ned til ferjeleiet i Mordalsvågen. Det er snakk om ei sørvendt li, med rikere vegetasjon i bergrota. Den avgrenses mot fattigere furuskog på oversiden, granplantefelt i øst, fattigere skog helt i vegkanten (samt at vegen nok også kan ha redusert lokaliteten litt) og et gammelt, lite grustak e.l. i vest.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrenset lokalitet er rik edellaauvskog av utformingen lågurt-hasselkratt. Etter NiN-systemet er det dels snakk om svak lågurtskog (T23-9), men også noe lågurtskog (T23-4) (6:4).

Artsmangfold: I busk- og tresjiktet forekommer mye hassel, samt sparsomt med alm (NT - små

trær), og boreale treslag som osp (en del), bjørk, rogn og furu. Feltsjiktet er lokalt ganske rikt med kravfulle edellauvskogsarter som breiflangre og svarterteknapp, samt i tillegg mer utbredte arter som myske, sanikel, skogsalat, brunrot og vivendel. Av lav forekommer sparsomt med vanlig blåfiltlav og kystvrenge.

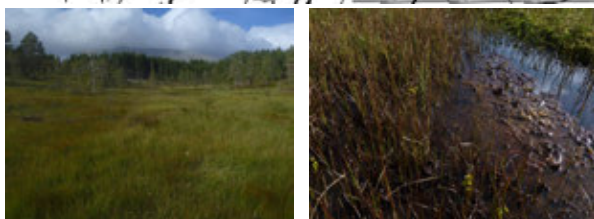
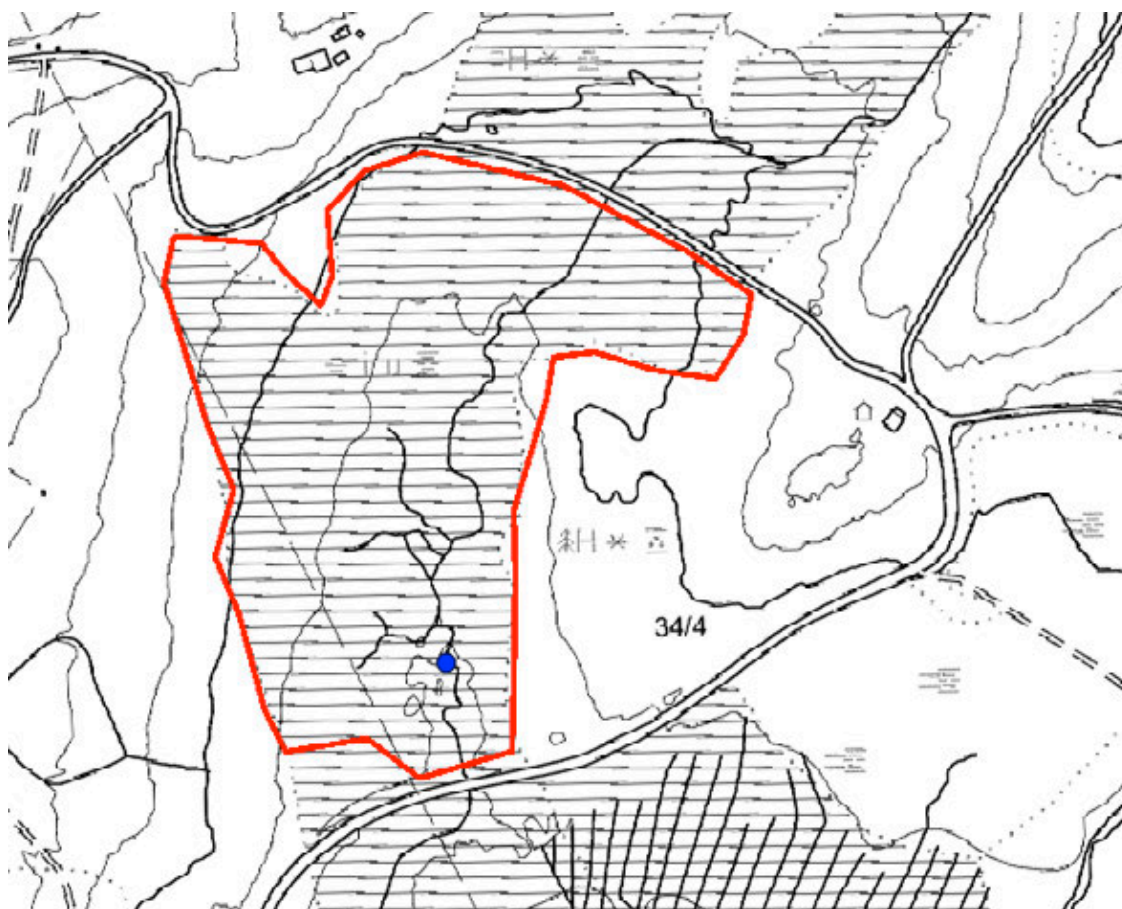
Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er ganske ung, bare i optimalfase og det er lite dødt trevirke. Det har vært tatt ut noe masser i vestkant tidligere, men inngrepete er i ferd med å gro igjen.

Fremmede arter: Gran er plantet helt inntil i østkant og har begynt å spre seg inn i lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Rike hasselkratt finnes spredt i distriktet, men ikke så mye i nærområdet her.

Verdivurdering: Med grunnlag i faktaark fra 2013 oppnår lokaliteten middels vekt på størrelse (3 daa), lav på rødlistearter, middels på edellauvskogsarter, lav på sjeldne naturtyper, habitatkvalitet og påvirkning. Samlet sett gir dette verdien lokalt viktig - C.

Skjøtsel og hensyn: For naturverdiene vil det beste være å la skogen stå i fred i framtiden, med unntak av at all plantet eller spredd gran (og ev andre fremmede arter) bør fjernes.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Rikmyr

Utforming: Skog-/krattbevokst rikmyr i høyereliggende strøk (MB-NB)

Mosaikk: Totalt 1 naturtype(r) registrert: Rikmyr A05 - Skog-/krattbevokst rikmyr i høyereliggende strøk (MB-NB) A0508 (20%).

Feltsjekk: 28.08.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet av Geir Gaarder i Miljøfaglig Utredning 19.3.2014, basert på eget feltarbeid den 28.08.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Molde, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger oppe i Årødalen, øst for Årøsætra og skianlegget der. Det er snakk om et myrparti i ei slakt sørvendt li/søkk, avgrenset av fattig skog i øst og vest, samt noen lokale veier i sør og nord (turveger). Et lite bekkesig renner gjennom lokaliteten.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Her er det for det meste fattig til svakt intermediær fastmattemyr, men også små partier med middelsrik fastmattemyr og intermediær mjukmattemyr (til sammen for de to sistnevnte anslått til 20%). Fastmattemyrene er plane, dels i form av bakkemyrer, og har i liten grad tuestruktur.

Artsmangfold: Typiske myrplanter for fattig, humid myr dominerer, som bjønnskjegg og mye torvmoser, men mer sparsomt opptrer også svake indikatorer på middelsrik og dels intermediaær myr som breimyrull og tvebostarr, i tillegg til litt av den regionalt uvanlige indikatoren på intermediaær mjukmattemyr nøkkesiv (i sør). Også sivblom finnes det litt av.

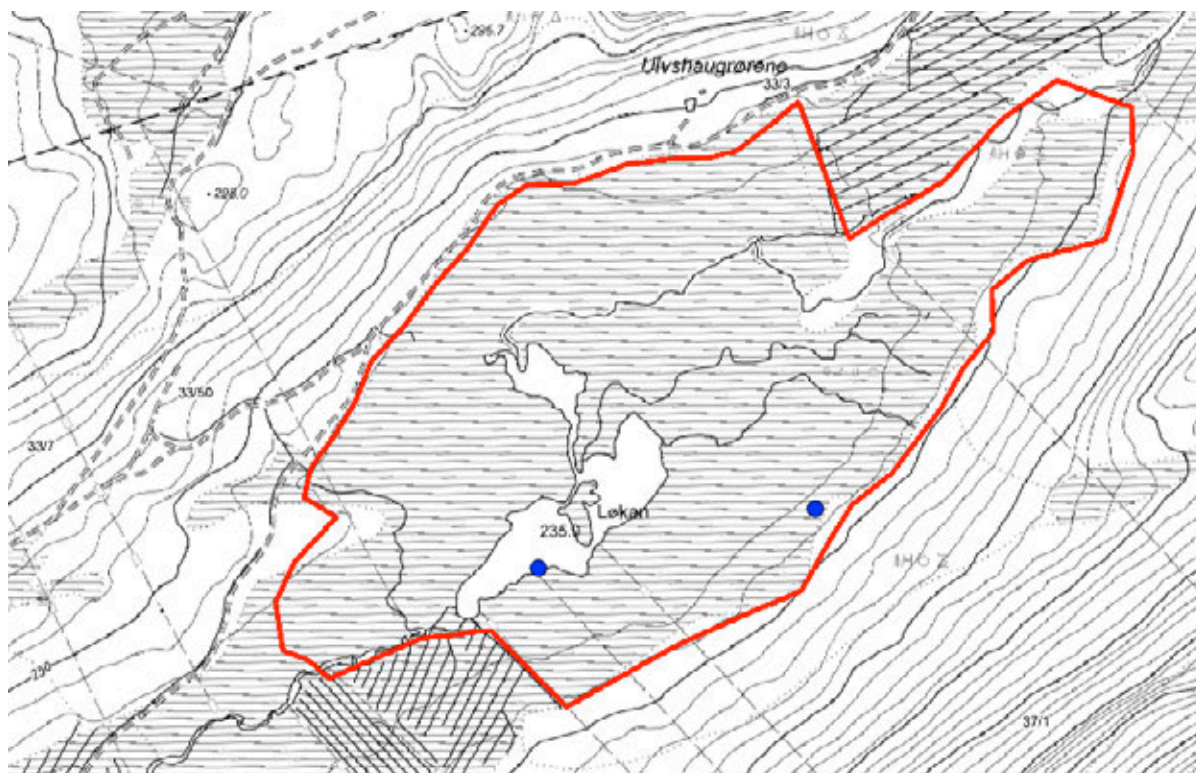
Bruk, tilstand og påvirkning: Avgrenset lokalitet er stort sett intakt og upåvirket av fysiske inngrep, men vegene har jo skåret gjennom myra både i nord og sør, og i sør er det også grøftet så vidt i kanten.

Fremmede arter: Gran er plantet i nærområdet, men har ikke spredt seg ut på myra.

Del av helhetlig landskap: Dette er et ganske myrrikt landskap som lokaliteten utgjør en naturlig del av.

Verdivurdering: Ut fra faktaark fra 2013 får lokaliteten middels vekt på tilstand, lav på arts mangfold og rødlistearter, middels på sammenheng med andre miljøer og lokal forekomst, ukjent på klarhet. Samlet gis lokaliteten her verdi lokalt viktig - C.

Skjøtsel og hensyn: Som for det meste av myr for øvrig er det aller viktigste å unngå fysiske inngrep som grøfting.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kystmyr

Utforming: Jordvannsmyr

Mosaikk: Totalt 2 naturtype(r) registrert: Rikmyr A05 - Skog-/krattbevokst rikmyr i høyereliggende strøk (MB-NB) A0508 (5%), Kystmyr A08 - Jordvannsmyr A0803 (95%).

Feltsjekk: 28.08.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet av Geir Gaarder i Miljøfaglig Utredning 19.3.2014, primært basert på eget feltarbeid den 28.08.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Molde, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal. Lokaliteten ble først kartlagt som del av et større myrområde her av Moen (1984), og siden videreført i naturtypekartlegging av Jordal (2003) og Connor (2004). Lokaliteten strekker seg også inn i Fræna kommune, men det er her valgt å skille ut den mest interessante delen innenfor Molde kommune i en revidert lokalitet fysisk adskilt fra Fræna, særlig som følge av en del myrgrøfting.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger oppe i Årødalen, nordøst for Årøsætra og skianlegget der og sørøst for Skaret (benevnt som "Løken" på økonomisk kart). I en åpen dal her er det ganske mye myr (særlig på Frænasiden i nord), og avgrenset lokalitet utgjør en viktig del på Moldesiden av dette området. Lokaliteten grenser mot fastmark (inkludert skogsveg) i nord og sør,

samt at grøftesystemer i stor grad utgjør en grense mot øst og vest. En bekk renner rolig inn i myra og går uregulert over steiner rolig nedover dalen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten har nok i praksis mest fastmattemyr (anslag 70%), men det er også ganske mye mjukmattemyr i kombinasjon med grunne myrtjern her (anslag 30%). Til dels er det overgang mot helofyttsummer med arter som flaskestarr, bukkeblad og elvesnelle. Sistnevnte miljøer har samtidig overveiende intermediær karakter, mens fastmattemyrene for det meste er fattige, men også med små partier av intermediær og dels middelsrik karakter (ut fra samlet myrareal ikke over 5%). Fastmattemyrene er plane, dels i form av bakkemyrer, og har i liten grad tuestruktur på det sentrale flate partier, mens det er litt tuestruktur i kantene.

Artsmangfold: Moen (1984) nevner diverse rikmyrsarter fra dette området, men problemet er at en del av disse funnene kanskje like gjerne er gjort på Fræna-siden. Det er derfor valgt å ikke videreføre dem her, men bare basere artslista på funn gjort i 2013. Da ble det bl.a. registrert noe kravfulle mjukmattearter som blystarr (flere delbestand), strengstarr og nøkkesiv (god bestand) her, i tillegg til mer utbredte arter som trådstarr, myrklegg, dvergjamne og tvebostarr. Rikmyrsarter er sparsomme, men finnes så vidt hist og her, bl.a. i et sig i sørøst (vist med blå prikk på kartet) samt særlig ved innløpsbekken til myrtjønnen mer sentralt i lokaliteten. Dette omfattet i første rekke breimyrull og gulstarr, samt lokalt også loppestarr.

Bruk, tilstand og påvirkning: Avgrenset lokalitet er stort sett intakt og upåvirket av fysiske inngrep, dette gjelder også utløpet av myrtjønnen. Derimot er det grøftet ut en del myr som er trukket ut av lokaliteten både i nordøst og sør. Skogsvegen som går inntil på nordsiden påvirker i liten grad selve myrmiljøet.

Fremmede arter: Gran er plantet i nærområdet, men har ikke spredt seg ut på myra.

Del av helhetlig landskap: Dette er et ganske myrrikt landskap som lokaliteten utgjør en naturlig del av.

Verdivurdering: Ut fra faktaark fra 2013 får lokaliteten middels vekt på tilstand, middels på artsmangfold og lav på rødlistearter, middels på sammenheng med andre miljøer og lokal forekomst, ukjent på klarhet. Samlet gis lokaliteten her verdi viktig - B.

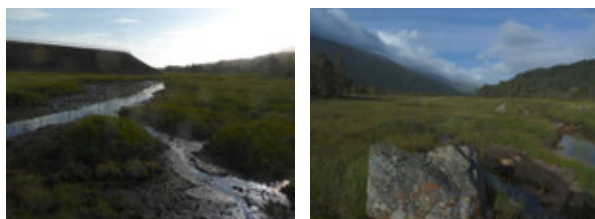
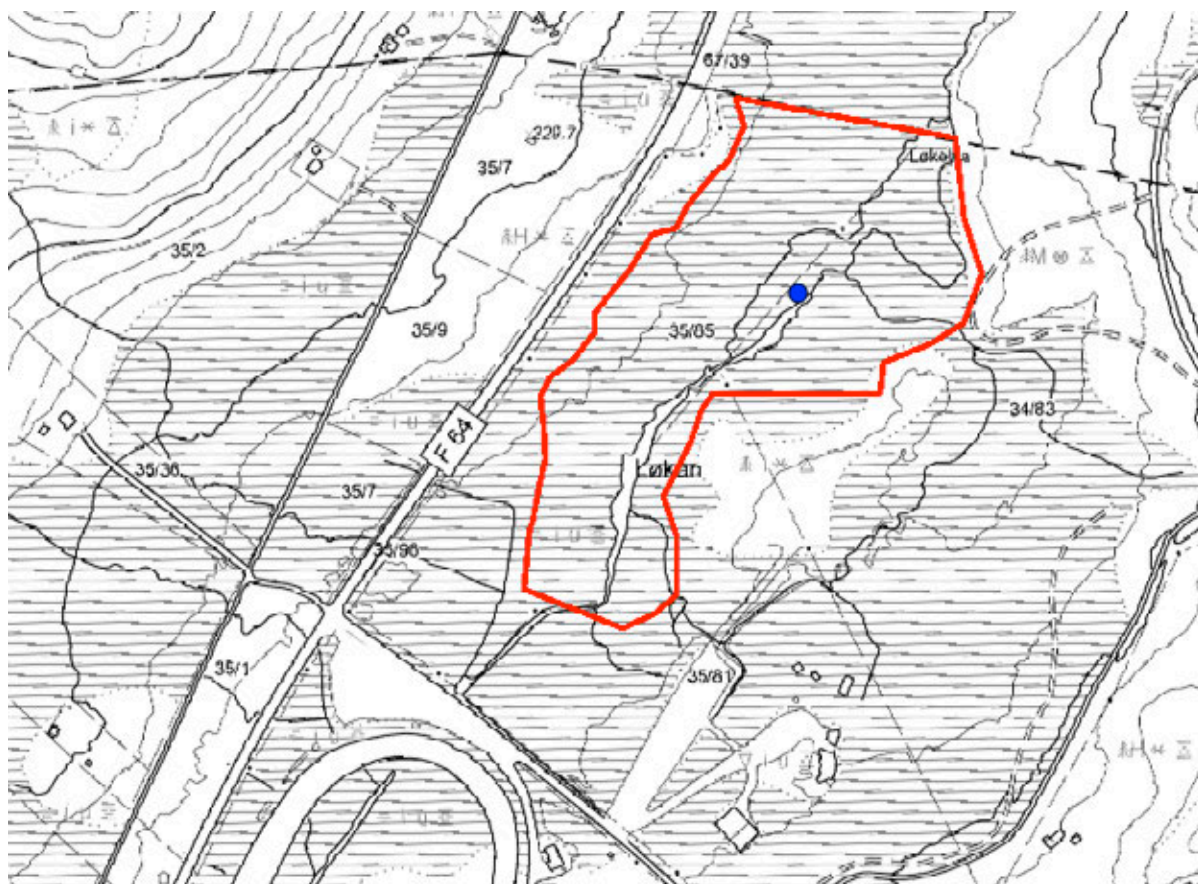
Skjøtsel og hensyn: Som for det meste av myr for øvrig er det aller viktigste å unngå fysiske inngrep som grøfting. I tillegg er myrområdet sannsynligvis hekkeplass for enkelte våtmarksfugl, slik at spesielt i hekkesesongen så vil mye ferdsel inntil og ikke minst ut på myra være skadelig (ikke minst er respekt for båndtvang når en har med seg hund sentralt).

Litteratur

Connor, A. 2004. Kartlegging og verdsetting av viktige naturtyper for biologisk mangfold i Molde kommune. Mastergradsoppgave ved NLH. 206 s. + vedlegg.

Jordal, J. B. 2003. Molde kommune. Tema naturtyper. Oppsummering og oppdatering i forhold til DN-håndbok-13. Rapportmanus. 43s. + vedlegg.

Moen, A. 1984. Myrundersøkelser i Møre og Romsdal i forbindelse med den norske myrreservatplanen. Kgl. norske vidensk. selsk. Mus. Rapp. Bot ser. 1984-5.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kystmyr
Utforming: Jordvannsmyr
Mosaikk:
Feltsjekk: 28.08.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet av Geir Gaarder i Miljøfaglig Utredning 20.3.2014, basert på eget feltarbeid den 28.08.2013. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Molde, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger oppe i Årødalen, rett på nordsiden av skianlegget sør for Skaret. I praksis er det her en stor, åpen dal/eid med høy myrdekning. En del av dette er registrert som verdifulle myrtyper og noe er ødelagt av inngrep. Avgrenset lokalitet utgjør en restlokalitet av det største myrpartiet på Molde-siden av området, og grensa er her trukket på kommunegrensa mot Fræna, selv om lokaliteten utvilsomt fortsetter også nordover der. I vest er det dels kantsoner mot veg og dels fastmark, i øst grenser lokaliteten for det meste mot fastmark, mens en nylig utvidelse av skianlegget har beslaglagt deler av opprinnelig lokalitet i sør og danner ei skarp grense der.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten har nok i praksis mest fastmattemyr

(anslag 70%), men det er også en del mjukmattemyr (anslag 30%). Sistnevnte miljøer har samtidig overveiende intermediær karakter, mens fastmattemyrene for det meste er fattige, men også med små partier av intermediær og dels middelsrik karakter (ut fra samlet myrareal ikke over 5%). Fastmattemyrene er plane, dels i form av bakkemyrer, og har i liten grad tuestruktur på det sentrale flate partier, mens det er litt tuestruktur i kantene.

Artsmangfold: Under feltarbeidet ble det bare så vidt funnet arter typisk for middelsrik fastmattemyr som en del breimyrull. Derimot var forekomsten av typiske arter for intermediær og dels middelsrik mjukmattemyr ganske godt representert med både nøkkesiv (ganske mye), blystarr (ganske mye), strengstarr og brunmyrak. I tillegg intermediære arter som dvergjamne, myrklegg og tvebostarr, samt mindre krevende arter som sivblom og kvitmyrak. Også myrkråkefot ble funnet. Artsmangfoldet er ikke grundig undersøkt og noe mer kan forventes (kanskje særlig i rike kantsoner).

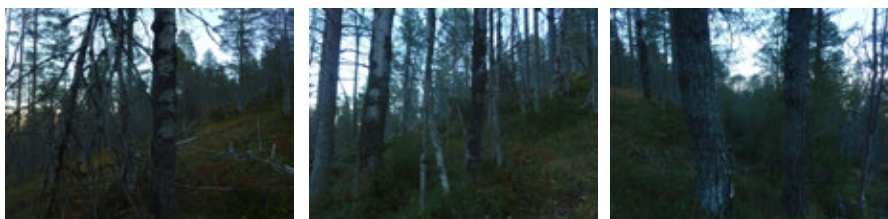
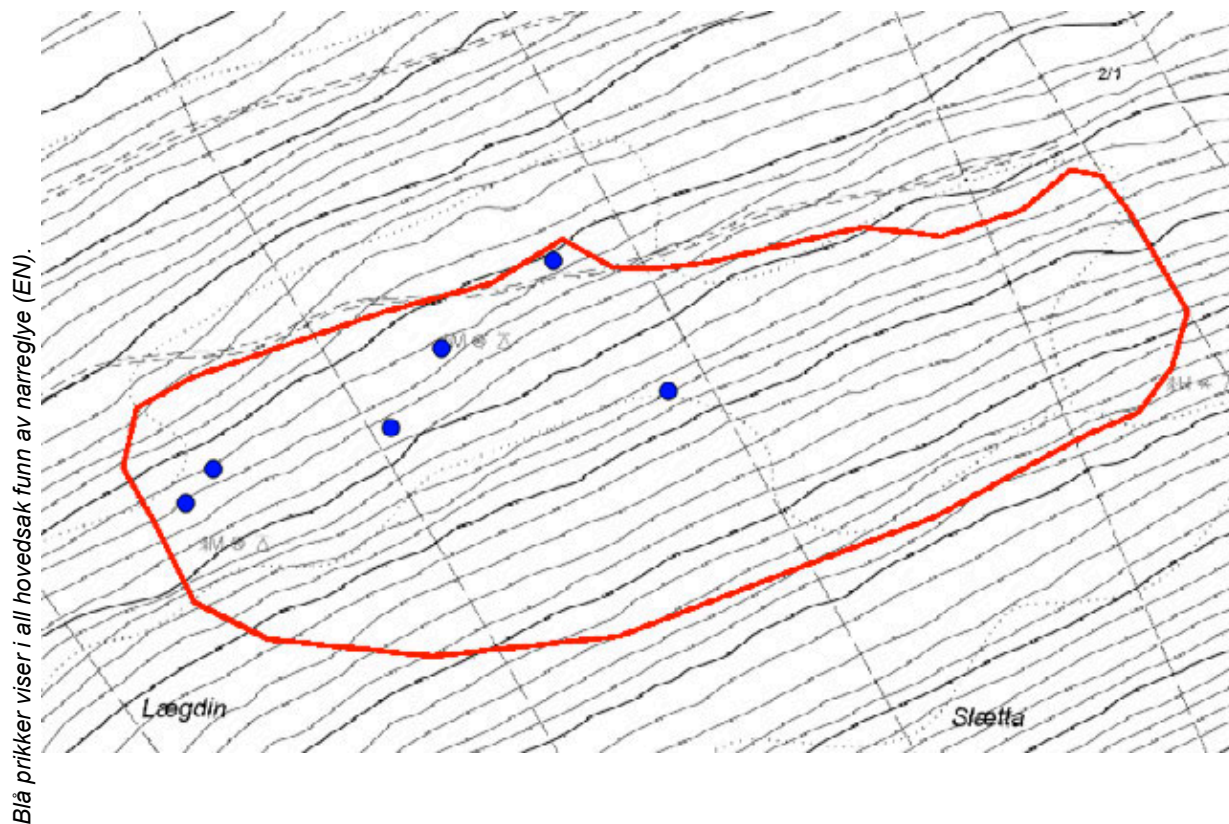
Bruk, tilstand og påvirkning: Nordre deler av lokaliteten er fremdeles ganske intakt. I sør har en stor, nylig utført utfylling for skianlegget medført at deler av opprinnelig myrareal er trukket ut av lokaliteten. Det er samtidig svært sannsynlig at ei kantsoner inntil dette gradvis vil bli forringet og helst ødelagt som følge av tilsig av mineraljord mv. Ennå mer negativt for naturverdiene er at bekken som renner gjennom lokaliteten er senket vesentlig på siste strekningen ned mot vegen som krysser myrområdet i sørkant. Som følge av det flate terrenget påvirker dette opplagt myrsystemet langt oppover og særlig arealene med mjukmattemyr er trolig i vesentlig grad i ferd med å bli ødelagt som følge av dette.

Fremmede arter: Gran er plantet i nærområdet, men har ikke spredt seg ut på myra.

Del av helhetlig landskap: Dette er et ganske myrrikt landskap som lokaliteten utgjør en naturlig del av.

Verdivurdering: Ut fra faktaark fra 2013 får lokaliteten lav vekt på tilstand, middels på artsmangfold og lav på rødlistearter, middels på sammenheng med andre miljøer og lokal forekomst, ukjent på klarhet. Samlet gis lokaliteten her en svak verdi viktig - B.

Skjøtsel og hensyn: For å bevare naturverdiene er det sterkt ønskelig at vannstanden igjen blir hevet tilbake til normalt nivå på bekken som renner gjennom myra, dvs at grøfteeffekten i overkant av vegen blir opphevet (at en beholder dybde på grøfta under vegen har derimot ingen betydning for avgrenset lokalitet. For øvrig er det selvsagt generelt viktig å unngå ytterligere utfyllinger av myra, samt på andre måter tilførsel av mineralmateriale og næring.

Naturtyperegistreringer

Naturtype:	Gammel boreal lauvskog
Utforming:	Gammel ospeskog
Mosaikk:	
Feltsjekk:	20.10.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet av Geir Gaarder i Miljøfaglig Utredning 20.3.2014, basert på eget feltarbeid den 20.10.2013, sammen med Steinar Vatne. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med søk etter narreglye i sørlige deler av denne lavartens utbredelsesområde, på oppdrag fra Fylkesmannen i Nordland.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i Solemdalen, i den nordvendte lia ved nordvestre fot av Skålamassivet. Lia heller her ganske jevnt nedover og miljøet er generelt fuktig. Lokaliteten avgrenses av forekomsten av osp, i praksis dels mot mer hogstpåvirket skog i nord og vest og mot mer fjellskogpreg i sør, men generelt må grensene betegnes som noe vage (særlig mot sør og øst).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Her er det mye blåbær- og blåbærfuktskog, dels i overgang mot myrkantskog (fordeling er vanskelig å anslå) og kanskje overgang mot småbregnefuktskog.

Artsmangfold: I tresjiktet er det mest furu (anslag 70%), men også spredt med osp (anslag 20%) og litt bjørk, samt sparsomt med rogn. Feltsjiktet virker trivielt og ingen spesielle arter ble notert. Derimot er det litt lav fra lungenever-samfunnet på osp og rogn og for ospetrærne sin del inkluderer dette minst en håndfull funn av narreglye (EN), som her har en av sine viktigste sørlige utpostlokaliteter i Norge. I tillegg litt skorpefiltlav (NT). For øvrig arter som grynfiltlav, kystfiltlav, vanlig blåfiltlav, puteglye, brun blæreglye, kystårenever, lungenever, *Megalaria grossa* og et tre med sølvnever. Gubbeskjegg (NT) vokser på furu. Gammelgranlav og vinflekklav sparsomt på bjørk.

Bruk, tilstand og påvirkning: Flere traktorveger går i kanten av lokaliteten i nord og vest, men det er i liten grad hogd innenfor lokaliteten i nyere tid. Det er snakk om gammelskog, men uten spesielt grove og gamle trær (ospene på 30-40 cm i dbh, litt grovere furu opp mot 2,5 meter i omkrets), selv om det finnes enkelte gadd og læger. En stor og grov høgstubbe av furu (kelogadd) med gamle brannspor ble registrert. Generelt er skogen til dels svært glissen og lysåpen.

Fremmede arter: Ingen observert.

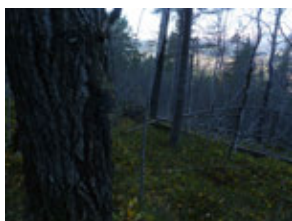
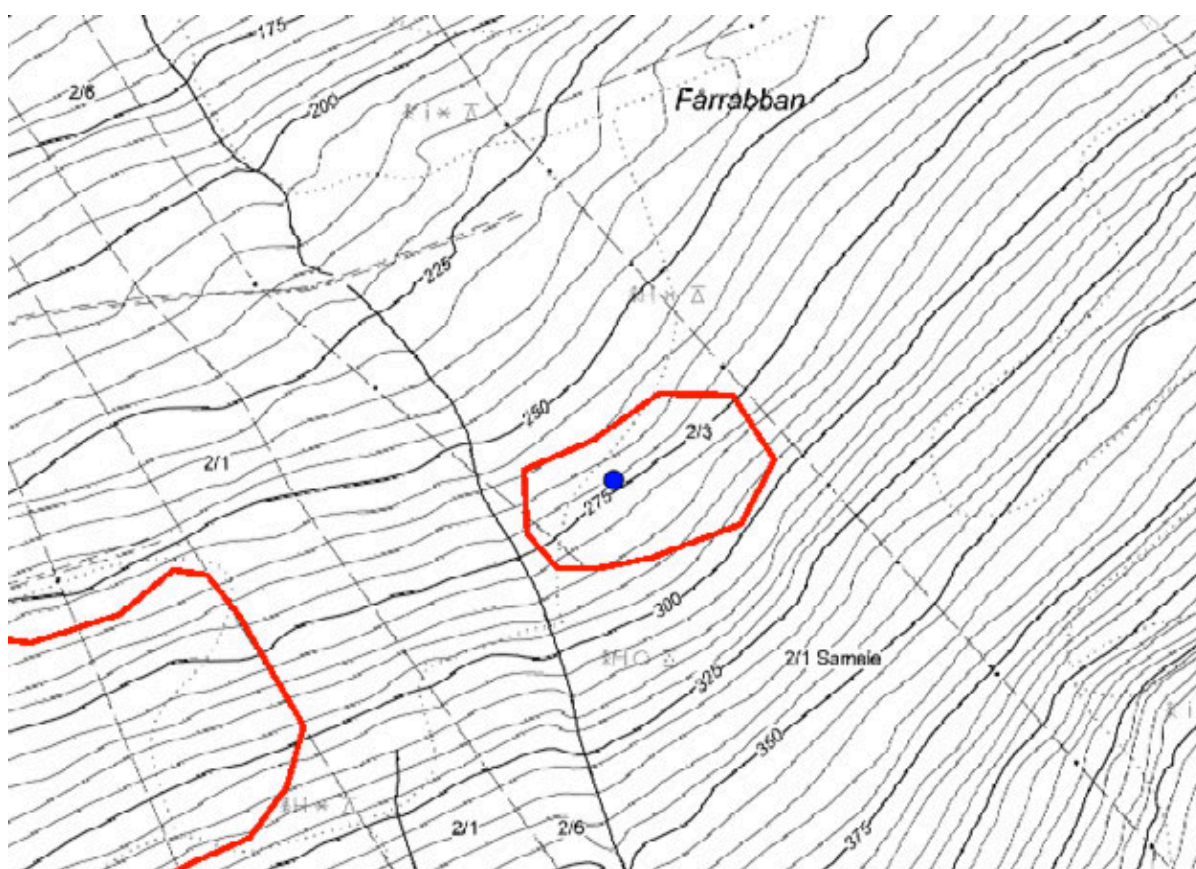
Del av helhetlig landskap: Disse nordvendte lisidene i Solemdalen har noen av de største og biologisk sett mest verdifulle forekomstene av gammel, oseanisk ospeskog som er kjent i landsdelen. Avgrenset lokalitet utgjør en viktig del av disse.

Verdivurdering: Med grunnlag i faktaark fra 2013 oppnår lokaliteten høy vekt på størrelse (114 daa) og rødlistearter, middels på habitatkvaliteter og påvirkning, middels til høy på sjeldenhet. Samlet sett har lokaliteten en klar verdi som svært viktig - A.

Skjøtsel og hensyn: For naturverdiene er det spesielt viktig at all osp blir stående urørt. I tillegg bør en generelt utvise store hensyn ovenfor lauvtrær og verken utføre harde gjennomhogster eller treslagsskifte til granarter. Det ble i begrenset grad påvist spesielle arter knyttet til gammel furuskog her, men stedvis innslag av interessante slike elementer tilsier også at hogst av furu kan forringe naturverdiene.

Litteratur

Gaarder, G., Hanssen, U. & Holien, H. 2014. Kartlegging av narreglye *Staurolemma omphalarioides* i 2013. Miljøfaglig Utredning Rapport 2014-3: 1-26

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gammel boreal lauvskog

Utforming: Gammel ospeskog

Mosaikk:

Feltsjekk: 20.10.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet av Geir Gaarder i Miljøfaglig Utredning 20.3.2014, basert på eget feltarbeid den 20.10.2013, sammen med Steinar Vatne. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med søk etter narreglye i sørlige deler av denne lavartens utbredelsesområde, på oppdrag fra Fylkesmannen i Nordland.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i Solemdalen, i den nordvendte lia ved nordvestre fot av Skålamassivet. Lia heller her ganske jevnt nedover. Avgrenset lokalitet er et litt rikere parti i et søkk inntil en bekk ved enden av en traktorveg og skiller seg ut med sin forekomst av grov osp i forhold til omgivelsene.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten har overveiende småbregneskog.

Artsmangfold: Lokaliteten er lauvdominert, med anslagsvis 30% osp, 20% rogn og 50% bjørk. Ingen spesielle arter funnet i feltsjiktet. Litt lungenever-samfunn på ospetrærne, inkludert et funn av narreglye (EN). Ellers mer vanlige arter som vanlig blåfyllav, puteglye, grynfyllav, kystfyllav

Lok. nr. 260 *Seilholia* forts.

og *Megalaria grossa*.. I tillegg ble sekkesporesoppen *Caliciopsis calicioides* funnet på osp her, som en av få hittil kjente lokaliteter for arten i Norge (det er først helt nylig en ble klar over at arten finnes i Norge, se Jordal et al. i trykk). Også denne er en sannsynlig rødlistekandidat. Ellers vinflekklav på et par trær. Ospekjuka og flatkjuka på ospelæger.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er ganske gammel og ospetrærne til dels grove (over 60 cm i dbh). I tillegg enkelte store ospelæger, men ikke spesielt gamle.

Fremmede arter: Ingen observert.

Del av helhetlig landskap: Disse nordvendte lisidene i Solemdalen har noen av de største og biologisk sett mest verdifulle forekomstene av gammel, oseanisk ospeskog som er kjent i landsdelen. Avgrenset lokalitet utgjør en naturlig del av disse.

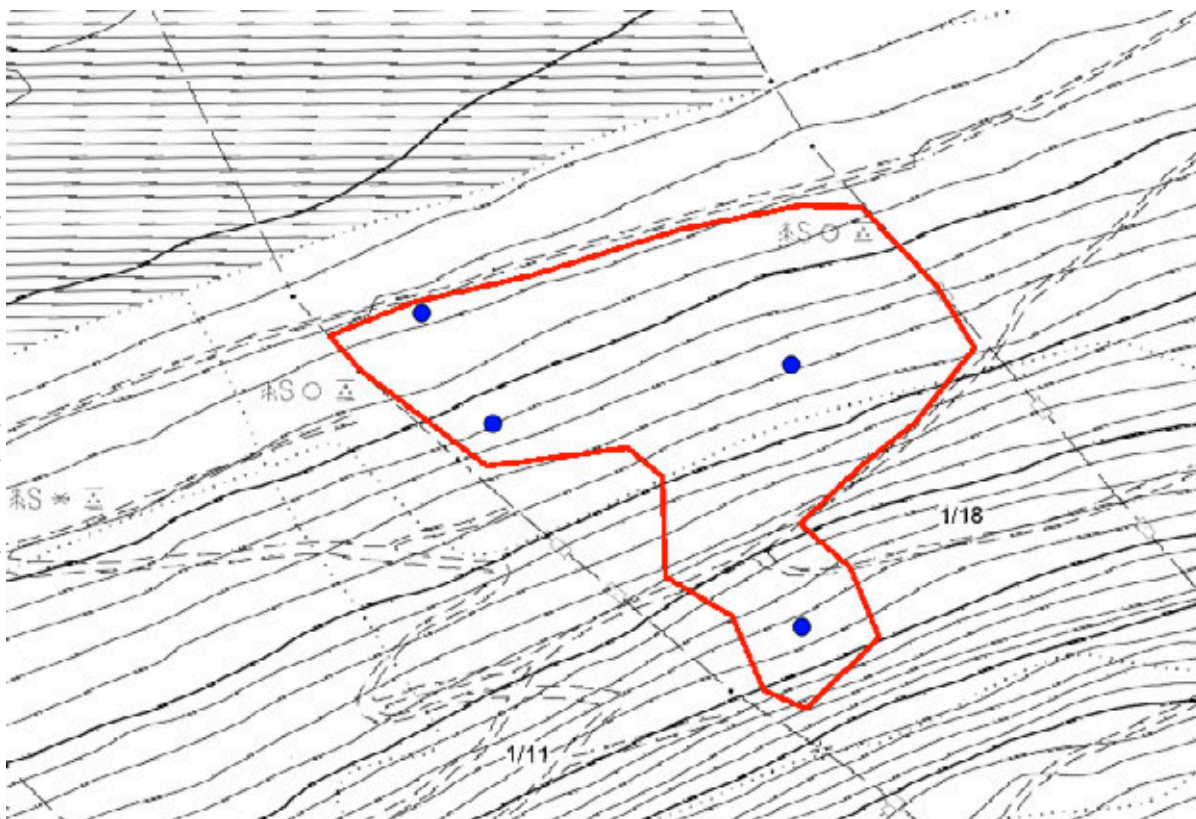
Verdivurdering: Med grunnlag i faktaark fra 2013 oppnår lokaliteten lav vekt på størrelse (9 daa), høy på rødlistearter, middels på habitatkvaliteter og høy på påvirkning og sjeldenhet. Samlet sett har lokaliteten verdi som svært viktig - A.

Skjøtsel og hensyn: Generelt er det klart beste for naturverdiene å la skogen få stå i fred for alle typer inngrep.

Litteratur

Jordal, J. B., Nordén, B. & Gaarder, G. i trykk. *Caliciopsis calicioides*, a bark-living ascomycete on *Populus* new to Norway. *Agarica*.

Blå prikker viser funn av skorpefittlav (NT), men arten finnes på en del flere trær.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Gammel boreal lauvskog

Utforming: Gammel ospeskog

Mosaikk:

Feltsjekk: 20.10.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet av Geir Gaarder i Miljøfaglig Utredning 20.3.2014, basert på eget feltarbeid den 20.10.2013, sammen med Steinar Vatne. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med søk etter narreglye i sørlige deler av denne lavartens utbredelsesområde, på oppdrag fra Fylkesmannen i Nordland.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i Solemdalen, i den nordvendte lia ved nordvestre fot av Skålamassivet. Lia heller her ganske jevnt nedover. Lokaliteten er avgrenset med grunnlag i forekomsten av stor osp og både i nordøst og nordvest går den inntil granplantefelt, mens det eldre hogstflate i sørvest og yngre skog i sørøst, samt skogsveg og fattigere skog i nord.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten har overveiende blåbærskog, men nok litt innslag av småbregneskog i den bratte lia.

Artsmangfold: Viktigste treslag er furu, men det er også en del bjørk og mye osp, samt litt rogn og innslag av småvokst gråor. Feltsjiktet virker ikke særlig rikt. På ospetrærne finnes det til dels

rikelig med skorpefiltlav (NT), samt andre arter i lungenever-samfunnet som puteglye, lungenever, kystårenever, grynfiltlav, vanlig blåfiltlav, kystfiltlav og *Megalaria grossa*. Det ble forgjeves søkt etter narreglye (EN) her, men en kan ikke utelukke at arten finnes. Ellers flatkjuke og antatt storsporet ospekjuka.

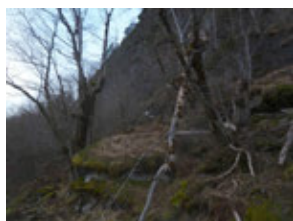
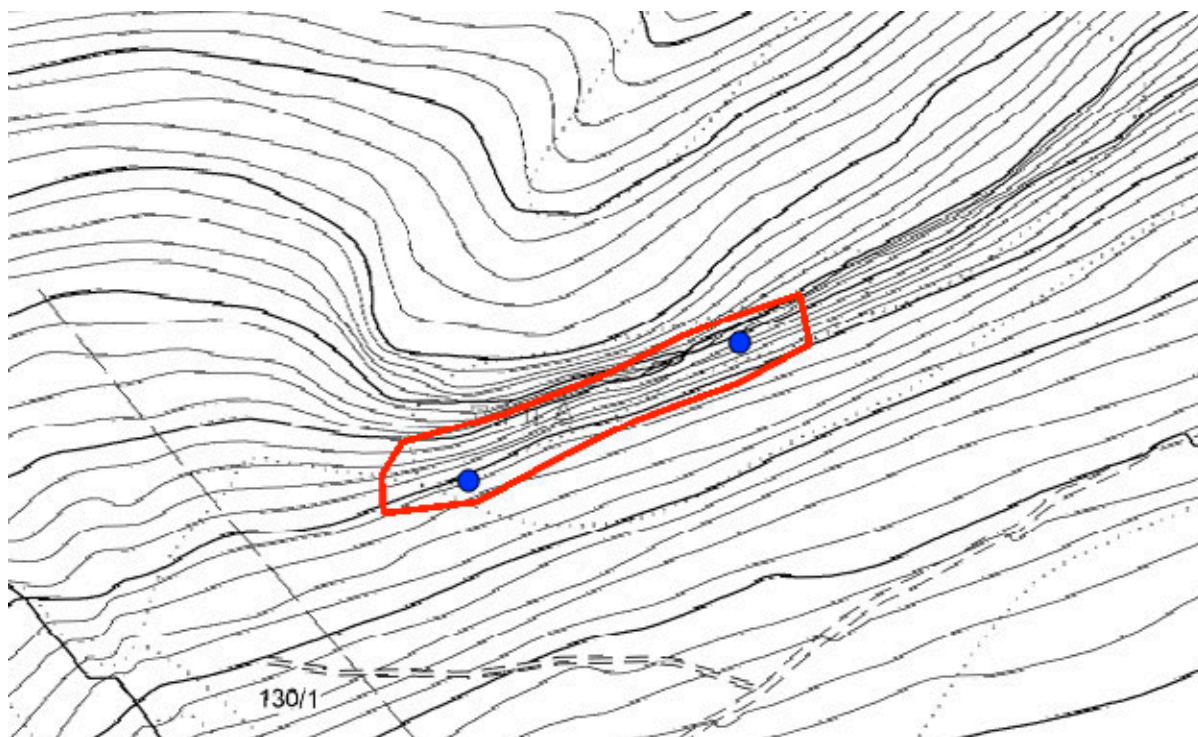
Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er ganske gammel og ospetrærne til dels grove (over 50 cm i dbh). I tillegg enkelte ospelæger, men ikke spesielt gamle, samt enkelte høgstubber av osp. Deler av furua har blitt hogd ut i nyere tid.

Fremmede arter: Gran er plantet inntil og det ble også funnet flere frøspredte, unge grantrær innenfor lokaliteten (opptil 50-100 meter unna plantefeltene).

Del av helhetlig landskap: Disse nordvendte lisidene i Solemdalen har noen av de største og biologisk sett mest verdifulle forekomstene av gammel, oseanisk ospeskog som er kjent i landsdelen. Avgrenset lokalitet utgjør en naturlig del av disse.

Verdivurdering: Med grunnlag i faktaark fra 2013 oppnår lokaliteten middels vekt på størrelse (30 daa), høy på rødlistearter (ut fra potensiale), middels på habitatkvaliteter, påvirkning og sjeldenhet. Samlet sett har lokaliteten verdi som viktig - B.

Skjøtsel og hensyn: Generelt er det beste for naturverdiene å la skogen få stå stort sett i fred for alle typer inngrep. Unntaket er fjerning av gran i og nær inntil lokaliteten, som på sikt vil være nødvendig for å bevare verdiene. Det er særlig hogst av lauvtrær som vil være negativt, mens hogst av furu i litt mindre grad vil påvirke verdiene.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Rik edellauvskog

Utforming: Rasmark-almeskog

Mosaikk: Totalt 2 naturtype(r) registrert: Rik edellauvskog F01 - Rasmark-almeskog F0113 (100%), Gammel fattig edellauvskog F02 - F0113 (30%).

Feltsjekk: 04.01.2014 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet av Geir Gaarder i Miljøfaglig Utredning 20.3.2014, basert på eget feltarbeid den 04.01.2014, sammen med John Bjarne Jordal. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Molde, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger oppe i fjordlia på nordsiden av Langfjorden, rett ovenfor Horsgårdsætra (nedlagt), ved foten av Skåla. Det er snakk om rasmarkskog i bergrota under en sørvendt berghammer. Det blir raskt fattigere skog uten varmekjære innslag i nedkant og mot vest, mens det er litt mer gradvis grense mot mer skredpåvirket skog uten varmekjære arter i øst. Lokaliteten har en del steinblokker, særlig i midtre og østre del, der det også til dels er ei smal åpen sone inn mot berget, helst som følge av is mv som kommer ned fra berget.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Her er det en tydelig rasmarksbetinget skog med

mye høgstaudepreget feltsjikt. I nedkant går det raskt over i ordinær blåbærskog.

Artsmangfold: Lokaliteten har primært lauvskog med en god del selje og litt rogn og hegg, spredt med alm (NT) (et ti-talls trær) og i vest også hassel. Samt noe bjørk. Feltsjiktet virker ikke spesielt rikt, men typiske noe krevende arter som finnes er kratthumleblom, rød jonsokblom, myske, skogsalat, myskegras og hundekveke og en del bregner. På lauvtrærne er det til dels frodig med lav i lungenever-samfunnet, om enn uten de mest krevende artene, men med bl.a. lungenever, skrubbenever, sølvnever (et par trær), vanlig blåfiltlav og brun blæreglye. På en morken almelåg ble narrepiggssopp (NT) funnet og et par læger med almekullsopp (NT). Det ble samlet inn enkelte pyrenomyceter fra gammel og dels død alm som kan være av interesse.

Bruk, tilstand og påvirkning: I nedkant er det uthogd skog, men innenfor lokaliteten virker skogen ganske gammel, om enn noe raspåvirket. Det er en del dødt trevirke her og et par av almetrærne er ganske grove og med innslag av en grov og hul høgstubbe samt enkelte morkne stammer/greiner på marka. Almetrærne virker ikke tidligere styvet.

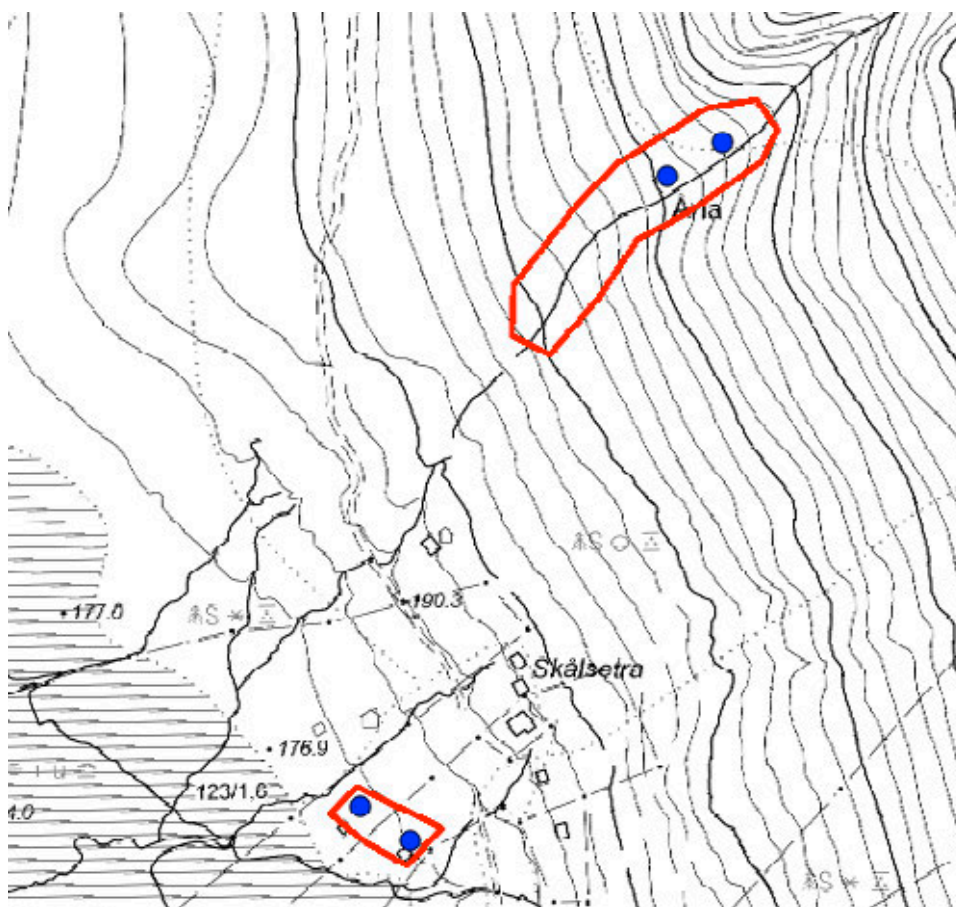
Fremmede arter: Ingen innenfor, men gran er plantet i lia nedenfor.

Del av helhetlig landskap: Varmekjær edellauvskog finnes det litt av i lisdene innover fjorden, men gammel rasmarksalmeskog opp mot fjellskogen virker det å være lite av.

Verdivurdering: Lokaliteten har kvaliteter knyttet til både rik og gammel edellauvskog og verdisetting må derfor kombinere disse til faktaarkene. Tar en likevel utgangspunkt i faktaark fra 2013 for rik edellauvskog så oppnår lokaliteten høy vekt på størrelse (5 daa), middels (ut fra potensial) for rødlistearter, lavt for annet arts mangfold og sjeldne naturtyper, middels for habitatkvalitet og høy på påvirkning. Samlet sett kommer den da ut med verdi svært viktig - A, men siden både vektning av størrelse og påvirkning vurderes å være i grenseland settes den her ned til viktig - B.

Skjøtsel og hensyn: Generelt er det beste for naturverdiene å la skogen få stå i fred for alle typer inngrep.

Omtalt lokalitet er den nordligste av disse to.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Rik edellauvskog

Utforming: Rasmark-almeskog

Mosaikk: Totalt 2 naturtype(r) registrert: Rik edellauvskog F01 - Rasmark-almeskog F0113 (100%), Gammel fattig edellauvskog F02 - F0113 (20%).

Feltsjekk: 05.01.2014 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet av Geir Gaarder i Miljøfaglig Utredning 20.3.2014, basert på eget feltarbeid den 05.01.2014. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Molde, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i lia like ovenfor Skålsætra, dvs i vestkant av fjellmassivet rundt Skåla. Den omfatter et parti med flom- og raspåvirket lauvskog ved utløpet av ei vestvendt bekkeløft. Marka har mest halvstor stein og småstein. Lokaliteten grenser nokså skarpt mot fattigere skog på tre kanter, samt mot yngre skog i vestre del.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Muligens er det mest korrekt å betegne dette som rasmarksalmeskog, men skogtypen her er noe underlig og avvikende. Uansett er feltsjiktet frodig og preget av høgstauder inneblant steinene.

Artsmangfold: Gråor er vanligste treslag, men det finnes også 6 almetrær, samt mer sparsomt med

bjørk, selje og rogn. Feltsjiktet er ikke spesielt artsrikt, men det er grunn til å merke seg at edellauvskogsarten skogsvingel her opptrer ganske vanlig. På de to grove almetrærne i østre halvdel av lokaliteten ble det funnet flere kravfulle lav- og sopparter. Dette omfatter både narrepiggssopp (NT), almekullsopp (NT), dverggullnål og så vidt blådoggnål (VU). For sistnevnte art er dette eneste kjente lokalitet i Molde og en av bare to kjente på Romsdalshalvøya. I tillegg er det en del lungenever-arter på både alm og andre lauvtrær, særlig lungenever, vanlig blåfiltlav, kystfiltlav, grynfiltlav og vrenger, men på almetrærne og dels gråor vokser også sølvnever.

Bruk, tilstand og påvirkning: Mer eller mindre i selve bekkeløpet står det to grove, gamle almetrær i øvre del som tydelig må ha vært styvete tidligere. Det er innslag av grov, nedbørbeskyttet bark på disse, særlig det nedre treet. I tillegg enkelte døde partier og døde greiner. Ellers er skogen mest i eldre optimalfase, men også noe ganske grov gråor og en del dødt trevirke.

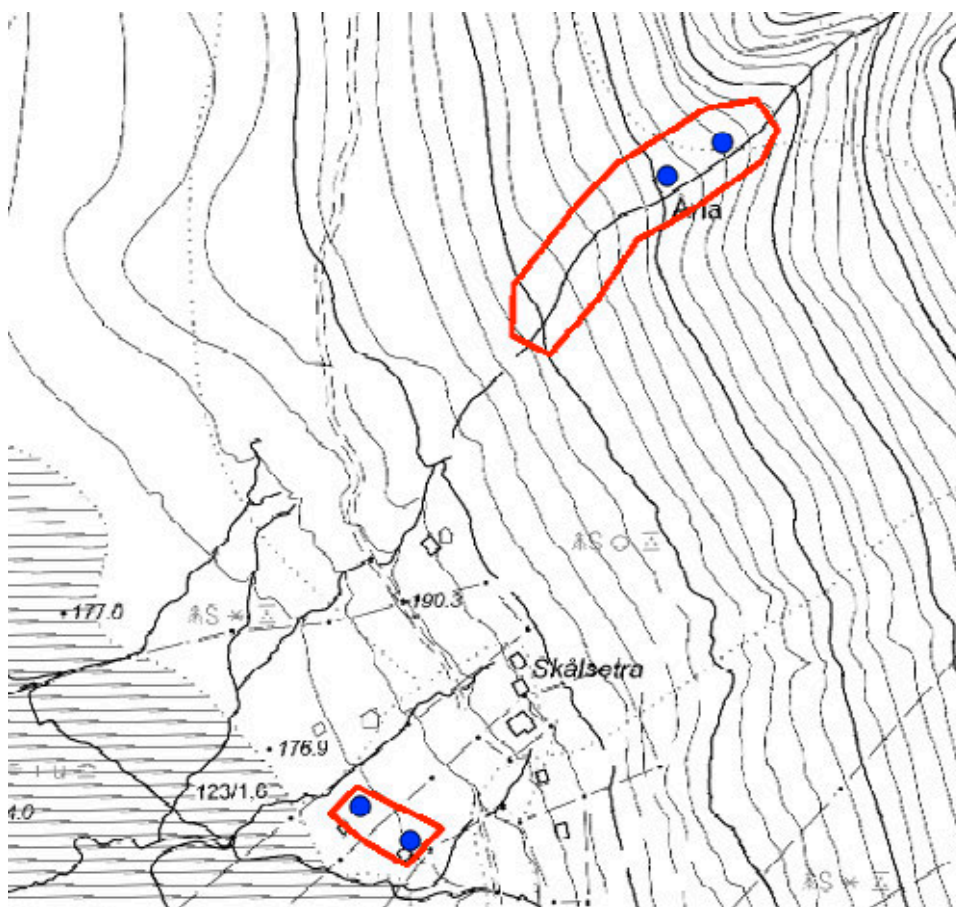
Fremmede arter: Ingen observert.

Del av helhetlig landskap: Slike grove, gamle almetrær var noe uventet å finne i denne lia, og få tilsvarende er kjent i Molde kommune (noen står i fjordlia utenfor Horsgård mot kommunegrensa til Nesset, men da mye mer soleksponert og tørt). Heller ikke denne typen flompåvirket noe varmekjær skog er vanlig, men finnes bl.a. lokalt i Osvassdraget noen mil lenger øst.

Verdivurdering: Tar en bare utgangspunkt i faktarket for rik edellauvskog fra 2013 så får lokaliteten middels verdi på størrelse og rødlistearter, lav på edellauvskogsplanter og sjeldne naturtyper, middels til høy på habitatkvaliteter og middels på påvirkning. Dette tilsier verdi viktig - B. Her settes denne likevel opp til svært viktig - A, som følge av de to grove, gamle tidligere styvede almetrærne som har en rekke kravfulle og dels truede arter knyttet til seg.

Skjøtsel og hensyn: Det er svært viktig å unngå treslagsskifte eller hogst av lauvtrær her. På den andre siden hadde det også vært svært ønskelig å opprettholde forekomst av styvede almetrær, men de to gamle trærne er trolig for gamle til at inngrep kan foretas uten å gjøre stor skade (ikke minst fare for at de kan dø av inngrepet). I stedet burde en snarlig begynne å styve noen av de andre almetrærne innenfor lokaliteten.

Omtalt lokalitet er den sørligste av disse to. Blå prikker viser funn av rødlistearter.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Erstatningsbiotoper
Utforming: Bygningsstruktur med spesiell flora eller fauna
Mosaikk:
Feltsjekk: 05.01.2014 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet av Geir Gaarder i Miljøfaglig Utredning 20.3.2014, basert på eget feltarbeid den 05.01.2014 sammen med John Bjarne Jordal. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Molde, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på Skålsætra, dvs i vestkant av fjellmassivet rundt Skåla. I praksis er det snakk om to høyløer som står på nedre deler av den gamle setervollen, i overgang mot myra, som er slått sammen til en lokalitet av praktiske årsaker (enga mellom dem virker nokså triviell).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Dette er en typisk forekomst av gammelt, ubehandlet tømmer som fungerer som erstatningsbiotop på gammel furugadd i urskogsmiljøer.

Artsmangfold: På begge løene ble det funnet en del gråsofbeger (NT), i tillegg til andre muligens mer vanlige skorpelav.

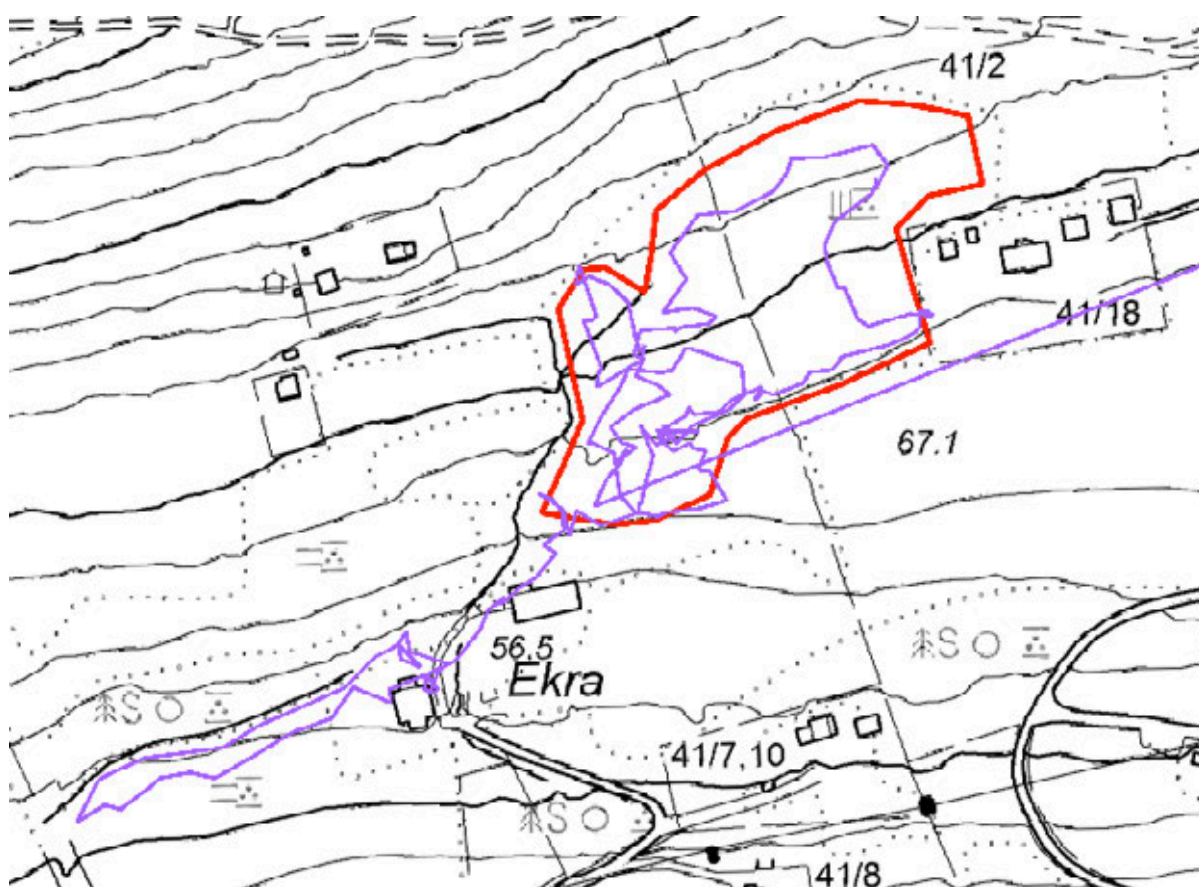
Bruk, tilstand og påvirkning: Høyløene er gamle, uten at historikken her er sjekket opp. Takene er ganske nylig restaurert, men gjort på en slik måte at tømmerveggene har blitt spart og dermed også det verdifulle arts mangfoldet på disse. Den nordre løa er i best stand, mens den ene veggen på den søndre har problemer med å holde seg oppe.

Fremmede arter: Ingen observert.

Del av helhetlig landskap: Det er ikke kjent andre lokaliteter med gamle tømmerbygninger med spesiell lavflora i distriktet, men miljøet er lite undersøkt og det virker ikke usannsynlig at det kan dukke opp også andre steder.

Verdivurdering: Lokaliteten gir her med noe usikkerhet verdien viktig- B, siden en rødlisteart forekommer i god bestand, samtidig som hevdene av et miljø/substrat i sterk tilbakegang er sjeldent god.

Skjøtsel og hensyn: Det er viktig å opprettholde et åpent landskap rundt, forsøke å holde tømmerveggene intakt så lenge som mulig (bare skifte ut en og en stokk og erstatte dem med ubehandlet furuvirke), og selvsagt taket tett.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Slåttemark
Utforming: Svak lågurt slåttefukteng
Mosaikk:
Feltsjekk: 17.06.2013 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet av Geir Gaarder i Miljøfaglig Utredning 20.3.2014, basert på eget feltarbeid den 17.06.2013 sammen med grunneier. Feltarbeidet ble gjennomført i forbindelse med supplerende naturtypekartlegging i Molde, på oppdrag for fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på nordsiden av Fannefjorden, ved Ellingsgarden like øst for Lønset. Det er snakk om et småbruk (egentlig ligger lokaliteten på begge sider av grensa mellom to bruk) i lia litt ovenfor E39. Lokaliteten grenser mot skog på tre kanter samt mot mer oppgjødslet eng i sør.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Trolig er det meste svak lågurtfukteng, men det finnes også en del som virker mer veldrenerte og helst er det også innslag av litt mer rein lågurteng her (gjengroingen gjør det litt vanskelig å vurdere) og kanskje også små areal med våteng (slåttestarr og trådsiv finnes lokalt).

Artsmangfold: Det ble fokusert på naturengplanter ved besøket og av slike ble følgende funnet; smalkjempe, engfrytle, blåknapp, tiriltunge, tepperot, bråtestarr, prestekrage, kornstarr, harerug (sparsom), jonsokkoll, aurikkelsveve, småengkall, knollerteknapp, legeveronika og spredt med antatt grov nattfiol (alternativet er vanlig nattfiol). Slik tilstanden er nå er det nok lite beitemarksopp å finne her, men hvis skjøtselen i løpet av nokså kort tid blir tatt opp igjen virker det sannsynlig at flere arter vil begynne å fruktifisere igjen og dette kan også godt være inkludert rødlistearter.

Bruk, tilstand og påvirkning: Enga bærer preg av å ha grodd igjen i en del år (kanskje over 20 år), men fremdeles er det lite oppslag av busker og trær. Derimot er det mye gammelt strø på marka og de mer lavvokste engplantene har trukket seg tilbake til små partier inntil knauser og steiner o.l. Brukshistoria i forhold til gjødsling og jordbearbeiding mv. er lite kjent, men ut fra arts mangfoldet virker eng gammel og lite gjødslet (men helst litt i partier, og da tydeligst mot sør). Tidligere bruker slo visstnok eng med enkelt utstyr og brukte i liten grad gjødsel.

Fremmede arter: Det er plantet enkelte grantrær (gamle store trær nå) i kanten/så vidt inne på eng.

Del av helhetlig landskap: Det finnes noen spredte rester etter gamle slåtteenger i denne sørvendte lia langs Fannefjorden, men hittil ingen andre i nærområdet til denne.

Verdivurdering: Ut fra faktaark fra 2013 oppnår lokaliteten høy vekt på størrelse (9 daa, men en del er nok av noe dårlig kvalitet da), trolig lav vekt på nærhet til andre kulturmarker, lav til middels vekt på tilstand, lav (men da med usikkerhet) til rødlistearter, lav til engarter og middels på grunntypevariasjon. Samlet vurderes dette å gi en svak verdi viktig - B.

Skjøtsel og hensyn: Naturverdiene er helt avhengig av at tradisjonell skjøtsel med slått og gjerne etterbeite (bare beite kan også bevare en del, men er ikke optimalt) blir tatt opp igjen. Fjerning av slått gras, samt ingen gjødsling er da selvsagte deler av skjøtselen. Samtidig er det behov for å ta vekk en del trær i kanten av eng og til dels ute på den, for å åpne opp igjen og få mer solinnstråling.